

JAARVERSLAG 2016 - *verbinding*

concept 10 april 2017

*ter vaststelling door Dagelijks Bestuur
d.d. 12 april 2017*

Inhoud

INLEIDING	3
1) OMGEVINGSDIENST IJMOND	4
1.1 Energieakkoord	4
1.2 Omgevingswet	4
1.3 Wijziging gemeenschappelijke regeling	5
1.4 Belangrijkste veranderingen nieuwe Wet VTH.....	5
1.5 Uitvoeringskader Omgevingsdienst IJmond 2015-2018	6
1.6 Samenwerking tussen omgevingsdiensten in Noord-Holland	6
1.7 Integrale Wabo-taakuitvoering	7
1.8 Tienjarig jubileum samenwerking regio Waterland	7
1.9 Digitaal werken	8
1.10 Basisopleiding medewerkers omgevingsrecht.....	8
2) VERGUNNINGVERLENING, TOEZICHT EN HANDHAVING.....	10
2.1 Vergunningverlening	10
2.2 Toezicht en handhaving.....	14
2.3 Gemeenteoverschrijdende uitvoering	19
2.4 Gemeentespecifieke resultaten.....	22
3) UITVOERING SPECIALISTISCHE MILIEUREGELGEVING.....	30
3.1 Bodem	30
3.2 Geluid	39
3.3 Externe veiligheid	41
3.4 Natuur en biodiversiteit	42
4) ADVISERING RUIMTELIJKE PLANNEN EN BOUWPLANNEN	44
4.1 Milieueffectrapportages	44
4.2 Bestemmingsplannen	44
4.3 Advisering bouwplannen	45
4.4 Intentieverklaring Ruimte, Wonen, Werken in de IJmond.....	45
4.5 Advisering over hinder van Schiphol	45
5) MILIEUBELEID EN DUURZAAMHEID	47
5.1 Duurzaamheid.....	47
5.2 Luchtkwaliteit.....	62
5.3 Mobiliteit	65
6) NATUUR- EN MILIEUEUCATIE	67
6.1 Lesprogramma's en ondersteunende lesmaterialen	67
6.2 Themamiddagen en excursies	67
6.3 Naschoolse activiteiten	67
6.4 Nacht van de Nacht	67
6.5 Project 'Taste before you Waste'.....	67
6.6 Tegel eruit, boom erin!.....	67
6.7 NME in de regio IJmond en Zuid-Kennemerland.....	68
6.8 Ondersteunende taken	68
7) KIMO NEDERLAND & BELGIË	69
7.1 Internationaal secretariaat.....	69
7.2 KIMO Nederland en België in Brussel.....	69

7.3	Projecten.....	69
7.4	Nederlandse overleggen en presentaties.....	70
7.5	Internationale overleggen.....	70
7.6	Publiciteit	70
8)	SOCIAAL JAARVERSLAG	72
9)	FINANCIEEL JAARVERSLAG	75
BIJLAGE		76
	Uitvoeringskader Omgevingsdienst IJmond 2015-2018	1

Inleiding

Voor u ligt ons jaarverslag. Wij nemen u met dit verslag mee langs een aantal belangrijke ontwikkelingen, zoals de Omgevingswet, de gevolgen van de nieuwe wet VTH, onze integrale Wabo-taakuitvoering en over onze basisopleiding medewerker Omgevingsrecht.

U leest uiteraard ook over de taken en projecten die wij afgelopen jaar uitvoerden voor de zeventien gemeenten en Provincie Noord-Holland op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, uitvoering specialistische milieuregelgeving, advisering ruimtelijke plannen en bouwplannen en milieubeleid en duurzaamheid. Per thema passeren diverse projecten de revue.

Binnen onze werkzaamheden zoeken wij zoveel en zo breed mogelijk de verbinding met onze omgeving. Via dit jaarverslag willen wij die verbinding extra belichten. U vindt daarom, verspreid door ons jaarverslag diverse interviews met onze medewerkers en medewerkers van bijvoorbeeld de GGD Kennemerland, politie, Duurzaam Bouwloket en gemeente Heemstede. Wat uit de interviews vooral naar voren komt, is dat het delen van kennis en ervaring van grote meerwaarde is. Het zorgt voor meer effectiviteit, ook als het gaat om de snelheid van processen, en bereidt ons beiden voor op de toekomst.

Verbinding staat ook centraal bij diverse ontwikkelingen die op ons afkomen, zoals de implementatie van de Omgevingswet. De Omgevingswet vraagt ons onze uitvoering integraal en gebiedsgericht uit te voeren. Waarbij verbinding intern, maar ook de verbinding en samenwerking met onze opdrachtgever van groot belang is. Wij stellen dan ook in onze missie: "In de uitvoering van onze taken vervullen wij een proactieve, regisserende en vooral verbindende rol."

Naast bovenstaande onderwerpen, vindt u achterin het jaarverslag ons sociaal jaarverslag en het financieel jaaroverzicht.

U kunt ons jaarverslag ook digitaal bekijken, ga daarvoor naar www.odijmond.nl/jaarverslag. Via ons online jaarverslag kunt u gemakkelijk door diverse hoofdstukken bladeren.

Voor nu veel leesplezier.

1) Omgevingsdienst IJmond

Als het gaat om het milieu in ons werkgebied, zijn wij al zeventien jaar het centrale aanspreekpunt. In deze zestien jaar zijn wij uitgegroeid tot een robuuste organisatie waar anno 2017 circa 120 medewerkers op een professionele, transparante wijze en samen met inwoners, ondernemers en overheden, werken aan een leefbare, veilige en duurzame omgeving. In 2017 kende onze uitvoering een aantal speerpunten, zoals het Energieakkoord, nieuwe wet VTH en de aanstaande implementatie van de Omgevingswet. Deze speerpunten staan beschreven in dit hoofdstuk.

1.1 Energieakkoord

Op 6 september 2013 sloten ruim veertig partijen, waaronder de overheid, samen een Energieakkoord voor duurzame groei. De komende jaren gaan zij fors investeren in energiebesparing en hernieuwbare energieopwekking. Het Energieakkoord kent hoge ambities. In 2020 moet 14 procent van de energie duurzaam worden opgewekt. Daarnaast moet het energieverbruik in Nederland gemiddeld 1,5 procent per jaar omlaag. Duurzaamheid staat daarmee prominent op de agenda in Nederland. Het Energieakkoord vraagt ook een forse inspanning van gemeenten in ons werkgebied. Daarom vormde het Energieakkoord in 2016 wederom een belangrijk uitgangspunt voor onze uitvoering, zowel op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, als in de advisering en projecten. Om in onze regio invulling te kunnen geven aan de doelstellingen van het Energieakkoord, organiseerden wij in 2015 een eigen Energietop. Samen met gemeenten, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties vertaalden wij de landelijke doelstellingen naar realistische, regionale doelstellingen. Dat resulteerde in zes actieplannen gericht op de zes thema's; bestaande woningbouw, bedrijven, maatschappelijk vastgoed, schoolgebouwen, openbare verlichting en het regionale warmtenet. In 2016 hebben we verder invulling gegeven aan deze actieplannen. Meer hierover in het hoofdstuk [Duurzaamheid](#).

Naast de doelstellingen uit het Energieakkoord, hebben wij onze focus vorig jaar ook uitgebreid met de inzet voor [Circulaire Economie](#). De aandacht voor de principes van Circulaire Economie groeit steeds meer. Landelijk worden ook op dit thema steeds meer doelstellingen geformuleerd. Om daar ook binnen ons werkgebied invulling aan te geven, organiseerden wij op 8 december een succesvol congres met toonaangevende sprekers. Over dit congres en de diverse projecten meer in het hoofdstuk [Duurzaamheid](#).

1.2 Omgevingswet

De Omgevingswet zal in 2019 of 2020 in werking treden. De herziening van het stelsel van het fysieke domein staat voor integraal beleid, besluitvorming en regelgeving, grotere bestuurlijke afwegingsruimte, snellere procedures en inzichtelijkheid en voorspelbaarheid voor de burgers.

De inwerkingtreding van de Omgevingswet zal een enorme impact hebben op onze werkzaamheden, onder meer omdat

- de Wet bodembescherming wordt gedecentraliseerd;
- de Wet geluidhinder wordt gedecentraliseerd;
- de nieuwe natuurbeschermingswet in de Omgevingswet wordt geïntegreerd;
- er een nieuw activiteitenbesluit milieu is, waarin nogal wat is veranderd ten aanzien van inrichtingen en activiteiten;
- er een nieuw besluit is omtrent bouwregelgeving, een taak die we voor verschillende gemeenten uitvoeren;
- duurzame ontwikkeling het uitgangspunt is van de Omgevingswet. De ambities van gemeenten zijn hoog;

- veel milieunormen straks moeten worden opgenomen in Omgevingsplannen in plaats van in vergunningen;
- en er mogelijk op milieugebied meer afwegingsruimte gaat ontstaan waar het gaat om ontwikkelingen (woningbouw / economie), waarbij onze mensen moeten leren in milieuscenario's te adviseren in plaats van wel of niet mogelijk.

Omgevingsdienst IJmond is ontstaan uit de samenvoeging van de milieuafdelingen van verschillende gemeenten. Als uitvoeringsdienst hebben wij kennis en kunde op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, milieuadvisering en duurzaamheid. Instrumenten als omgevingsvisie en omgevingsplan vergen een integrale afweging voor in het proces van beleidsformulering. De verwachting is dat de werkprocessen intern en ook in de keten met de gemeenten en andere partners als waterschap en veiligheidsregio verandert. Het moment van advisering verschuift van vergunningverlening naar advisering in visie en planvorming. Invulling geven aan de toekomstige bestuurlijke afwegingsruimte vraagt kennis en knowhow van de huidige fysieke leefomgeving en de beperkingen die het milieu daarin met zich meebrengt, denk hierbij aan geluid, luchtkwaliteit.

Omgevingstafel

De Omgevingswet vraagt van ons om samen met onze opdrachtgevers de gevolgen van de Omgevingswet in kaart te brengen. Daarom hebben wij in 207 de Omgevingstafel opgericht. Dit is een bovenregionale platform waar we samen met projectleiders van de 17 gemeenten, provincie, hoogheemraadschappen en veiligheidsregio's binnen ons werkgebied aan tafel zitten. Naast het gezamenlijk verkennen van de wet- en regelgeving is dit het podium waar digitalisering en realiseren van snellere procedures in de keten behandeld worden. Ook willen we met de Omgevingstafel leren van elkaars aanpak en verkennen waar via pilots en experimenten nu al actief met elkaar kan worden samengewerkt. In 2016 vond de Omgevingstafel driemaal plaats. Tijdens de bijeenkomsten zijn naast de behandeling van casussen ook ervaringen gedeeld over ontwikkelingen binnen gemeenten, de impactanalyse, toelichting AMvB's en invoeringsstrategieën.

De Omgevingstafel wordt gezien als voorbeeld van een succesvolle regionale samenwerking. Om die reden zijn we onderdeel van het landelijke Programma Aan de Slag met de Omgevingswet. Dit programma verzorgt de ondersteuning van implementatie van de Omgevingswet bij provincies, gemeenten en waterschappen. Signalen uit de regio kunnen door de programmamanager implementatie Omgevingswet direct worden meegenomen in de landelijke aanpak van de implementatie.

1.3 Wijziging gemeenschappelijke regeling

Op 1 april 2016 wijzigde de Wet gemeenschappelijke regelingen. Om te voldoen aan de nieuwe voorwaarden in de wet, wijzigden wij ook onze Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond. De belangrijkste verandering is dat de raden van de gemeenten Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest en Velsen niet meer deelnemen aan de regeling. Daarmee is de gemeenschappelijke regeling omgevormd tot een zogenoemde collegeregelings: een regeling waar alleen colleges van burgemeester en wethouders en gedeputeerde staten aan deelnemen.

1.4 Belangrijkste veranderingen nieuwe Wet VTH

Op 14 april 2016 is de Wet verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving in werking getreden. Deze nieuwe wet heeft ook gevolgen voor ons.

- De Wet VTH stelt dat gemeenten verplicht zijn zich aan te sluiten bij de omgevingsdienst die werkzaam is in de (veiligheids)regio waartoe zij behoren en daar het zogenoemde basistakenpakket (complexe milieutoezichttaken) te beleggen. Met deze wijziging is de positie van de omgevingsdiensten wettelijk geborgd.
- De Wet VTH stelt ook dat gemeenteraden verplicht zijn regels vast te stellen met betrekking tot de kwaliteit van de uitvoering van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het fysieke domein (milieu, bouw, ruimtelijke ordening).

Verplichte toetreding DVO-gemeenten

Wij voerden voor negen gemeenten in de regio's Waterland en Zuid-Kennemerland taken uit op basis van een dienstverleningsovereenkomst (DVO). Als gevolg van de nieuwe Wet VTH, zijn deze gemeenten verplicht toe te treden tot een gemeenschappelijke regeling van een omgevingsdienst. Om dit traject te begeleiden, hebben wij het bureau Arena Consulting BV opdracht gegeven een verkenning uit te voeren van mogelijke toetredingsvarianten voor deze gemeenten. Op basis van de uitkomsten van deze verkenning heeft ons algemeen bestuur in november 2016 een toetredingsvoorstel aangeboden aan de gemeenten Bloemendaal, Edam-Volendam, Heemstede,

Landsmeer, Oostzaan, Waterland, Wormerland en Zandvoort. Het voorstel bestaat uit toetreding tot de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond voor alleen het wettelijk verplichte basistakenpakket. De gemeente Haarlemmerliede & Spaarnwoude fuseert op korte termijn met de gemeente Haarlemmermeer en hebben wij om die reden buiten het toetredingstraject gelaten. In 2017 ligt het toetredingsvoorstel bij de colleges en raden/staten van de huidige en beoogde deelnemers. Naar verwachting kan de toetreding op 1 april 2017 definitief worden.

Borgen van kwaliteitscriteria

In 2016 hebben wij, op verzoek van het Bestuurlijk Platform, een voorstel uitgewerkt voor een verordening kwaliteit VTH-taken. Wij hebben onze gemeenten voorgesteld om in ieder geval voor wat betreft de taken die wij voor hen uitvoeren de modelverordening van VNG en IPO aan te houden. Deze modelverordening gaat uit van de landelijk bekende kwaliteitscriteria 2.1, zoals ontwikkeld onder het Programma Uitvoering met Ambitie. Een deel van de gemeenten in ons werkgebied heeft de verordening in 2016 al vastgesteld. De overige gemeenten volgen in 2017. Daarna voldoen wij, wat betreft de bij ons belegde taken, aan de kwaliteitscriteria. In 2017 ontwikkelen wij een format om de verantwoording over deze criteria richting de raad vorm te geven.

1.5 Uitvoeringskader Omgevingsdienst IJmond 2015-2018

In 2014-2015 hebben de colleges, van de gemeenten en provincie Noord-Holland waar Omgevingsdienst IJmond de VTH-taken op het gebied van het basistakenpakket en milieu voor uitvoert, het Uitvoeringskader 2015-2018 vastgesteld. Daarmee is een meerjarige prioritering aangebracht in onze taken.

Vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn geen doelen op zich, maar middelen tot een doel. Uiteindelijk gaat het er bij de uitvoering van wettelijke taken op dit gebied om wat het resultaat daarvan is in de buitenwereld (outcome). Dit betekent minder sturing op aantallen en producten, en meer op kwaliteit en effect. Om dit meetbaar te maken dienen de concrete prestaties die geleverd worden om de gewenste resultaten te realiseren geïndiceerd te worden (outputcriteria).

Hierna volgt de stand van zaken ten aanzien van de geformuleerde doelen uit het Uitvoeringskader Omgevingsdienst IJmond 2015-2018. De stand van zaken is een kwalitatieve stand van zaken, hetgeen volgt uit de wijze waarop de doelen zijn geformuleerd. Jaarlijks wordt bijgestuurd op het behalen van deze doelen.

De voortgang van deze doelen staan beschreven in de [bijlage](#).

1.6 Samenwerking tussen omgevingsdiensten in Noord-Holland

In 2016 zijn twee samenwerkingsagenda's tot stand gekomen. Een tussen de besturen van Omgevingsdienst IJmond en Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG) en een tussen de vier omgevingsdiensten in Noord-Holland; ODIJ, ODNZKG, Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek en RUD Noord-Holland Noord.

Samenwerking ODIJ en ODNZKG

In januari 2015 zijn we gestart met de pilot 'samenwerking Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied en Omgevingsdienst IJmond'. De pilot liep tot einde van het jaar en was erop gericht om te verkennen waarin beide organisaties kunnen samenwerken. De pilot bestond uit twee projecten. Een project gericht op toezicht en handhaving bij bedrijven, gevestigd in de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen en Ouder-Amstel en Uithoorn en een project gericht op vergunningverlening bij bedrijven gelegen langs het Noordzeekanaal en specifiek in gemeenten die binnen ons werkgebied vallen. Uit de pilot kwam duidelijk naar voren dat samenwerken op inhoud beide organisaties voordelen kan bieden.

Om verder vorm en structuur te geven aan de (intensivering van de) samenwerking tussen beide omgevingsdiensten is De Uitvoeringsagenda Noordzeekanaalgebied 2016-2017 opgesteld en door de besturen van Omgevingsdienst IJmond en Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied vastgesteld. Met deze Uitvoeringsagenda sluiten wij ook aan op afspraken uit het Bestuurlijk akkoord regionale uitvoeringsdiensten Noordzeekanaalgebied+.

Met het vaststellen van het Uitvoeringsprogramma werken beide omgevingsdiensten nu samen aan de ontwikkeling van een GIS-viewer waarop data over externe veiligheid, klachten, inspecties en energie digitaal, op een geografische kaart inzichtelijk en beschikbaar worden gemaakt. Ook zal er intensief worden samengewerkt en onderling afgestemd bij ontwikkelingen rondom Tata Steel. Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied heeft hier de rol van bevoegd gezag namens provincie

Noord-Holland, wij vervullen een rol als wettelijk adviseur namens de gemeenten in ons werkgebied. Ook gaan we met het vaststellen van het Uitvoeringsprogramma informatie uitwisselen en oefenen met betrekking tot BRZO-inrichtingen (Besluit Risico's Zware Ongevallen) en aangrenzende bedrijvigheid en (ruimtelijke) ontwikkelingen. Ook de basisopleiding tot medewerker Omgevingsrecht valt onder het uitvoeringsprogramma. Collega's van beide omgevingsdiensten voltooiden deze opleiding succesvol.

Samenwerking vier omgevingsdiensten Noord-Holland

De besturen van de vier omgevingsdiensten in Noord-Holland stelden in 2016 de Verkenning samenwerking omgevingsdiensten en RUD provincie Noord-Holland vast. Het betreft hier de Omgevingsdiensten IJmond, Noordzeekanaalgebied en Flevoland & Gooi en Vechtstreek en de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord.

De samenwerking tussen de vier omgevingsdiensten is met name gericht op kennisuitwisseling, het delen van best practices en het creëren van een level playing field. De samenwerking is verdeeld over vijf thema's:

- Grondstromen: het ontwikkelen van instrumenten om illegaliteit beter in kaart te brengen;
- Energieakkoord: het uitwisselen van best practices en kennisdeling, bijvoorbeeld factsheets voor ondernemers, de datalogger en de Energy Efficiency Directive;
- Het afstemmen over plustaken van Provincie Noord-Holland;
- Gezamenlijke voorbereiding op calamiteiten inzake het Besluit Risico's Zware Ongevallen;
- Bestuurlijke strafbeschikking milieu (BSBm): het stimuleren van het gebruik van dit instrument bij de uitvoering van de toezicht- en handhavingstaak.

1.7 Integrale Wabo-taakuitvoering

Sinds 1 januari 2016 voeren wij naast alle milieutaken ook de complete bouw- en woningtoezichttaak uit voor de gemeente Zandvoort. De gemeente heeft ons gevraagd om de WABO-taken uit te voeren en in de toekomst ook de Omgevingswet. Hiervoor zijn alle taken omtrent de afhandeling van de aanvraag omgevingsvergunning overgeheveld naar ons. Wij behandelen voor Zandvoort daarmee nu ook de gebruiksmeldingen, tijdelijke gebruiksvergunningen en verzoeken om splitsingsvergunning. Deze taken komen bovenop de milieutaken die wij al uitvoerden voor Zandvoort. Met de overdracht van de taken kwamen ook vijf medewerkers over.

Gemeente Zandvoort geeft aan dat de onderlinge samenwerking met een aantal voordelen heeft. Wij streven ernaar om dichtbij onze opdrachtgevers te blijven, bereikbaar te zijn en snel te kunnen schakelen wanneer daarnaar wordt gevraagd. Het is goed om te constateren dat dit, nadat wij de extra taken nu een jaar uitvoeren, ook zo wordt ervaren door de gemeente. De onderlinge communicatie wordt als zakelijk en prettig ervaren en er lopen op diverse niveaus goede contacten. Daarnaast ervaart de gemeente ons als sterk in bedrijfsmatig denken en to the point. Voor burgers en ondernemers veranderde er niet veel. De procedures en contactgegevens bleven bijvoorbeeld gelijk. Dat is voor de gemeente een meerwaarde geweest.

1.8 Tienjarig jubileum samenwerking regio Waterland

Op 28 september vierde wij het tienjarig bestaan van het samenwerkingsverband tussen de gemeenten Landsmeer, Oostzaan, Waterland, Wormerland - die er vanaf het begin bij waren -, Edam-Volendam, Purmerend en Beemster. In de Stoomhal in Wormer keken we terug op de tienjarige band in en met regio Waterland en lieten we gasten via een marktopstelling kennismaken met diverse taken die we uitvoeren. Zo werd er digitale kaartmateriaal gepresenteerd, stonden Duurzaam Bouwloket en de Opgewekte Woning Club klaar voor vragen en waren ook regionale projecten zoals GreenBiz IJmond en IJmond Bereikbaar aanwezig. De gasten konden ook kennismaken met handige tools die gebruikt worden om energiebesparing op te sporen bij bedrijven, zoals een leakshooter en een datalogger.

Complimenten werden uitgedeeld door de verschillende sprekers, om verschillende redenen. Directeur Bert Pannekeet benadrukte dat het leuk is om te merken dat, als je mensen van diverse compartimenten bij elkaar zet, er echt wat gebeurt. Onderling kan veel van elkaars vakmanschap geleerd worden. Ook oud-wethouder Peter Visser kwam aan het woord: "Na tien jaar is wel gebleken dat deze samenwerking tussen gemeenten in de regio Waterland het ei van Columbus was. Het heeft ons als kleine gemeente veel opgeleverd om samen te werken. Fijn dat we daarmee ook veelzijdige en creatieve mensen hebben binnen gehaald. Houd dit vast, ook komende jaren." Oud-wethouder Fred Bouwman gaf aan blij te zijn dat de samenwerking afgelopen jaren is uitgebreid van vier naar zeven gemeenten. "Dat is altijd al mijn wens geweest."

Jeroen Schalkwijk, wethouder gemeente Wormerland, gaf enthousiast aan dat deze viering van 10 jaar ontwikkeling een groot compliment is naar de Omgevingsdienst. "Zij beschermt onze belangen en ontwikkelde zich tot professionele en volwassen organisatie." Vanuit het bedrijfsleven was Ruud Meijns, directeur M&O Techniek, gevraagd om in te gaan op de gewenste wijze van samenwerking tussen een omgevingsdienst en het bedrijfsleven. Hij complimenteerde de dienst met de rol als aanjager die zij afgelopen jaar vervulde. Hij benadrukte ook de verandering in de markt, waar steeds meer initiatieven vanuit marktpartijen komen. Waar eerst het accent lag op het verstrekken van subsidies, is dat nu verschoven naar het faciliteren van en verbinder bij duurzame projecten. Die innovatie in de aanjaagrol zet de Omgevingsdienst ook in de toekomst op de kaart.

1.9 Digitaal werken

Digitaal werken is al een aantal jaar een belangrijk speerpunt. Op dit moment handelen wij nagenoeg alle aanvragen en documenten digitaal en zaaksgewijs af. Deze manier van werken sluit goed aan bij onder meer het Omgevingsloket Online (OLO). Aanvragen vanuit het OLO komen digitaal bij ons binnen en worden direct aan ons systeem van zaakgericht werken gekoppeld en vervolgens geregistreerd. Sinds begin 2016 maken we ook gebruik van e-formulieren. Ook deze formulieren zijn gekoppeld zijn aan ons systeem van zaakgericht werken. Burgers en bedrijven kunnen daardoor online een formulier invullen en terugsturen. De integratie met DigiD en eHerkenning zorgt ervoor dat benodigde informatie automatisch wordt ingevuld. Onze klanten hoeven slechts deze informatie te controleren. Doordat wij alle aanvragen digitaal binnenkomen, komen deze direct in het digitale postvak van onze medewerkers terecht. Dit versnelt doorlooptijden en voorkomt de kans op foutieve of langdurige registratieprocedures.

Inzichtelijk

Ons archief hebben wij afgelopen jaren volledig gedigitaliseerd. De digitalisering van ons archief biedt ons zekerheid dat de opgeslagen informatie juist en tijdig is verwerkt en digitaal eenduidig beschikbaar is. Hierdoor kunnen onze medewerkers vervolgens plaats- en tijdsafhankelijk bij de gewenste informatie. Doordat ingekomen stukken, via ons post- en registratiesysteem Join, gekoppeld worden aan een zaak, verbetert ook de transparantie. We hebben nu op elk gewenst moment per gemeenten inzichtelijk welke zaken er spelen en hoeveel zaken zijn afgehandeld en nog onderhanden zijn. Zo kunnen wij gemakkelijk een inhoudelijke verantwoording geven over de gemaakte, financiële afspraken. Ook voor de bedrijven die wij controleren heeft deze werkwijze voordelen. We kunnen sneller inspelen op vragen van ondernemers over informatie uit het dossier van het bedrijf.

In het jaarverslag Archiefinspectie Noord-Hollands Archief over de periode januari 2015 tot met augustus 2016 stelt de Archiefinspectie: Omgevingsdienst IJmond heeft sinds 2013 vervanging voor alle papieren documenten die opgemaakt of ontvangen worden. Dat wil zeggen dat de organisatie geheel digitaal werkt en archiveert. De organisatie is niet in het beheer van een archiefbewaarplaats. De papieren archieven zijn extern geplaatst. De gehele organisatie is zich bewust van het digitaal archiveren en de werkprocessen zijn ingericht op digitaal werken en het actief delen van informatie binnen de organisatie en met de ketenpartners. Doordat de organisatie relatief klein is en de ICT infrastructuur overzichtelijk heeft de organisatie goed grip op haar informatie en daarmee de archiefbescheiden. Omgevingsdienst IJmond kan zich goed verantwoorden over haar handelen aan de hand van haar archief.

GIS-viewer

Gegevens- en dataverzamelingen worden steeds belangrijker bij planvorming en uitvoering van toezicht en handhaving. Richting de Omgevingswet beginnen de contouren van de informatiehuizen onder het Digitaal Stelsel Omgevingswet zichtbaar te worden. Wij zijn inmiddels ver gevorderd met de ontwikkeling van een GIS-viewer waarop verschillende dataverzamelingen geografisch inzichtelijk zijn. Niet alleen inspectiegegevens en bijvoorbeeld vergunningen en meldingen zijn hier zichtbaar, ook milieucontouren bij bedrijven en gegevens uit landelijke databases worden weergegeven.

Hiervoor hebben wij afgelopen jaar al onze softwareapplicaties (waaronder openWAVE, Join) naar webapplicaties in de cloud gemigreerd. Onze digikoppeling is een bevragebare oplossing in de cloud. Dat betekent dat onze webapplicaties overheidsdiensten (zoals het Kadaster, BAG, Omgevingsloket Online) kunnen bevragen. Na het ophalen van de informatie muteren wij dit in ons VTH-systeem (openWAVE) waardoor het geschikt wordt voor onze taakuitvoering.

1.10 Basisopleiding medewerkers omgevingsrecht

Begin 2016 zijn wij voor de achtste keer gestart met de Basisopleiding Medewerker Omgevingsrecht. De opleiding duurt 20 weken en bestaat uit een combinatie van theorie en

praktijk, waarbij deelnemers 1 dag in de week besteden aan theorie en vier dagen de theorie direct in de praktijk toepassen. Wij hebben deze opleiding zelf ontwikkeld om nieuw talent klaar te stomen voor het vak omgevingsrecht. Onze eigen medewerkers bereiden de opleiding voor en geven de diverse lessen. Zo zorgen we ook dat intern het kennisniveau up to date blijft en we actief kennis delen binnen de organisatie.

In onze opleiding staan we niet alleen stil bij de 'klassieke' milieutaken. Als omgevingsdienst voeren we ons toezicht, waar mogelijk, zo integraal mogelijk uit. Daarom besteden we tijdens onze opleiding ook aandacht aan wetgeving, theorie en praktijk op het gebied van milieuzaken, als bodemverontreiniging, geluidhinder, veiligheid, luchtkwaliteit, mobiliteit, energiebesparing, brandveiligheid, asbest en slopen maar ook van zaken als brandveiligheid, bouw en drank- en horecawetgeving. Zo zijn de deelnemers van onze opleiding, na afronding, breed inzetbaar.

Via de opleiding stromen er periodiek nieuwe collega's de organisatie binnen. Daarnaast gebruiken we de opleiding ook om eigen collega's, die zich willen verbreden op milieugebied, bij te scholen of om te scholen. De opleiding staat ook open voor medewerkers van gemeenten en andere omgevingsdiensten die willen uitgroeien tot volwaardig milieu-inspecteur. Dit jaar namen drie van onze medewerkers deel aan de opleiding. Daarnaast startte zes nieuwe medewerkers aan de opleiding die bij ons in dienst zijn gekomen. Vier deelnemers namen namens Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied deel en één medewerker namens de gemeente Landsmeer.

De mix van jong talent en ervaringsdeskundigen zorgde volgens de deelnemers voor een goede dynamiek. Het is leuk om te vermelden dat alle deelnemers de opleiding succesvol hebben afgerond en een certificaat in ontvangst mochten nemen.

2) Vergunningverlening, toezicht en handhaving

In ons totale werkgebied zijn circa 10.000 bedrijven gevestigd die onder ons bevoegd gezag vallen. Wij zijn belast met de vergunningverlening voor, toezicht op en handhaving bij deze bedrijven op allerlei beleidsterreinen zoals (brand)veiligheid, bouwen en natuurlijk milieu. Omdat de omgeving en de bedrijvigheid niet stilstaan zijn vergunningverlening, handhaving en toezicht (VTH) een constante factor in ons dagelijks werk. In dit hoofdstuk leest u over deze taken en op welke wijze wij hieraan uitvoering geven.

2.1 Vergunningverlening

Wanneer iemand een bedrijf wil oprichten, of een bedrijf haar activiteiten wil uitbreiden of beëindigen, vragen zij bij ons een omgevingsvergunning milieu aan. Voor de afhandeling van de aanvraag werken wij altijd samen met de gemeente. Daarnaast adviseren wij ook op meervoudige vergunningaanvragen, waarbij dus ook andere aspecten dan milieu een rol spelen. Sinds 1 januari 2016 coördineren wij de gehele procedure omgevingsvergunning voor de gemeente Zandvoort. Dat betekent dat wanneer bedrijven, of inwoners van plan zijn iets te bouwen of slopen zij, wanneer nodig, bij ons een omgevingsvergunning aanvragen. Dit is één geïntegreerde vergunning voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu.

Onder de vergunningverleningstaken verstaan we:

- voeren van vooroverleg;
- beoordelen aanvragen/meldingen;
- opstellen voorschriften inclusief considerans;
- bespreken van voorgenomen maatregelen met bedrijf;
- doorlopen van de toepasselijke procedure (Wabo/Awb);
- afhandelen zienswijzen, bezwaar en beroep;
- behandelen rechtbank/Raad van State procedures;
- adviseren bestuur;
- adviseren gemeentelijke afdelingen, met name RO.

2.1.1 Vraaggestuurde werkwijze

Als het gaat om vergunningverlening, werken wij vraaggestuurd. Dat moet omdat, met het aanvragen van een vergunning wanneer iemand bijvoorbeeld een bedrijf opstart, of de huidige activiteiten wil uitbreiden, er wettelijke procedures en termijnen in gang worden gezet. Om te kunnen voldoen aan deze procedures, ligt hier onze prioriteit. Tegelijkertijd houden wij als vergunningverlener ook in de gaten of vergunningen van bedrijven nog steeds actueel zijn, bijvoorbeeld als gevolg van een wetswijziging. Daarbij toetsen wij altijd of de vergunning nog steeds de best beschikbare technieken voorschrijft. Ook controleren wij doorlopend of ons bedrijvenbestand nog up-to-date is en daarmee of alle bedrijven die zijn opgericht en alle bedrijfsactiviteiten die zijn beëindigd bij ons zijn gemeld. Afgelopen jaar hebben we hier voor de gemeenten Beemster, Edam-Volendam en Purmerend extra aandacht aan gegeven.

2.1.2 Actualisatie vergunningen

Wanneer na een bedrijfscontrole blijkt dat de vergunning van een bedrijf niet meer toereikend is, gaan wij in gesprek met de ondernemer. Samen kijken wij op welke wijze wij dat traject, met oog voor de diverse belangen, kunnen insteken. Het actualiseren van vergunningen is er altijd op gericht om de kwaliteit van de bestaande vergunning te verbeteren en te zorgen dat de omgeving optimaal en blijvend wordt beschermd. Het actualiseren van vergunningen is in de praktijk complex en vraagt veel tijd in de afstemming met het bedrijf. Enerzijds vanwege de complexe materie (medicijnen, gevaarlijke stoffen, enz.), maar ook omdat we bestaande afspraken en rechten

opnieuw moeten gaan bekijken. Daarbij hebben we soms te maken met verschillen in wensen en belangen van ondernemers en van ons als bevoegd gezag.

2.1.3 Vierde Tranche Activiteitenbesluit

Vanuit het Rijk wordt ingezet om steeds meer bedrijven onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit milieubeheer te brengen, waardoor steeds meer 'zwaardere' bedrijven onder de algemene regels vallen en dus kunnen volstaan met het indienen van een melding. Dit betekent dat bepaalde voorschriften uit de vergunningen, onder meer voor emissie naar de lucht, de komende periode van rechtswege vervallen.

Na de inwerkingtreding van de Vierde Tranche Activiteitenbesluit milieubeheer op 1 januari 2016 zijn wij nagegaan wat de gevolgen waren voor de bescherming van de leefomgeving en of maatwerk nodig was om minimaal dezelfde bescherming voor de leefomgeving te bieden. Hiertoe bezochten wij een groot deel van de bedrijven, die met de wijziging te maken kregen, om te beoordelen in hoeverre de bedrijven nog vergunningplichtig zijn, of dat aanvullend maatwerk nodig was. Het ging hier in veel gevallen om maatwerkvoorschriften voor geluid. Dat betekent dat het maatwerk dat opgenomen stond in de vergunning en binnen die procedure door iedereen was afgewogen en goedgekeurd, alsnog terugkomt in de nieuwe melding.

Hoewel de wijziging een overgangstermijn kent van drie jaar, werken wij eraan om nieuwe afspraken en maatwerkvoorschriften zo snel mogelijk vast te leggen. Doordat wij deze 'zwaardere' bedrijven jaarlijks controleren, kunnen wij deze inzet meenemen binnen de huidige processen, zonder dat extra middelen of capaciteit nodig is. Het restant van de bedrijven bezoeken wij in 2017.

2.1.4 Ontwikkelingen die leiden tot extra inzet vergunningverlening

Afgelopen jaar zorgden diverse trends en ontwikkelingen voor een stijging in het aantal vergunningsaanvragen dat wij ontvingen. Zo groeide het aantal brouwerijen in Nederland, is er een trend zichtbaar waarbij winkeliers ook alcohol willen aanbieden aan hun klanten en gaf de afschaffing van de melkquotum veehouderijen de kans om te groeien.

Brouwerijen

De afgelopen jaren is het aantal brouwerijen in Nederland behoorlijk gegroeid. Die trend zien wij ook terug in onze regio. Het gaat daarbij veelal om kleinschalige brouwerijen. Brouwerijen die zich meestal bevinden op een plek waar je dat niet verwacht, zoals in een woonomgeving. Hoewel het hier gaat om een kleinschalige activiteit, vallen de brouwerijen onder de regels van het activiteitenbesluit en is een lichte omgevingsvergunning voor milieu nodig. Wanneer wij voor de aanvraag de milieubelasting beoordelen, kijken wij of de brouwerij voldoet aan de regelgeving. Daarbij kijken we onder meer naar de wijze waarop lucht wordt afgezogen, of de afgezogen lucht eerst wordt gereinigd. Via vooroverleggen met de ondernemer zorgen borgen wij dat alles netjes wordt geregeld.

Wel zien we vanuit de omgeving van de brouwerijen bezorgdheid ontstaan. Omwonenden vrezen onder meer voor extra verkeersdrukke en geuroverlast of de groei van brouwerij naar proeflokaal. In twee gevallen in Haarlem en Purmerend leidde dit afgelopen jaar tot een hoorzitting. Onze rol tijdens deze hoorzitting richt zich op het beantwoorden van de milieuvragen.

Drank- en horecawet

Landelijk is de trend zichtbaar dat steeds meer winkeliers de activiteiten wil versterken door ook alcohol te verkopen, of voedsel voor de verkoop te bereiden. Denk daarbij bijvoorbeeld aan een boekenwinkel waar je bij het uitzoeken van een boek een wijntje kunt drinken, of een biertje bij de kapper. Een winkelier moet in dit geval een melding indienen bij het bevoegd gezag. Ook in onze regio was deze trend zichtbaar door een stijging van het aantal meldingen. Om te bekijken of winkeliers meer ruimte zouden moeten krijgen, is de VNG in 2016 een pilot gestart. Wanneer de pilot succesvol is en er wordt besloten om de drank- en horecawet aan te passen, verwachten wij ook binnen ons werkgebied een toename van het aantal te actualiseren vergunningen.

Veehouderijen

Sinds 1 april 2015 hebben melkveehouderijen niet meer te maken met een melkquotum. Als gevolg hiervan ontvingen wij afgelopen jaar een stijgend aantal aanvragen voor een bedrijfsuitbreiding.

In 2016 werd bekend dat Rijksoverheid met een nieuw systeem zou komen om de toename van het de hoeveelheid fosfaat van melkvee te begrenzen. Een ontwikkeling die ervoor zorgt dat bedrijven weer moeten krimpen. Dus hoewel wij een groei zagen in het aantal te actualiseren

vergunningen, is het nog af te wachten of wij tijdens controles komende jaren de uitbreiding ook in de praktijk terug gaan zien.

Advisering ruimtelijke ontwikkeling

We zien in de praktijk dat wij ook steeds vaker worden gevraagd om te adviseren op ruimtelijke ontwikkelingen. Omdat ruimte voor woningbouw in stedelijke gebieden schaarser wordt, gaan gemeenten vaker op zoek naar alternatieve oplossingen. Daarbinnen worden wij gevraagd mee te denken hoe woningbouw mogelijk kan worden gemaakt nabij bijvoorbeeld bestaande, gezoneerde industrieterreinen. Woningbouw binnen die geluidcontour van een industrieterrein betekent dat je de functies wonen en werken gaat mengen. Woningen zijn daardoor niet beschermd, waardoor geluidbelasting niet is tegen te gaan. In deze gevallen beoordelen wij de invloed van de bedrijven op de woningbouw, maar kijken wij ook wat het voor het bedrijventerrein betekent wanneer nabij woningbouw wordt gerealiseerd. Deze uitkomsten bespreken wij met zowel de gemeente als de ontwikkelaar. Samen wegen wij af in hoeverre de plannen toelaatbaar zijn en wat dat betekent voor mogelijk gewenste toekomstige groei van het bedrijventerrein. Een mogelijkheid is namelijk om te beoordelen binnen welke vergunning nog geluidruimte zit en samen met de ondernemer te bespreken hoe dit in maatwerk is vast te leggen. Maar dat betekent wat voor de groei van dit bedrijf. Anderzijds is het ook mogelijk om voor deze woningen hogere waarde toe te kennen. Waardoor woningbouw binnen een geluidcontour van een bedrijf mogelijk is.

2.1.5 RIE-bedrijven

Provincie Noord-Holland heeft in 2016 de vergunningverlening, toezicht en handhaving van zes RIE-bedrijven ondergebracht bij Omgevingsdienst IJmond. RIE staat voor Richtlijn Industriële Emissies en geeft milieueisen voor de grote milieuvervuilende bedrijven. Het betreft bedrijven in de branches gemeentewerven, schrootbedrijven, autodemontage, sorteerbedrijven en brekers.

De inrichtingen die door de inwerkingtreding van de RIE in 2013 IPPC zijn geworden, maar geografisch zijn gelegen in ons werkgebied en waar de provincie branchedocumenten voor heeft opgesteld zijn bij ons ondergebracht. In 2016 hebben wij de bedrijven conform de prioriteitsstelling van het uitvoeringskader gecontroleerd. Het ging in 2016 om zes bedrijven:

2x Beverwijk	Riwalda / Braam
1x Edam-Volendam	Kras Recycling B.V.
2x Velsen	Averijhaven & Ponton MAIN B.V.
1x Haarlem	Spaarnelanden NV / Treffers

De activiteiten van 1 inrichting (Grond en Reststoffen IJmond BV) in Beverwijk zijn beëindigd en verhuist naar een andere locatie in Beverwijk. Aan een inrichting in Haarlem (Treffers) is een vergunning verleend, waarbij is beoordeeld dat deze niet onder RIE valt en dus onder ons bevoegd gezag. Bij HVC in Velsen Zuid is recent geconstateerd dat de omvang niet zodanig is dat deze nog onder de RIE valt en is dus onder ons bevoegd gezag gekomen.

Dit aantal kan jaarlijks fluctueren, doordat wetgeving en bedrijvigheid met de tijd kan veranderen.

2.1.6 Gemeentespecifieke projecten vergunningverlening

Beverwijk

Extra inzet vergunningverlening

Afgelopen jaar was extra inzet nodig voor de vergunningsaanvraag als gevolg van een overname van een schrootbedrijf in Beverwijk. Met de overname waren de bedrijfsactiviteiten, het materieel en de voorraad gemoeid. In aanloop naar de concept vergunningsaanvraag hebben wij intensief overleg gevoerd en meegedacht in het proces. Door de samenwerking en doordat het bedrijf kon laten zien invulling te geven aan onze afspraken, konden wij het bedrijf ruimte geven om tot een ontvankelijke aanvraag te komen.

Spoorwegemplacement

In 2014 heeft ProRail een milieuvergunning aangevraagd voor het verlengen van het emplacement in Beverwijk. De officiële term van deze milieuvergunning is omgevingsvergunning voor het veranderen en in werkingen hebben van een inrichting. Het gaat hier om een verandering op de milieuvergunning die in 2009 is afgegeven. ProRail heeft samen met de gemeente Beverwijk belanghebbenden geïnformeerd over de wens om het emplacement te verlengen. Onder meer via een informatieavond en een bewonersbrief, waarin de procedures voor het bestemmingsplan en de milieuvergunning werden uitgelegd. Via de ter inzage leggingen konden bewoners een zienswijze indienen. Op de ontwerpbeschikking is alleen door ProRail een zienswijze ingediend en op de beschikking is geen beroep ingediend. Het gevolg is dat de milieuvergunning definitief is geworden. Tegelijkertijd liep de bestemmingsplanprocedure. Daartegen was bezwaar ingediend. De zitting

vond plaats in 2016. Wij hebben de gemeente Beverwijk hierin geadviseerd inzake het milieugedeelte. Het bestemmingsplan is nu definitief geworden. ProRail heeft in 2016 het kopspoor 120 meter doorgetrokken in de richting van Uitgeest. In 2017 zal deze in gebruik worden genomen. Om geluidoverlast tegen te gaan zijn bronmaatregelen getroffen, zoals het voegloos maken van het rangeerspoor en is de maximum rangeersnelheid vastgesteld op 20 km/u. Tevens is aan beide zijde een geluidscherm geplaatst.

Haarlem

Voor de gemeente Haarlem hebben wij een aantal langlopende vergunningstrajecten afgerond. Het gaat hier om een aantal grote bedrijven waarbij onder meer de opslag van gevaarlijke stoffen een rol speelde. Komende jaren wordt tijdens onze controlebezoeken gekeken of deze bedrijven voldoen aan de afgegeven vergunning.

Purmerend

In 2016 hebben wij extra aandacht besteed aan de verhuizing van een afvalverwerkingsbedrijf in de gemeente Purmerend. Een aantal andere bedrijven had interesse om de vrijgekomen ruimte op het bedrijventerrein op te vullen. Een snelle verhuizing van de afvalverwerker was daarbij gewenst. We hebben het bedrijf geadviseerd om tot een ontvankelijke aanvraag te komen en tegelijkertijd via intensief overleg en met oog voor een ieders belangen gefaciliteerd bij een gefaseerde verhuizing van de bedrijven. Op deze wijze bleef het voor de bedrijven aantrekkelijk om binnen de gemeente te blijven. Iets waar de gemeente veel waarde aan hechtte.

Een van de bedrijven die gebruik wil maken van de vrijgekomen locatie is een bedrijf dat op de nieuwe locatie gevaarlijke stoffen wil opslaan. Het gaat hier om een uitbreiding van de huidige vergunning. Het bedrijf valt onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen. Dat betekent dat wij, om de vergunning te kunnen verlenen, de aanvraag toetsen aan een aantal specifieke normen en grenswaarden inzake de ruimtelijke ordening. Daarbij kijken we of een bepaalde risicovolle activiteit op een bepaalde plaats mag plaatsvinden, wat dat betekent voor de direct omgeving en motiveren wij welk risico de gemeente daarmee in de omgeving accepteert.

Velsen

Lichtenen in de Averijhaven

De Averijhaven in de gemeente Velsen had oorspronkelijk de functie van vluchthaven voor schepen met averij, wachtend op reparatie, maar is als zodanig nauwelijks gebruikt. Tot januari 2012 fungeerde de haven als baggerdepot voor baggerslib. Het gaat om zwaar vervuilde bagger. Omdat het depot niet meer actief is, is een vergunning aangevraagd door Rijkswaterstaat voor ontmanteling van het opslagterrein. Daartoe is een aanvraag ingediend met een plan van aanpak voor ontmanteling. De aanvraag is verleend onder voorwaarden. De voorwaarden gaan in op bijvoorbeeld beperking van stof en geluidoverlast en het juist afvoeren van afvalstoffen.

Wanneer de ontmanteling is afgerond, is de Averijhaven beschikbaar voor andere doeleinden. Daartoe lopen op dit moment gesprekken met diverse partijen. Een van de initiatieven is erop gericht om de Averijhaven te gebruiken voor het lichtenen van schepen. Bij het lichtenen wordt de vracht van zeeschepen met als bestemming de Haven van Amsterdam overgeladen op binnenschepen. Het lichtenen gebeurt op dit moment bij de IJ-palen, langs de noordoever van het Noorderbuitenkanaal en gedeeltelijk in de vaargeul van/naar de Noordersluis, maar wordt op deze locatie gezien als nautisch veiligheidsknelpunt, zeker met de komst van de nieuwe zeesluis, omdat daarmee de vaarroute iets meer in noordelijke richting wordt verschoven.

De gemeente Velsen heeft op verzoek van Rijkswaterstaat de verplaatsing van de activiteiten naar de Averijhaven in het bestemmingsplan mogelijk gemaakt. De volgende stap is het aanvragen van een milieuvergunning door Havenbedrijf Amsterdam als vergunninghouder van de activiteit lichtenen. Omdat de huidige lichtercapaciteit is doorgevoerd in het nieuwe bestemmingsplan zal de milieubelasting door de verplaatsing niet verslechteren. Maar niet alleen Rijkswaterstaat heeft plannen voor de Averijhaven. Ook een initiatiegroep van Haven Amsterdam NV, Tata Steel B.V., Zeehaven IJmuiden N.V. en AYOP heeft een alternatief plan voor de Averijhaven gepresenteerd om in de Averijhaven ook overslagactiviteiten voor de windturbines op zee onder te brengen.

Bij beide plannen denken wij actief mee over de toekomstige invulling van de Averijhaven zonder dat deze invulling het milieu extra belast. We kijken daarbij niet alleen naar de randvoorwaarden en de milieucompartimenten externe veiligheid, geluid, lucht, maar denken ook mee over slimme oplossingen om binnen de vastgestelde normen toch uit te kunnen breiden.

Zandvoort

VTH Circuit Park Zandvoort

Sinds enkele jaren voeren wij voor de gemeente Zandvoort een breed takenpakket uit. Binnen dit takenpakket vallen onder meer de klachtafhandeling, maar ook toezicht, handhaving en vergunningverlening. Een van de pijlers binnen de gemeente is het Circuitpark. Het Circuitpark Zandvoort is een belangrijke toeristische trekpleister. Jaarlijks vindt er een overleg plaats waarin de aantallen en aard van klachten wordt besproken met het Circuitpark Zandvoort, het bevoegde gezag, de gemeente Zandvoort en de milieufederatie. Omdat wij in 2015 een groot aantal klachten ontvingen, 17 verschillende personen dienden samen 54 meldingen in over geluidsoverlast, gaven wij het circuit in 2016 extra aandacht, onder meer door aanwezig te zijn bij vrijwel alle grote evenementen. Daarbij hebben wij ook beoordeeld of het nodig was om in overleg met het Circuitpark de vergunning te actualiseren. Omdat we constateerden dat de milieuaspecten nog steeds goed zijn geborgd in de vergunning en de vergunning ook nog steeds ingaat op de best beschikbare technieken, hebben we hierin verder geen stappen ondernomen. Toezicht blijft wel belangrijk, ook voor 2017.

2.2 Toezicht en handhaving

Wij zien er bij de circa 10.000 bedrijven in ons werkgebied op toe dat ondernemers de milieuregels naleven. Belangrijk want zo voorkomen wij, samen met de ondernemers, schade aan het milieu. Het toezicht bestaat veelal uit bedrijfsbezoeken. De frequentie van deze bezoeken verschilt per type bedrijf. Alle bedrijven, die onder de werkingssfeer van de Wet milieubeheer vallen, verdelen wij onder in branches. Daarnaast delen wij de bedrijven in als Type A, B of C, analoog aan de indelingssystematiek zoals die is omschreven in het Activiteitenbesluit milieubeheer. Type A bedrijven, bedrijven met weinig tot geen milieubelasting, controleren wij veelal alleen als daar aanleiding toe is. Type B en C bedrijven controleren wij veelal projectmatig en per branche. B-bedrijven, bedrijven met een geringe tot matige milieubelasting, bezoeken wij met een frequentie van circa eenmaal per vier jaar, of eerder als daar aanleiding voor is. Type C bedrijven, bedrijven met een matige tot grote milieubelasting, controleren wij jaarlijks tot eenmaal per 4 jaar.

2.2.1 Programmatisch en informatiegestuurd

Wij streven ernaar om inrichtinggebonden milieucontroles en ketentoezicht- en handhaving waar mogelijk projectmatig en volgens de methodiek van programmatisch en informatiegestuurd handhaven uit te voeren. Dit betekent dat wij niet meer uitgaan van het afwerken van bedrijvenlijsten, maar dat wij onze uren daar inzetten, waar de grootste risico's op niet-naleving zich voordoen. Ook kunnen wij zo bepalen welke aanpak passend is voor de doelgroep en welke inzet gewenst is. Deze werkwijze vereist dat wij, voorafgaand aan de daadwerkelijke inspectie, een goede analyse maken van de resultaten uit het verleden, doelgroep, naleefgedrag en risico's. Dit gebeurt in samenwerking met andere handhavingpartners, maar bijvoorbeeld ook met brancheverenigingen.

Deze aanpak zorgt voor goede analyses en daardoor de mogelijkheid om, op basis van deze analyse, heldere keuzes te kunnen maken. Door deze aanpak zijn wij in staat om proactief te reageren in plaats van reactief. Daarnaast zijn wij in staat om richting ons bestuur en de maatschappij te verantwoorden wat het resultaat is van onze handavingsinspanningen.

Informatie-uitwisseling

Informatiegestuurde handhaving vraagt om intensieve kennisuitwisseling en afstemming tussen handhavingpartners als andere uitvoeringsdiensten, OM, politie, waterschappen, Inspectie Leefomgeving en Transport en ISZW. Overleg en afstemming vindt binnen deze organisaties op verschillende niveaus plaats. Dit varieert van casusoverleggen waar concrete zaken op operationeel niveau worden besproken, tot selectieoverleggen waar we op tactisch niveau informatie uitwisselen en tactieken bepalen, alsook bestuurlijke overleggen waar op strategisch niveau afspraken worden gemaakt.

Bij de projecten Autoherstelbedrijven, Natte koeltorens, Ammoniakoelinstallaties, LPG-tankstations en Vuurwerk is de IGH methodiek toegepast, waaruit nieuwe informatie is gegenereerd die bepalend zal zijn voor het toezicht in de aankomende jaren bij deze bedrijven.

2.2.2 Ketentoezicht en -handhaving

Sinds een aantal jaar zetten wij voor bijvoorbeeld asbest- en grondstromen, afval en afvalstromen in op ketentoezicht en ketenhandhaving. Dat betekent dat we structureel samenwerken met diverse handhavende instanties, zoals andere omgevingsdiensten, de afdelingen Bouw- en Woningtoezicht van gemeenten, provincie, politie, justitie, ILT, ISZW. Instanties die allemaal een toezichthoudende rol hebben op een deel van de keten. Door actief informatie met elkaar uit te

wisselen, verbetert het toezicht binnen de gehele keten. Bijvoorbeeld waar het gaat om het verwijderen van asbest of schroot, dat via diverse stappen van de bron naar de verwerker gaat. Het komt voor dat verschillende stappen niet juist worden genomen. Dit bemoeilijkt het toezicht, waardoor een verontreinigingsrisico kan ontstaan. Om met elkaar informatie te kunnen uitwisselen, vindt er binnen diverse overlegstructuren regelmatig overleg plaats tussen ketenpartners. Tijdens deze overleggen worden op uitvoeringsniveau praktijkvoorbeelden besproken.

Verbod op asbestdaken

Ketenhandhaving blijft ook in de toekomst zeer belangrijk. Bijvoorbeeld door het verbod op asbestdaken in Nederland, dat naar verwachting in 2024 ingaat. Het verwijderen van asbest is niet alleen een enorme opgave, maar zal ook zorgen voor een stijging van illegale verwijdering van asbest. Om ons op deze ontwikkelingen voor te bereiden, zijn we een project gestart om illegale asbestverwijdering op te kunnen sporen. Wij werken hiervoor samen met de Inspectie SZW. Deze samenwerking leidde vorig jaar tot een aantal constateringen waartegen strafrechtelijk is opgetreden. Het betrof in alle gevallen verwijdering van asbest zonder dat daarvoor gespecialiseerde bedrijven werden ingeschakeld. Om ons verder voor te bereiden op het verbod op asbestdaken, zijn we afgelopen jaar gestart met het digitaal in kaart brengen van alle asbestdaken binnen het werkgebied en zijn we nauw betrokken bij een Landelijke Werkkamer Asbest om het toezicht op de asbestketen te versterken en adequaat te anticiperen op de asbestdaken problematiek.

Afval- en grondstromen

In het kader van administratief toezicht zijn wij een project gestart om bij metaalrecyclingbedrijven en grondbanken de registratie van in- en uitkomende stromen te analyseren. Afgelopen jaar constateerden wij bij specifiek een metaalrecyclingbedrijf in Beverwijk diverse overtredingen, die betrekking hebben op registratieverplichtingen, onjuiste inname en afgifte van bepaalde goederen of stromen en inzameling door niet geregistreerde afvalinzamelaars. Omdat het bedrijf gedurende het traject de failliet is gegaan, zijn ook de overtredingen beëindigd.

In het kader van toezicht op grondstromen houden wij toezicht op zowel bodemsaneringen als op het toepassen van grond. Waar het gaat om bodemsanering constateerden wij in enkele gevallen dat saneringen onjuist waren uitgevoerd of niet waren uitgevoerd door een gecertificeerd bedrijf. In deze gevallen hebben wij bestuursrechtelijk opgetreden. Voor wat betreft het toepassen van grond, constateren wij helaas nog herhaaldelijk dat men verzuimd de werkzaamheden te melden, of dat de kwaliteitsgegevens van de toegepaste grond ontbreken. In eerste instantie hebben wij hiertegen waarschuwend opgetreden. In geval van herhaling handhaven wij strafrechtelijk.

In 2017 loopt de samenwerking met handhavingspartners in het ketenproject "Grondstromen" door. In het kader van dit project worden bij grondverzetbedrijven, aannemers, loonwerkers etc. controles uitgevoerd waarbij risicomomenten in de totale keten in beeld worden gebracht om daarop gerichte interventies te kunnen uitvoeren. Daarbij gaat het om administratief toezicht (doorlichten boekhouding), maar ook fysiek toezicht. Met toezicht in het kader van Bbk en Wbb (o.a. BUS-meldingen) is in 2016 een verdiepingsslag gemaakt.

2.2.3 Integraal toezicht

Voor diverse gemeenten in ons werkgebied voeren wij ook andere taken uit dan alleen milieutoezicht en -handhaving bij inrichtingen en op ketens (zgn. basis- en milieutakenpakket), maar kijken wij ook naar andere aspecten, zoals brandveiligheid, bouw- en woningtoezicht en Drank- en Horecawet. Daarbinnen gaat handhaving altijd hand in hand met het informeren over de mogelijkheden van duurzaam ondernemen en de ondernemer ook te stimuleren hiermee aan de slag te gaan. Door tijdens een bedrijfsbezoek aan diverse aspecten aandacht te geven, behalen wij efficiencywinst. Ook de ondernemer profiteert hiervan. Integrale controles vragen minder tijd van de ondernemer, maar zorgt er ook voor dat de ondernemer te maken heeft met slechts één contactpersoon.

In de gemeente Uitgeest is integraal toezicht en handhaving zeer ver gevorderd. Jaarlijks stellen wij voor deze gemeente een integraal uitvoeringsprogramma op voor toezicht en handhaving op het gebied van bouwactiviteiten, Drank- en Horecawet, brandveiligheid, BAG, Wmo en APV. Voor Uitgeest verrichten wij ook een groot gedeelte van de technische bouwplantoetsing, inclusief het preventieadvies.

Net als voor Uitgeest, controleren wij ook voor de gemeenten Landsmeer, Oostzaan en Wormerland bedrijven op brandveiligheid. Voor de gemeenten Oostzaan en Wormerland voeren wij daarnaast de bouw- en woningtoezichtstaak uit. Ook voor de gemeente Haarlem werken wij op

basis van integraal toezicht en handhaving, doordat wij tijdens bedrijfsbezoeken kijken naar de aspecten bouwen, milieu, brandveiligheid, drank en horeca, bestemmingsplan.

Drank- en horecawet

Heemskerk

Om geluidsoverlast door de horeca in de gemeente Heemskerk te verminderen hebben partijen de handen ineengeslagen. In 2016 voerden wij samen met de politie, Veiligheidsregio Kennemerland, en de gemeentelijke afdelingen die verantwoordelijk zijn voor de Drank- en Horecawet en Bouw- en Woningtoezicht diverse integrale controles uit. De controles bestonden uit een avond- of daginspecties. Avondinspecties waren gericht op geluid, het aantal personen in de horecagelegenheid en het verbod op schenken van alcoholhoudende dranken onder de 18 jaar. Daginspecties waren gericht op verwerking van afvalstoffen, verbruik van energie, Drank- en Horecaverunning, de Inrichtingseisen en de brandveiligheidsaspecten. Er zijn geen bijzonderheden aangetroffen.

We voerden 13 gezamenlijke controles uit, verdeeld over twee dagen en twee avonden. Het was een succesvolle samenwerking tussen alle handhavingpartners en ook voor de ondernemers, die door het integrale element nu slechts één keer van alle partners bezoek kregen.

Landsmeer

Voor de gemeente Landsmeer hebben we een pilot gedaan in het kader van vergunningverlening met betrekking tot de Drank- en horecawet. Hiervoor hebben wij alle aanvragen, screenings en controles uitgevoerd om tot een volledige en werkbare Drank- en horecaverunning te komen. De gemeente Landsmeer heeft de vergunningen gepubliceerd en verleend. De pilot leidde afgelopen jaar tot de verlening van negen Drank- en horecaverunningen, in totaal controleerden wij in Landsmeer 31 horecalokaliteiten.

De controles vonden plaats via een integrale inspecties, waar de aspecten brandveiligheid, Drank- en Horecawet en milieu in eenzelfde controle worden meegenomen. Voor wat betrof de Drank- en horecawetgeving keken wij naar het aantal personen in de horecagelegenheid en het verbod op schenken van alcoholhoudende dranken onder de 18 jaar, verwerking van afvalstoffen, verbruik van energie, Drank- en Horecaverunning, de Inrichtingseisen en de brandveiligheidsaspecten.

Bij 2 van de 31 horecagelegenheden constateerden wij dat er niet aan de Drank- en horecawetgeving werd voldaan. Eén van de bedrijven kon niet aantonen dat de mechanische ventilatie voldoende was gedimensioneerd. Bij het andere bedrijf was de leeftijdsaanduiding voor de verkoop van alcohol niet aanwezig. De overtredingen zijn binnen de termijnen verholpen.

De pilot is geslaagd en wordt in 2017 gecontinueerd.

Brandveiligheid

Landsmeer

In 2016 hebben wij in de gemeenten Landsmeer de verbouwing en realisatie van een verzorgingshuis begeleid in het kader van bouwtoezicht. Deze begeleiding bestaat onder andere uit het inrichten van de bouwplaats in het kader van brandveiligheid, omdat het midden in het centrum plaatsvindt. Daarnaast hebben wij nauwe contacten met de eigenaar/gebruiker van het object om loze meldingen voor de brandweer te voorkomen. Dit doen we door de brandmeldcentrale op gezette tijden uit te schakelen. Daarnaast zijn wij in een vroegtijdig stadium betrokken bij het werk van de installateur. Hierdoor kunnen wij meewerken aan het verkrijgen van een goede en adequate installatie in het bouwwerk, om in de toekomst ongewenste en onechte meldingen zo veel mogelijk te voorkomen.

2.2.4 Advisering, toezicht en handhaving bij evenementen

Evenementen hebben naast de positieve kanten ook risico's op het gebied van openbare orde, bouw, brandveiligheid en milieu, waardoor overlast kan ontstaan door drukte, bouw van tenten en extra geluid. Hoewel deze vormen van overlast veelal onvermijdelijk zijn, vinden gemeenten het belangrijk dat hieraan grenzen worden gesteld.

Wanneer iemand een evenement (feestweek, kermis, markt e.d.) organiseert, moet hiervoor een vergunning worden aangevraagd bij de betreffende gemeente, op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening. De vergunning stelt onder andere voorwaarden aan de geluidsniveaus en de duur dat bijvoorbeeld een band mag optreden in de open lucht. Wij adviseren over de voorwaarden met betrekking tot geluid in deze vergunning. Indien nodig voeren we geluidmetingen

uit tijdens het evenement en controleren we of de geluidnormen niet worden overschreden. Wanneer wij constateren dat voorschriften uit de vergunning niet worden nageleefd, gaan wij eerst in overleg met de organisator van het evenement. In de praktijk is dit veelal voldoende. De samenwerking met organisaties van evenementen zijn doorgaans goed en constructief. Wanneer iemand echter herhaaldelijk voorschriften overtreedt, dan kunnen wij verplichten een geluidsbegrenzer op een muziekinstallatie aan te brengen.

Het aantal evenementen in de IJmond is in 2016 afgenomen ten opzichte van voorgaande jaren. Evenementen werden afgezegd of gingen niet door. Hierbij gaat het ook om grotere evenementen zoals het Havenfestival, Beekestijnpop en het Foodtruck Festival. Ook zagen we dat de evenementen kleiner van omvang waren.

In de regio Waterland worden jaarlijks meerdere grote en kleine evenementen georganiseerd. Bij deze evenementen is voor ons geluid een van de belangrijkste aspecten waarop wij controleren. Grotere evenementen, waar wij controleren op geluid, zijn onder andere Jan Haring Race, Finger Food Festival, De Koperen Vis LIVE en de kermessen van Edam en Volendam. In de gemeenten Oostzaan, Wormerland en Landsmeer wordt naast geluid ook op brandveiligheid gecontroleerd. Grotere evenementen waar op meerdere aspecten wordt gecontroleerd zijn Welcome To The Future, Koningsdag Landsmeer, Lente Kabinet en LatinVillage.

Beverwijk

Uit het toezicht in 2015 bleek dat relatief veel ontheffingen geluid waren verleend binnen de gemeente Beverwijk. Geluidsontheffingen worden niet alleen aangevraagd voor evenementen, maar ook voor bijvoorbeeld kleine bedrijfsfeesten en bands die in een café spelen. Bij ons toezicht tijdens deze evenementen en feesten was in 2016 geluid een specifiek aandachtspunt. We zijn afgelopen jaar aanwezig geweest bij café Camille, de Feestweek, het Meifestival, Vijverpop en Young Art Festival. Bij alle evenementen hebben wij vooraf en tijdens het evenement geluidsmetingen uitgevoerd om ook zicht te krijgen op het verschil voor de leefomgeving.

Uitgeest

In 2016 is gewerkt aan een professionaliseringsslag inzake het evenementenbeleid in gemeente Uitgeest. Voor Uitgeest adviseren wij op geluid, brandveiligheid en horeca. Bij evenementen zelf adviseren we op leefomgeving, brandveiligheid, horeca en bouwen. Om de professionaliseringsslag vorm te geven, hebben wij de samenwerking gezocht met diverse andere adviserende diensten om vooraf en tijdens het evenement meer af te stemmen.

2.2.5 24-uurs bereikbaarheid incidenten, calamiteiten en rampenbestrijding

In 2016 zijn wij 35 keer geïnformeerd over incidenten of ongewone voorvallen. Dit heeft betrekking op branden waarbij mogelijk milieuschade kan ontstaan of is ontstaan, bijvoorbeeld door asbest, lekkage van bodemverontreinigende stoffen of ernstige bedrijfsstoringen die mogelijk milieuschade veroorzaakten of konden veroorzaken.

Ook zijn er 6 gevallen geweest waarbij achteraf kennis is genomen van een incident, zonder dat deze gemeld was. Omdat dit een verplichting is voor bedrijven wordt hiertegen handhavend opgetreden en is er in één geval tevens proces verbaal opgemaakt.

2.2.6 Milieuklachten

Samen met andere instanties houden wij toezicht op de kwaliteit van het milieu in ons werkgebied. Hoewel onze medewerkers regelmatig controleren of bedrijven zich aan de milieuwetgeving houden, kan soms een situatie ontstaan waar inwoners hinder van ondervinden. Zij kunnen dit bij ons melden. Zowel via onze website, als telefonisch. Via onze website en via factsheets informeren wij inwoners waar zij terecht kunnen met welke milieuklacht.

Procedure

Sinds 2015 werken wij via een vastomlijnde procedure rondom afhandeling van klachten, om op die wijze snel en efficiënt op klachten te kunnen reageren. Klachten komen bij ons binnen via ons post- en registratiesysteem, bijvoorbeeld omdat de klager ons online klachtenformulier invult, die gekoppeld is aan dit post- en registratiesysteem, of omdat onze receptioniste de klacht telefonisch opneemt en deze direct registreert. Elke klacht krijgt een zaaknummer en wordt gekoppeld aan de klachtencoördinator. Voor de afhandeling van de klacht maakt de klachtcoördinator gebruik van een digitale klachtenchecklist. Hierdoor kunnen wij een uniforme klachtenbehandeling en een goede registratie van klachten garanderen. Het gebruik van digitale checklists zorgt er ook voor dat wij op een duidelijke manier inzicht krijgen in de aard, omvang en locaties van klachten. Via

deze procedure kunnen wij klachten goed volgen, trends in klachten herkennen en er op toezien dat klachten tijdig worden afgehandeld.

Totalen

In 2016 registreerden wij in totaal 677 klachten. Dat waren er exact 100 meer dan het voorgaande jaar. Meer dan de helft van de klachten, 53%, betrof geluidsoverlast. Nog eens een kwart betrof geuroverlast. Verder kwamen klachten binnen over afval, water, stof, openbare orde, bodem, asbest, licht en bouwgerelateerde zaken. Voor 70% van de binnengekomen klachten waren wij ook daadwerkelijk het bevoegd gezag. De overige 30% van de klachten hebben wij doorgestuurd naar de bevoegde instantie. Van alle klachten bleek ongeveer 40% na onderzoek gegrond te zijn. De belangrijkste oorzaken van de klachten waren bedrijven (456 klachten) en evenementen (56).

Verdeling klachten per gemeente

Wij behandelen milieuklachten voor alle gemeenten in ons werkgebied. Wanneer wij kijken naar de verdeling per gemeente, zien we dat 59% van de klachten afkomstig is uit de regio Zuid-Kennemerland. Binnen de regio Zuid-Kennemerland komen de meeste klachten uit Haarlem en dan specifiek het centrum. Het gaat hier om 187 klachten, waarvan er 107 gingen over geluid en 66 over geur. Voornaamste oorzaken zijn muziek en het bereiden van voedingsmiddelen. Gemeente Zandvoort komt met 129 klachten op de tweede plaats. Vanuit de IJmond ontvingen wij 182 klachten, 28% van het totaal. Vanuit de regio Waterland ontvingen wij 85 klachten, 12% van het totaal. Van 1% van alle klachten is de herkomst onduidelijk.

Verdeling klachten over het jaar

Het aantal klachten dat wij ontvangen en behandelen ligt in de zomerperiode (juli, augustus en september) aanzienlijk hoger dan in de rest van het jaar. Maar liefst 38% van de klachten is binnengekomen in deze drie maanden. Opvallend is bovendien het verschil tussen de maanden: kwamen er in januari 33 klachten binnen, in september was dit aantal nagenoeg verdrievoudigd naar 98 klachten. Een voor de hand liggende verklaring hiervoor is het mooie (na)zomer weer, waardoor ramen en deuren van woningen sneller en langer openstaan en men zodoende meer in aanraking komt met geur en geluid vanuit de omgeving. Een tweede verklaring zijn de evenementen, die veelal in de zomermaanden plaatsvinden.

Verdeling klachten per aspect

Veruit de meeste klachten die wij ontvangen gaan over geluidsoverlast en geuroverlast. Naast autoraces en muziekgeluid kwamen ook geluidsklachten over installaties voor koeling of ventilatie binnen. Maar ook over laden en lossen, machines of over bepaalde werkzaamheden werd geklaagd. Naast het bereiden van voedingsmiddelen kwamen geurklachten over vreemde, meestal chemische geuren binnen. We ontvingen 17 klachten over rookoverlast, veroorzaakt door een houtkachel. Dat waren er 12 meer dan voorgaand jaar. In de meeste gevallen kunnen wij hier niets aan doen, omdat deze klachten niet worden veroorzaakt door een bedrijf en er ook geen emissie-eisen gelden voor houtkachels. Vanuit de regionale visie luchtkwaliteit 2017-2021 zullen wij komende jaren wel extra aandacht besteden in het voorkomen van houtrookoverlast.

Klachten gemeente Zandvoort

Voor de gemeente Zandvoort behandelden wij afgelopen jaar meer klachten dan het jaar daarvoor. Dit komt voort uit het feit dat we niet meer enkel de milieuklachten behandelen, maar ook klachten betreffende Bouwtoezicht. De klachten zijn nu Wabo-breed, waarbij het gaat om klachten over vergunningplichtige en vergunningvrije bouwwerken, verhuur aan recreanten of voor recreantengebruik, overlast door bouwwerkzaamheden en erfafscheidingen. Betreffende de milieuklachten van 2016 ging het vooral om geluid/geur overlast en overlast van afval bij bedrijven. De geluidsklachten kunnen wij onderscheiden in muziekoverlast afkomstig van de horeca en overlast van Circuit Park Zandvoort.

Van de gemeenten behandelden wij 129 klachten. Daarvan gingen er 94 over geluid, onder meer ook door de autoraces op het circuit, die zorgen voor in totaal 76 klachten. Opgemerkt dient te worden dat 68 van deze klachten door dezelfde burger zijn ingediend. Met deze klager hebben wij aparte afspraken gemaakt. Het totale aantal klachten over autoraces uit ons hele werkgebied bedraagt 94. Daarnaast ontvingen wij nog 14 klachten in andere categorieën, zoals trillingen, stemgeluid en bouwwerkzaamheden. Wij hebben alle klachten geregistreerd en zijn in alle gevallen nagegaan of er sprake was van een overschrijding van de geluidsnormen. Het merendeel van de meldingen zijn gerelateerd aan UBO-dagen en/of evenementen. Een drietal meldingen waren afkomstig vanaf nabijgelegen campings en enkele meldingen waren afkomstig van recreanten uit de nabijgelegen duingebieden. In 2016 kwam tevens een melding dat er, tijdens een weekend met UBO dagen, vroeg in de ochtend een alarminstallatie afging die hoorbaar was op de camping. Met

alle klagers is contact geweest en zij hebben telefonisch, per post of per mail een terugkoppeling gekregen.

2.2.7 BOA-toezicht in de openbare ruimte

Wij beschikken over een aantal Buitengewoon opsporingsambtenaren. Voor de gemeenten Uitgeest en Haarlemmerliede & Spaarnwoude zijn deze BOA's ingezet voor het toezicht in de openbare ruimte. Het gaat om het toezicht op de APV en voor het toezicht op de Drank- en Horecawet. Waar het de APV aangaat, controleerden we vorig jaar op fout geparkeerde fietsen, dumpen van illegaal afval, overlast door loslopende honden en hondenpoep, reclamebeleid, geparkeerde aanhangwagens/caravans en handelden we (schriftelijke) klachten af met betrekking tot overlast.

2.2.8 Regionale Havenverordening Noordzeekanaalgebied

Namens de gemeente Velsen houden wij toezicht op de naleving van ontheffingen en meldingen op basis van de Regionale Havenverordening Noordzeekanaalgebied. Het betreft hier specifiek reparaties aan schepen en de daarmee gepaard gaande veiligheid en milieurisico's. Daarnaast wordt toezicht gehouden op het bunkeren, laden en lossen van gevaarlijke stoffen, afgifte van scheepsafvalstoffen, etc. Wij adviseren ook over ontheffingen en over ligplaatstoewijzing.

Door de crisis in de olie-industrie op de Noordzee liggen er in het Havengebied langere tijd een aantal boor- of werkplatformen geparkeerd. Het zijn opvallende verschijningen. Wij houden toezicht op (onderhouds)werkzaamheden op deze platformen om eventuele overlast zoveel mogelijk te beperken. In het kader van regulier toezicht op werkzaamheden op of aan schepen, was er één noemenswaardig groot project waarbij aan boord van een enorm schip gedurende een aantal maanden asbestkabels werden vervangen. Dit werd gedaan door gespecialiseerd bedrijven.

2.3 Gemeenteoverschrijdende uitvoering

2.3.1 Vierde tranche Activiteitenbesluit milieubeheer

Vanuit het Rijk wordt ingezet om steeds meer bedrijven onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit milieubeheer te brengen, waardoor steeds meer 'zwaardere' bedrijven onder de algemene regels vallen en dus kunnen volstaan met het indienen van een melding. Dit betekent dat bepaalde voorschriften uit de vergunningen, onder meer voor emissie naar de lucht, de komende periode van rechtswege vervallen. Het gaat hier om onder andere ziekenhuizen, gieterijen, asbestverwijderingsbedrijven en hondenkennels. Het doel is om via deze wijzigingen de milieuregelgeving te vereenvoudigen, te uniformeren en om de administratieve lasten voor bedrijven verder te verlagen.

Na de inwerkingtreding van de Vierde Tranche Activiteitenbesluit milieubeheer op 1 januari 2016 zijn wij nagegaan wat de gevolgen waren voor de bescherming van de leefomgeving en of maatwerk nodig was om minimaal dezelfde bescherming voor de leefomgeving te bieden. Hiertoe bezochten wij een groot deel van de bedrijven, die met de wijziging te maken kregen, om te beoordelen in hoeverre de bedrijven nog vergunningplichtig zijn, of dat aanvullend maatwerk nodig was. Het ging hier in veel gevallen om maatwerkvoorschriften voor geluid. Dat betekent dat het maatwerk dat opgenomen stond in de vergunning en binnen die procedure door iedereen was afgewogen en goedgekeurd, alsnog terugkomt in de nieuwe melding.

Hoewel de wijziging een overgangstermijn kent van drie jaar, werken wij eraan om nieuwe afspraken en maatwerkvoorschriften zo snel mogelijk vast te leggen. Doordat wij deze 'zwaardere' bedrijven jaarlijks controleren, kunnen wij deze inzet meenemen binnen de huidige processen, zonder dat extra middelen of capaciteit nodig is. Het restant van de bedrijven bezoeken wij in 2017.

2.3.2 LPG-tankstations

LPG-tankstations zijn, door de opslag van gevaarlijke stoffen, nadrukkelijk aanwezig in de omgeving. Om optimaal toe te kunnen zien op de juiste opslag van LPG en de veiligheid voor de omgeving te kunnen waarborgen, zijn we in 2016 gestart met het vastleggen van de interne en externe afstanden LPG tankstations. Daarvoor hebben we de geografische gegevens van de aanwezige opslagen in kaart gebracht. Op deze manier kunnen wij de locaties vergelijken met de vergunde situatie. We hebben ook gekeken naar de jaarlijkse doorzet van LPG en dit vergeleken met de vergunde doorzet. Bij de tankstations waar bleek dat de doorzet veel lager lag dan de vergunde doorzet, zijn we met de ondernemer in gesprek gegaan om de vergunning aan te passen. Deze vergunningstrajecten hebben een doorloop in 2017.

Omdat bij planvorming een goede afstemming tussen ruimtelijke ordening en milieu van belang is, voerden we zowel in 2015 als in 2016 contact met de gemeente Beverwijk en een projectontwikkelaar. Gebleken is dat een plan niet inpasbaar is op de beschikbare kavel omdat de contour van een naastgelegen LPG tankstation over deze kavel ligt. Als de cirkel zou worden verkleind, door de doorzet te beperken en de vergunning daarop aan te passen, is het plan wel inpasbaar. Echter is er één partij in bezwaar gegaan tegen bovengenoemde optie waardoor deze afstemming doorloopt in 2017.

2.3.3 Verplichte energiebesparing bij bedrijfsleven

Het landelijke Energieakkoord kent stevige doelstellingen voor onder meer het bedrijfsleven. Om die doelstellingen te realiseren wordt door heel Nederland steviger ingezet op de handhaving van energiebesparende maatregelen bij bedrijven.

Erkende maatregelenlijsten

Bedrijven en instellingen met een jaarlijks energieverbruik van 50.000 kWh (elektriciteit) en/of 25.000 m³ (gas) of meer zijn verplicht energiebesparende maatregelen te treffen als die binnen vijf jaar zijn terug te verdienen. Om bedrijven hierbij te ondersteunen zijn in 2016 erkende maatregelenlijsten gepubliceerd. Op de lijst staan maatregelen zoals dubbel glas, hr-ketels en energiezuinige verlichting. De lijsten hebben betrekking op onder meer onderwijsinstellingen, kantoren, zorginstellingen, bedrijfshallen en garagebedrijven. Als een bedrijf maatregelen van deze lijst treft, geeft het zeker invulling aan de wettelijke besparingsplicht. Een erkende maatregelenlijst is daarmee een gemakkelijk hulpmiddel voor zowel het bedrijfsleven, als voor ons als toezichthoudende partij omdat wij eenvoudiger kunnen toezien op de naleving van de besparingsverplichting. Bovendien geven de lijsten toegang tot kennis en ervaring uit de eigen branche over interessante rendabele investeringen in energiebesparing.

EED (Energie Audits)

In 2012 stelde de Europese Commissie (EC) de Europese Energie-Efficiency Richtlijn (EED) vast. De richtlijn vermeldt de Europese doelstelling van een 20% lagere Europees energieverbruik in 2020. De richtlijn bevat ook verplichtingen voor bedrijven. Bijvoorbeeld de verplichting voor grotere ondernemingen om een energie-audit uit te voeren.

Met een energie-audit wordt via een systematische aanpak informatie verzameld over het actuele energieverbruik van een onderneming. Het uiteindelijke doel van de audit is om bewustwording en inzicht in mogelijke energiebesparingsmogelijkheden te creëren. Dit moet leiden tot het stimuleren van bedrijven en instellingen om meer maatregelen te treffen voor het besparen van energie.

Ondernemers binnen ons werkgebied, dienen het verslag van de audit aan ons toe te sturen. Op grond van de Wet milieubeheer zien wij toe of aan de verplichtingen van de regeling is voldaan. Het beoordelen van deze audits vraagt om expertise, daarom hebben drie van onze medewerkers opleidingen en training gevolgd. Daarnaast hebben wij gebruik gemaakt van een energieadviesbureau voor de beoordeling van een aantal audits. Nadat wij de audit hebben beoordeeld, schrijven wij het bedrijf aan over de verdere afhandeling. Bij de eerstvolgende keer dat wij een bedrijfsbezoek afleggen bij het specifieke bedrijf, controleren wij of de geïnventariseerde en geplande maatregelen uit de audit ook daadwerkelijk zijn uitgevoerd.

Omdat sommige bedrijven bestaan uit meerdere vestigingen, die in sommige gevallen buiten ons werkgebied vallen, werken we samen met alle omgevingsdiensten in Noord-Holland.

Scholing eigen medewerkers

Om op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen omtrent het Energieakkoord en de implementatie van de EED volgden onze medewerkers afgelopen jaar diverse trainingen en namen zij deel aan (landelijke) informatiebijeenkomsten van VNG en RVO. De trainingen waaraan wij deelnamen moet ons inzicht geven in het beoordelen van energiebesparingsrapporten en EED-audits die bij ons ter beoordeling binnenkomen. Dit betreft het proces en de diverse stappen, van het moment van binnenkomen van een audit, beoordelen van de audit tot en met de goedkeuring/afwijzing of het aanschrijven van bedrijven/organisaties die geen audit indienen. Via deze trainingen willen wij bedrijven nog meer van dienst zijn met onze adviezen. Daarnaast werken wij intensief samen met de drie andere omgevingsdiensten in Noord-Holland. Door deze samenwerking zijn wij goed in staat om kennis te delen en samen op te trekken op het gebied van opleidingen.

2.3.4 Autoherstelbedrijven

In 2015 zijn wij gestart met het project autoherstelbedrijven. Het project is erop gericht om het bedrijvenbestand binnen ons werkgebied bij te werken en de bedrijven te controleren op de afvoer van afvalstoffen, met name afgewerkte olie, banden, oliefilters en accu's. Aandachtspunt binnen dit project is de keten van afvalstromen binnen deze branche. We zien grote verschillen in het afgevoerde afval en het daadwerkelijke verwerkte afval. Een aantal afvalstromen levert geld op waardoor het lucratief kan zijn om deze afvalstoffen anders dan wettelijk toegestaan af te voeren.

Binnen het project autoherstelbedrijven, werken we met een zelfchecklist. Deze checklist past bij onze nieuwe manier van handhaven, waarbij we via zelftoezicht de verantwoordelijkheid meer bij de ondernemers leggen en steekproefsgewijs controleren bij bedrijven. Het mes snijdt bij deze aanpak aan twee kanten. Wij kunnen onze capaciteit optimaal inzetten bij bedrijven die in het verleden niet altijd correct met de regelgeving omgingen en bedrijven die normaliter voldoen aan de regelgeving, worden minder geconfronteerd met bedrijfsbezoeken. Eind 2015 hebben we de laatste checklisten verstuurd naar de bedrijven. Het invullen van de checklist werd niet door iedereen als makkelijk ervaren. Waar dat nodig was hebben wij bedrijven extra geholpen, bijvoorbeeld met het uploaden van bestanden.

We zagen ook in 2016 binnen deze branche grote verschillen in enerzijds het afgevoerde afval en anderzijds het daadwerkelijke verwerkte afval. Een aantal afvalstromen levert geld op waardoor het lucratief kan zijn om deze afvalstoffen buiten de reguliere wegen om af te voeren. In 2016 is daartegenover wel gebleken dat in ons werkgebied het overgrote deel van de autoherstelbedrijven hun afval op orde heeft.

Uit analyse van alle checklisten kwamen naast afval nog andere belangrijke aandachtspunten naar voren:

- Veel autospuiters hebben ongekeurde stookinstallaties.
- Een groter aantal autospuiters heeft ongekeurde brandstofleiding naar stookinstallaties.
- Zo'n 18 bedrijven zullen genooddakt zijn een opslagvoorziening voor gevaarlijke stoffen te realiseren, gezien de hoeveelheid die geconstateerd is.
- Bedrijven welke onder een woning gesitueerd zijn zullen extra aandacht krijgen vanwege de veiligheid.

Deze aandachtspunten krijgen in 2017 extra aandacht.

2.3.5 Natte koeltorens

Naar aanleiding van de legionella-uitbraak in 2006 bij het oude postgebouw in Amsterdam is de legionellapreventie voor natte koeltorens opgenomen in het Activiteitenbesluit. Er is een meldingsplicht voor koeltorens gekomen. Omgevingsdiensten dienen koeltorens te registreren om bij een uitbraak de bron beter en sneller te kunnen traceren.

In 2015 volgden een aantal medewerkers een training over natte koeltorens. In navolging van deze training, hebben zij in 2016 alle natte koeltorens in ons werkgebied gecontroleerd. Met de controle, is ook ons bedrijvenbestand geactualiseerd; een aantal koeltorens was niet meer in werking en één koeltoren was niet gemeld en stond daardoor nog niet geregistreerd. Omdat dit bedrijf ook niet beschikte over een beheersplan en de toren daarmee niet werd gecontroleerd, hebben wij een proces verbaal uitgeschreven. Bij één bedrijf troffen we twee natte koeltorens aan, beide in zeer slechte staat. Deze zijn opgeknapt en het beheersplan is naar aanleiding van onze controle aangepast.

Na afronding van de controles, kunnen wij constateren dat de ruime meerderheid van de koeltorens in orde is. De koeltorens vormen geen gevaar voor de verspreiding van legionella. Komende jaren zullen we de bedrijven blijven controleren, via enerzijds reguliere controles en anderzijds via de monsternames die wij van de bedrijven ontvangen.

2.3.6 Vuurwerk

Namens alle gemeenten in ons werkgebied houden wij toezicht op de opslag en verkoop van consumentenvuurwerk. In 2016 hebben we de nieuwe aanpak voor controles doorgezet, waarbij de nadruk ligt op zelftoezicht bij de vuurwerkverkooppunten. Inmiddels raken steeds meer bedrijven gewend aan de wijze van toezicht waarbij de verantwoording bij de bedrijven ligt, waar deze ook met het intreden van de Omgevingswet meer zal komen te liggen.

Om de opslag van vuurwerk te controleren, hebben wij bij alle verkooppunten de keurings- en onderhoudsgegevens opgevraagd. Daarnaast vulde 65% van de ondernemers onze zelfchecklist in. Van acht bedrijven hadden wij de gegevens niet binnen de gestelde termijn ontvangen. Bij hen was

het noodzakelijk de gegevens te vorderen. Als overgelegde gegevens daar aanleiding toe gaven, hebben wij bij die bedrijven een voorcontrole uitgevoerd. Dit betekent dat er een controle plaatsvond voordat het vuurwerkseizoen begon. Bij in totaal 20% van de bedrijven voerden wij een voorcontrole uit. Verder bezochten wij, bij wijze van steekproef, een aantal bedrijven. Via deze 'reality check', controleerden we of de papierenwerkelijkheid nog overeenkwam met de situatie zoals we die bij het bedrijf aantreffen.

Tijdens de verkoopperiode zijn alle bedrijven ten minste éénmaal bezocht om te controleren op de gedragsvoorschriften uit het Vuurwerkbesluit. Er was dit jaar geen reden tot het inzetten van de beschikbare dwangmiddelen. Wel zijn er bij 15 bedrijven waarschuwingen uitgedeeld voor kleinere overtredingen waar het toepassen van dwangmiddelen niet als proportioneel werd gezien. Alle waarschuwingen (ook die uit de voorgaande jaren) worden bijgehouden, zodat in het geval van herhaling bij volgende controles wel zal worden opgetreden tegen deze kleinere overtredingen.

Er is dit jaar ruim 305 ton aan vuurwerk verkocht in ons werkgebied. Bij een deel van de verkooppunten ligt nu buiten het seizoen in totaal nog zo'n 20 ton vuurwerk.

2.3.7 Ammoniakkoelinstallaties

Bij een aantal bedrijven in ons werkgebied, zoals schaatsbanen en koel- en vrieshuizen, wordt gebruik gemaakt van ammoniakkoelinstallaties. Ammoniak is een toxisch gas. Bij het vrijkomen ontstaat een toxische wolk die zich in de omgeving verspreidt. Het risico is afhankelijk van de hoeveelheid ammoniak die in de installatie aanwezig is en de uitvoering van de installatie. In de omgevingsvergunningen en in het Activiteitenbesluit zijn voorschriften opgenomen om dit te voorkomen. Er is bij een aantal bedrijven ook maatwerkvoorschriften opgenomen om een zekere mate van deskundigheid binnen deze bedrijven te waarborgen.

Zaken waarop wij de ondernemers en installaties controleren zijn bijvoorbeeld of de instructie jaarlijks geoefend wordt, of op de machinekamer nabij de ingangen de waarschuwing aangebracht is dat in geval van nood alleen geautoriseerde personen, die bekend zijn met de noodprocedures, mogen beslissen of de machinekamer wordt betreden.

2.3.8 Kansen voor LNG in de IJmond

De uitstoot van scheepvaart levert een nadrukkelijke bijdrage aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Maar er zijn alternatieven. Net als bij het wegverkeer bestaan er ook voor scheepvaart schone brandstoffen, zoals bijvoorbeeld LNG. Naar aanleiding van een oriënterende vraag hebben wij afgelopen jaar de mogelijkheden bekeken voor het bunkeren van LNG in de haven van Velsen, maar ook onderzocht in hoeverre er vanuit het bedrijfsleven interesse is om een LNG-bunkerstation te realiseren in het havengebied. Daarin werkte wij samen met het Zeehaven IJmuiden en havenbedrijf Amsterdam, onder meer voor kennisuitwisseling.

Als een van de eerste stappen hebben wij de [Havenverordening](#) aangepast, om LNG-bunkering onder voorwaarden mogelijk te maken. Verder heeft het Havenbedrijf Amsterdam opdracht gegeven om kansen en mogelijkheden te onderzoeken door de betreffende kades een kleur te geven waaruit blijkt of het bunkeren van LNG via truck-to-ship op die locatie mogelijk is of niet. In 2017 zal dit ook gebeuren voor de [kades](#) in Velsen. Via een [kwantitatieve risicoanalyse](#) moet inzichtelijk worden of LNG bunkering op de betreffende locaties kan plaatsvinden, binnen aanvaardbare externe veiligheidsrisico's.

Truck to ship

Voor het leveren van LNG zijn er twee voorkomende alternatieven voorhanden. Truck-to-ship en ship-to-ship. Truck-to-ship wordt op dit moment het meest toegepast. Schepen worden via tankwagens aan de kade met LG bijgeladen. Ship-to-ship is tot nu toe de meest flexibele oplossing, maar er komt steeds meer vraag vanuit grotere schepen die niet gemakkelijk aan de wal kunnen bunkeren. Een alternatief hiervoor is een LNG bunker-ponton dat kan dienen als een vaste bunkerlocatie voor binnenvaart schepen, maar ook kan aanleggen bij grotere schepen om LNG te leveren terwijl zij hun cargo laden of lossen. In 2016 heeft een bedrijf gewerkt aan de ontwikkeling van een dergelijk bunker-ponton voor de regio Amsterdam-Rotterdam-Antwerpen. Dit zal ook voor onze regio kansen gaan bieden.

2.4 Gemeentespecifieke resultaten

2.4.1 Beemster

Product	gepland	gerealiseerd
Omgevingsvergunning	1	1
Meldingen (Activiteitenbesluit, lozen buiten inrichtingen, mobiel breken)	10	26
Maatwerk en ontheffingen	2	2
Afhandelen vragen van derden		4
Inrichtinggebonden controles	109	87
Ketenhandhaving asbest	30	65
Ketenhandhaving grondstromen	15	4
Klachten (prognose)	15	11
Evenementen o.a. Beemster feestweek		

2.4.2 Beverwijk

Product	gepland	gerealiseerd
Omgevingsvergunning	5	11
Meldingen (Activiteitenbesluit, lozen buiten inrichtingen, mobiel breken)	25	28
Maatwerk en ontheffingen	3	6
Afhandelen vragen van derden (vergunningverlening)		13
Inrichtinggebonden controles	187	200
Ketenhandhaving asbest	150	151
Ketenhandhaving grondstromen	50	61
Klachten (prognose)	80	61
Evenementen o.a. feestweek, Beverwijk uit de Kunst		
Ontheffingen geluid	95	43
Ontheffingen routing (indien van toepassing) en laden en lossen	6	9

2.4.3 Bloemendaal

Product	gepland	gerealiseerd
Omgevingsvergunning	1	0
Meldingen (Activiteitenbesluit, lozen buiten inrichtingen, mobiel breken)	15	28
Maatwerk en ontheffingen	2	3
Afhandelen vragen van derden (vergunningverlening)		17
Inrichtinggebonden controles	58	73
Controles Drank- en horecawet	18	21
Ketenhandhaving asbest	90	77
Ketenhandhaving grondstromen	10	16
Klachten (prognose)	40	51
Ontheffingen routing (indien van toepassing) en laden en lossen	1	3
Evenementen o.a. feestweek Bennebroek en collectieve evenementen strand Bloemendaal		
Geluidmetingen bij horeca, met name op het strand		

Milieuonderzoek en/of advisering op de herontwikkeling Park Vogelenzang/Reinwaterpark/Dennenheuvel		
Advisering bestemmingsplan Bennebroek 2016		

2.4.4 Edam-Volendam

Product	gepland	gerealiseerd
Omgevingsvergunning	5	3
Meldingen (Activiteitenbesluit, lozen buiten inrichtingen, mobiel breken)	1	22
Maatwerk en ontheffingen	0	3
Afhandelen vragen van derden (vergunningverlening)		5
Inrichtinggebonden controles	66	75
Ketenhandhaving asbest	50	71
Ketenhandhaving grondstromen	15	82
Klachten (prognose)	20	9
Evenementen o.a. kermis Edam en kermis Volendam		

2.4.5 Haarlem

Product	gepland	gerealiseerd
Omgevingsvergunning	9	9
Meldingen (Activiteitenbesluit, lozen buiten inrichtingen, mobiel breken)	50	95
Maatwerk en ontheffingen	5	30
Afhandelen vragen van derden (vergunningverlening)		66
Inrichtinggebonden controles	444	421
Ketenhandhaving asbest	600	618
Ketenhandhaving grondstromen (meldingen Bbk nog bij Haarlem zelf)	15	0
Bouwcontroles (bij het milieutoezicht bij bedrijven wordt standaard een controle bestaande bouw gedaan)		
Controles brandveiligheid (bij het milieutoezicht bij bedrijven worden een aantal brandveiligheidsaspecten standaard meegenomen)		
Klachten (prognose)	175	187
Ontheffingen routing (indien van toepassing) en laden en lossen	11	7
Evenementen o.a. Bevrijdingspop, Edit-festival, Jazz & More		

2.4.6 Haarlemmerliede-Spaarnwoude

Product	gepland	gerealiseerd
Omgevingsvergunning	1	1
Meldingen (Activiteitenbesluit, lozen buiten inrichtingen, mobiel breken)	1	0
Maatwerk en ontheffingen	0	-
Afhandelen vragen van derden (vergunningverlening)		8

Inrichtinggebonden controles	10	15
Controles Drank- en horecawet	5	15
BOA-toezicht openbare ruimte (APV)		1
Ketenhandhaving asbest	20	15
Ketenhandhaving grondstromen (excl. Groene Schip)	5	22
Klachten (prognose)	2	1
Evenementen o.a. Awakenings en Wooferland		

2.4.7 Heemskerk

Product	gepland	gerealiseerd
Omgevingsvergunning	2	1
Meldingen (Activiteitenbesluit, lozen buiten inrichtingen, mobiel breken)	20	26
Maatwerk en ontheffingen	2	4
Afhandelen vragen van derden (vergunningverlening)		15
Inrichtinggebonden controles	116	135
Ketenhandhaving asbest	100	102
Ketenhandhaving grondstromen	10	1
Klachten (prognose)	50	31
Evenementen o.a. feestweek		
Ontheffingen geluid	20	14
Ontheffingen routing (indien van toepassing) en laden en lossen	1	1

2.4.8 Heemstede

Product	gepland	gerealiseerd
Omgevingsvergunning	1	0
Meldingen (Activiteitenbesluit, lozen buiten inrichtingen, mobiel breken)	10	11
Maatwerk en ontheffingen	1	3
Afhandelen vragen van derden (vergunningverlening)		9
Inrichtinggebonden controles	66	106
Controles Drank- en horecawet	18	19
Ketenhandhaving asbest	70	69
Ketenhandhaving grondstromen	5	8
Controles brandveiligheid (bij het milieu- en drank- en horecatoezicht worden brandveiligheidsaspecten meegenomen)		
Klachten (prognose)	30	26
Ontheffingen routing (indien van toepassing) en laden en lossen	3	4

2.4.10 Landsmeer

Product	gepland	gerealiseerd
---------	---------	--------------

Omgevingsvergunning	1	1
Meldingen (Activiteitenbesluit, lozen buiten inrichtingen, mobiel breken)	5	11
Maatwerk en ontheffingen	0	3
Afhandelen vragen van derden (vergunningverlening)		5
Inrichtinggebonden controles	68	69
Controles brandveiligheid	43	33
Controles Drank- en horecawet	31	31
Ketenhandhaving asbest	40	41
Ketenhandhaving grondstromen	10	55
Klachten (prognose)	15	11
Evenementen o.a. Welcome to the Future, kermis		

2.4.9 Noordwijkerhout

Product	gepland	gerealiseerd
Omgevingsvergunning	0	0
Meldingen (Activiteitenbesluit, lozen buiten inrichtingen, mobiel breken)	10	10
Maatwerk en ontheffingen	1	1
Afhandelen vragen van derden (vergunningverlening)	-	1
Inrichtinggebonden controles RUD & niet-RUD	115	118
Ketenhandhaving asbest	-	-
Ketenhandhaving grondstromen	5	-
Klachten (prognose)	8	11

2.4.11 Oostzaan

Product	gepland	gerealiseerd
Omgevingsvergunning	1	1
Meldingen (Activiteitenbesluit, lozen buiten inrichtingen, mobiel breken)	7	19
Maatwerk en ontheffingen	0	5
Afhandelen vragen van derden (vergunningverlening)		10
Inrichtinggebonden controles	64	72
Bouwcontroles	250	245
Controles brandveiligheid	40	39
Controles Drank- en horecawet	22	21
Ketenhandhaving asbest	30	22
Ketenhandhaving grondstromen	10	43
Klachten (prognose)	15	9
Evenementen (waaronder ook de advisering, het toezicht en de handhaving voor bouw- en brandtechnische aspecten) o.a. Wave Festival, Ronde van Noord-Holland		

2.4.12 Purmerend

Product	gepland	gerealiseerd
Omgevingsvergunning	2	2
Meldingen (Activiteitenbesluit, lozen buiten inrichtingen, mobiel breken)	3	12
Maatwerk en ontheffingen	0	1
Afhandelen vragen van derden (vergunningverlening)		5
Ketenhandhaving asbest	150	157
Ketenhandhaving grondstromen	50	45
Inrichtinggebonden controles	27	28
Klachten (prognose)	20	7

2.4.13 Uitgeest

Product	gepland	gerealiseerd
Omgevingsvergunning	1	1
Meldingen (Activiteitenbesluit, lozen buiten inrichtingen, mobiel breken)	10	14
Maatwerk en ontheffingen	5	3
Afhandelen vragen van derden (vergunningverlening)		3
Inrichtinggebonden controles	68	46
Bouwcontroles	68	110
Controles brandveiligheid	24	33
Controles Drank- en horecawet	8	9
BOA-toezicht openbare ruimte (APV, op contractbasis)		68
Ketenhandhaving asbest	20	24
Ketenhandhaving grondstromen	12	11
Klachten (prognose)	15	5
Klachten inzake bouw- en woningtoezicht		28
Ontheffingen geluid	3	3
Ontheffingen routing (indien van toepassing) en laden en lossen	2	0
Evenementen (waaronder ook de advisering, het toezicht en de handhaving voor bouw- en brandtechnische aspecten) o.a. Cor Groenewegentoernooi, Feestweek, Open watersportdag		

2.4.14 Velsen

Product	gepland	gerealiseerd
Omgevingsvergunning	5	12
Meldingen (Activiteitenbesluit, lozen buiten inrichtingen, mobiel breken)	50	87
Maatwerk en ontheffingen	5	12
Afhandelen vragen van derden (vergunningverlening)		90
Inrichtinggebonden controles	305	304
Ketenhandhaving asbest	165	261
Ketenhandhaving grondstromen	50	39

Klachten (prognose)	125	85
Haventoezicht	500	
Evenementen o.a. Dance Valley, Dutch Valley, feestweken, Havenfestival, Kika		
Ontheffingen geluid	120	96
Ontheffingen routing (indien van toepassing) en laden en lossen	11	8

2.4.15 Waterland

Product	gepland	gerealiseerd
Omgevingsvergunning	1	3
Meldingen (Activiteitenbesluit, lozen buiten inrichtingen, mobiel breken)	10	13
Maatwerk en ontheffingen	1	6
Afhandelen vragen van derden (vergunningverlening)		10
Inrichtinggebonden controles	110	97
Ketenhandhaving asbest	40	95
Ketenhandhaving grondstromen	25	44
Klachten (prognose)	20	14
Evenementen o.a. Jan Haringrace, Koperen Vis Live		

2.4.16 Wormerland

Product	gepland	gerealiseerd
Omgevingsvergunning	3	11
Meldingen (Activiteitenbesluit, lozen buiten inrichtingen, mobiel breken)	10	30
Maatwerk en ontheffingen	1	0
Afhandelen vragen van derden (vergunningverlening)		14
Inrichtinggebonden controles	115	107
Bouwcontroles	350	355
Controles brandveiligheid	50	48
Controles Drank- en horecawet	25	42
Ketenhandhaving asbest	35	44
Ketenhandhaving grondstromen	10	35
Klachten (prognose)	25	23
Evenementen (waaronder ook de advisering, het toezicht en de handhaving voor bouw- en brandtechnische aspecten) o.a. Wormer Live, Truck Run		

2.4.17 Zandvoort

Product	gepland	gerealiseerd
Omgevingsvergunning	1	0
Meldingen (Activiteitenbesluit, lozen buiten inrichtingen, mobiel breken)	15	24
Maatwerk en ontheffingen	1	0

Afhandelen vragen van derden (vergunningverlening)		11
Inrichtinggebonden controles	90	156
Ketenhandhaving asbest	60	62
Ketenhandhaving grondstromen	4	1
Klachten (prognose)	45	129
Ontheffingen routing (indien van toepassing) en laden en lossen	1	1
Per 1 januari 2016 wordt de volledige Wabo-taak voor Zandvoort belegd bij ODIJ. Het uitlijnen en inbedden van deze taak vergt de nodige inzet.		

2.4.18 Provincie Noord-Holland

Product	gepland	gerealiseerd
Omgevingsvergunning	1	1
Meldingen (Activiteitenbesluit, lozen buiten inrichtingen, mobiel breken)	0	0
Maatwerk en ontheffingen	0	0
Inrichtinggebonden controles	5	5
Melding Wbb (BUS en BUS-TU)	200	429
Toezicht Wet bodembescherming	PM	106
Aanvraag Wbb		630
Beschikking bodem		9
Klachten (prognose)	10	-
Inrichten BIS en inregelen vergunningverleningstaak bodem.		

3) Uitvoering specialistische milieuregelgeving

Naast de wettelijke taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving voeren wij ook een breed spectrum aan wettelijke taken uit op het gebied van specialistische milieuregelgeving, zoals bodem, geluid, externe veiligheid en natuur- en biodiversiteit. Deze taken komen aan bod in dit hoofdstuk.

3.1 Bodem

Om te zorgen dat we zorgvuldig met de bodem omgaan en er geen nieuwe verontreinigingen ontstaan en bestaande verontreinigingen worden beheerst of gesaneerd, heeft de overheid regels opgesteld. Deze regels staan in de Wet bodembescherming en het Besluit bodemkwaliteit. Daarnaast is het convenant Bodemontwikkelingsbeleid en aanpak speedlocaties (2015) belangrijk. Via dit convenant zijn landelijke afspraken gemaakt over onder andere de aanpak van speedlocaties.

Gemeenten zijn bevoegd gezag voor de droge toepassing van grond en bagger. Deze taken hebben zij ondergebracht bij ons. Dat betekent dat wij onder meer meldingen van grondverzet afhandelen, handhaving en gemeenten adviseren. Ook stellen wij bodemkwaliteitskaarten en bodembeheernota's op voor onze opdrachtgevers. Gemeenten zijn ook bevoegd gezag bij de aanpak van nieuwe bodemverontreiniging en niet-ernstige bodemverontreiniging. Provincie Noord-Holland is bevoegd gezag voor sanering van oude gevallen van ernstige bodemverontreiniging. Sinds 1 januari 2016 heeft de provincie deze taak ondergebracht bij ons.

3.1.1 Bodembeleid

Convenant Bodem en Ondergrond

De doelstellingen uit het Convenant Bodem en Ondergrond 2016-2020 (opvolger van het Convenant 2010-2015) moeten in 2020 zijn behaald. Het Convenant richt zich op:

- Speedlocaties: het afronden van de speedlocaties;
- Gebiedsgericht grondwaterbeheer: inrichten van gebiedsgericht beheer voor die gemeenten die daartoe een indicatie hebben; voor ons gebied is dit De Pijp te Beverwijk
- Ondergrond: transitie naar een duurzaam gebruik van de ondergrond via een Structuurvisie Ondergrond (STRONG);
- Wet- en regelgeving: transitie naar een nieuw bodemontwikkelingsbeleid na 2015 (herziening Wbb en implementatie Wbb in Omgevingswet).

Het Bodemconvenant gaat ook in op het gebiedsgericht beheren van verontreinigingen in het grondwater. Dat betekent dat gemeenten de taak hebben om gebieden in kaart te brengen waarbij de grondkwaliteit onvoldoende is en waarbij de behoefte bestaat de grondkwaliteit op termijn te verbeteren. Bijvoorbeeld in verband met bedreiging en beperking (op termijn) van gebruik van grondwater. Deze locaties zijn gelabeld als oranje locaties. Voor gemeenten ligt hier een nieuwe opgave. Uit een inventarisatie binnen ons werkgebied is gebleken dat De Pijp in Beverwijk als oranje locatie gelabeld moet worden. Wij hebben hierover in 2016 contact gehad met Provincie Noord-Holland, die regie voert over dit proces. In 2017 zullen wij, in afstemming met de provincie, verder op gecombineerd met de mogelijkheden voor gebiedsgericht grondwaterbeheer.

Bodemagenda

In 2010 hebben wij een bodemagenda opgesteld. De bodemagenda gaf afgelopen jaar zowel op inhoudelijk, strategisch als tactisch niveau de uitgangspunten weer voor het lokale bodembeleid. Begin 2011 boden wij de Bodemagenda 2010-2016 aan aan de IJmond- en Waterlandgemeenten

(Landsmeer, Oostzaan, Waterland, Wormerland). De bodemagenda gaf gemeenten niet alleen uitgangspunten voor het lokale bodembeleid, maar gaf ook de mogelijkheid te anticiperen op de integrale aanpak van de bodemproblematiek en zorgde voor een borging van de financiële risico's die samenhangen met de uitvoering van het (Rijks)Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwingsprogramma (ISV). Met het aflopen van het termijn van de bodemagenda, hebben wij deze in 2016 geëvalueerd.

Loodproblematiek

Eind 2015 publiceerde het RIVM het rapport 'Diffuse loodverontreiniging in de bodem'. Het rapport beschrijft de stand van zaken rondom lood in bodem, gezondheid en bodemnormen. Uit het rapport blijkt dat een loodverontreiniging al bij een lagere concentratie dan de huidige norm voorschrijft, schadelijk kan zijn voor jonge kinderen. In afwachting van gewijzigd landelijk beleid hebben wij een folder opgesteld met gebruiksaanwijzingen. Bij een beschikking aanvraag, waarbij sprake is van een (diffuse) loodverontreiniging, sturen wij de folder mee met de instemmingsbrief. Daarnaast sloten wij aan bij de in 2016 ingestelde provinciale werkgroep om mee te denken over (provinciale) aanpak. Een onderdeel van deze aanpak is het onderzoek (onder regie van de provincie) naar risicogebieden met betrekking tot diffuse verontreinigingen. Wij zullen hiervoor informatie aanleveren over locaties waarbij het vermoeden bestaat dat de loodconcentraties hoog zijn en het gebruik van de locatie gevoelig.

Structuurvisie Ondergrond

In 2016 is de Ontwerp Structuurvisie Ondergrond gepubliceerd. Bijzonder aan deze structuurvisie is dat het de eerste keer is dat de beleidsvelden van de ruimtelijke ordening en de ondergrond op nationale schaal bij elkaar zijn gebracht. Geen enkel ander land heeft dit eerder gedaan. Nederland heeft een rijke historie van ruimtelijke ordening van de bovengrond en is nu ook op het gebied van de ondergrond mondiaal toonaangevend.

De Ontwerp Structuurvisie Ondergrond gaat over de nationale belangen van de drinkwatervoorziening en de energievoorziening, en de weging van beide belangen ten opzichte van elkaar. Het gaat bijvoorbeeld over grondwaterwinning, gaswinning, geothermie en het opslaan van CO₂. In de Structuurvisie is steeds gezocht naar de balans tussen enerzijds het beschermen van het grondwater voor de toekomstige drinkwatervoorziening en anderzijds het benutten van de ondergrond voor de - transitie naar een duurzame energievoorziening. In de Structuurvisie wordt aangegeven waar activiteiten in de ondergrond ruimtelijk uitgesloten of gecombineerd kunnen worden, nog voorafgaand aan een concreet initiatief.

Wij hebben deze structuurvisie namens onze opdrachtgevers beoordeeld en een zienswijze ingediend.

3.1.2 Bodemkwaliteitskaarten en grondstromenbeleid

Gemeente binnen ons werkgebied stimuleren het hergebruiken van grond, bouwstoffen of baggerspecie. Hergebruik betekent dat je grond opnieuw gebruikt, of verplaatst om opnieuw te gebruiken. Bijkomend voordeel is dat er minder afval ontstaat. Om hergebruik van grond binnen gestelde randvoorwaarden mogelijk te maken, hebben wij een bodemkwaliteitskaart en nota bodembeheer opgesteld. Voor de gemeenten Beemster, Landsmeer, Oostzaan, Waterland en Wormerland zijn deze in 2012 vastgesteld. Voor de gemeenten in de regio's IJmond en Kennemerland hebben wij in 2016 een nieuwe bodemkwaliteitskaarten en een bodembeheernota opgesteld. In deze uitvoeringsdocumenten staat beschreven op welke wijze moet worden omgegaan met het nieuwe bodembeleid. In de nota zijn de regels en procedures voor het binnen de regiogemeenten opnieuw toepassen van (licht verontreinigde) grond en baggerspecie als bodem nader toegelicht. Afgelopen jaar hebben wij bij alle gemeenten informatiesessies gehouden over de aandachtspunten en gebruik van de kaarten en de bijbehorende grondverzetregels. Om er ook aan bij te dragen dat de Nota en de Bodemkwaliteitskaarten gebruikt gaan worden, hebben we een stappenplan ontwikkeld die eenieder kan volgen om zo te ontdekken of en wanneer de nota en de bodemkwaliteitskaarten zijn te gebruiken.

De gemeenten volgen met hun beleid het landelijke, generieke kader van het Besluit bodemkwaliteit. Op een aantal onderdelen wordt van dit generieke beleid afgeweken en is gebiedspecifiek beleid opgesteld. Dit wil zeggen dat er afwegingen zijn gemaakt tussen behoud van bodemkwaliteit enerzijds en de risico's voor lokale verslechtering van de bodem anderzijds, om grond toch binnen de verantwoorde kaders toe te kunnen passen. Het gebiedspecifieke beleid ziet erop toe dat, op een groter gebiedsniveau, de uiteindelijke bodemkwaliteit gelijk blijft. Dit noemen we het 'standstill-principe'.

3.1.3 Bodemprogramma Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV)

Wij voeren de coördinatie uit van het ISV-bodemprogramma en de specifieke bodemprojecten die daaruit voortkomen (op basis van het Bodemconvenant). Vaste onderdelen van dit programma zijn:

- onderzoek en sanering van spoedlocaties;
- begeleiding van nazorglocaties;
- het actualiseren en bijhouden van het bodeminformatiesysteem (BIS).

3.1.3.1 Spoed- en nazorglocaties

In ons werkgebied bevinden zich diverse spoedlocaties. Een aantal locaties valt onder onze regie en begeleiding. Bij saneringslocaties moeten in veel gevallen bepaalde maatregelen in stand worden gehouden (leeflaag, isolatie), gelden gebruiksbeperkingen (ontgraven, grondwateronttrekking) of rapportageverplichtingen (monitoring). Wij adviseren over en begeleiden bij deze werkzaamheden. Met de, per 1 januari 2016 in mandaat van provincie Noord-Holland overgekomen, taak van vergunningverlening Bodem beoordelen wij (vergunningverlening/ afgeven van beschikkingen) ook deze locaties. De verantwoording en regie op de afronding van de doelstellingen met betrekking tot alle spoedlocaties ligt bij de provincie. Om de provincie hierin te ondersteunen houden wij een digitale module (shortlist) bij over de voortgang van de spoedlocaties.

Beverwijk

- *Zeestraat 50 e.o. (spoedlocatie)*
In 2013 is een in-situ (in de bodem) sanering gestart door het toevoegen van diverse stoffen waaronder een bacteriemassa aan de bodem. Hiermee wordt de natuurlijke afbraak van de verontreiniging gestimuleerd en geoptimaliseerd. Via monitoring van het grondwater wordt de voortgang van de afbraak jaarlijks gecontroleerd. De in-situ sanering is geraamd op 15 jaar. In december 2015 is een grondwatermonitoring uitgevoerd, hieruit kwam naar voren dat de afbraak van de vluchtige gechlloreerde koolwaterstoffen voorspoedig verloopt. Om na te gaan of er sprake is van uitdamprisco's is in juni en december binnenluchtonderzoek uitgevoerd. Hiervoor is de lucht in winkelpanden aan de Zeestraat en enkele woningen aan de Prinsesselaan gemeten op verontreiniging. Deze metingen gaven geen gezondheidsrisico aan, als gevolg van het (mogelijk) uitdampen van vluchtige gechlloreerde koolwaterstoffen vanuit de bodem.
- *Breestraat 89/Meerplein (spoedlocatie)*
De sanering vindt plaats via een gecontroleerde verspreiding. Gedurende een periode van tien jaar vindt jaarlijks een grondwatermonitoring plaats. In maart is de tweede grondwatermonitoring uitgevoerd en ter beoordeling bij bevoegd gezag ingediend. In verband met herhaaldelijk aantreffen van verhoogde gehalten aan de oostzijde van de verontreinigingscontour is in augustus en december 2016 een aanvullende monitoringsronde uitgevoerd. Ook hebben we ervoor gekozen om het meetnet uit te breiden.
- *CAIJ-Aagtenbelt (nazorglocatie)*
De sanering van de CAIJ-Aagtenbelt vindt plaats via een gecontroleerde verspreiding van de verontreiniging. Gedurende een periode van acht jaar vindt jaarlijks een grondwatermonitoring plaats. In maart is de tweede grondwatermonitoring uitgevoerd en ter beoordeling bij bevoegd gezag ingediend. Op verzoek van het gemeentebestuur heeft in september nog een aanvullende grondwatermonitoring plaatsgevonden. Uit de monitoringsrapportages komt naar voren dat de grondwaterverontreiniging zich verspreidt, conform de voorspelling.

Landsmeer

- *Noordeinde 113*
Afgelopen jaar hebben wij getracht om , in goed overleg met de opdrachtgever en de saneerder, te komen tot een overeenstemming over het behaalde saneringsresultaat. Na een uitblijvende reactie van de saneerder is in overleg met RUDNHN (waarvandaan de handhaving van de spoedlocaties plaatsvindt) en de spoed-jurist van Provincie Noord-Holland een voornemen tot last onder dwangsom opgesteld.
- *Kanaalweg 29*
Voor de locatie Kanaalweg 29 is een ambtshalve motivatie opgesteld op basis waarvan kan worden vastgesteld dat op de locatie geen sprake is van onaanvaardbare risico's als gevolg van de aanwezige bodemverontreiniging. De beoordeling voor vervolgaanpak ligt bij de provincie.

Oostzaan

- *Doktersbuurt (spoedlocatie)*

In maart en september zijn drainageonderhoud werkzaamheden uitgevoerd. In november is een grondwatermonitoring uitgevoerd en een rapportage ter beoordeling ingediend bij het bevoegd gezag. Wij zijn in afstemming met de provincie over de afwikkeling van de eerder overeengekomen afspraak tot overname van de nazorg van deze locatie door de provincie. Dit loopt door in 2017. Onderdeel van de nazorg is het laten uitvoeren van binnenluchtonderzoeken.

- *Noordeinde 68*

Door de saneerder is een beschikking op het evaluatierapport aangevraagd en verkregen. Vanuit de spoedlocaties is deze locatie afgerond.

Velsen

- *Beoogde ontwikkellocaties Woningbedrijf Velsen*

Voor de ontwikkeling van negen locaties door Woningbedrijf Velsen, hebben wij een historisch onderzoek uitgevoerd. Uit de resultaten van dit onderzoek komt naar voren dat vervolgonderzoek naar de noodzaak van bodemsanering niet aan de orde is.

- *Zeeweg 263 te IJmuiden (spoedlocatie)*

Op en ten noorden van de Zeeweg 263 is een grondwaterverontreiniging met oplosmiddelen aanwezig. Deze verontreiniging is veroorzaakt door een chemische wasserij. In april is een saneringsbestek opgesteld waarbij de bron wordt gesaneerd. Na een aanbestedingsprocedure is in oktober opdracht gegeven aan een aannemer om de bronsanering voor te bereiden en uit te voeren. De voorbereiding omvat onder andere het verrichten van meldingen en een vergunningsaanvraag waardoor de bronsanering begin 2017 zal starten.

- *Rivierenbuurt IJmuiden (spoedlocatie)*

De actieve saneringsfase is afgerond. In 2015 is de sanering voortgezet via monitoring, voor een duur van circa 30 jaar. In april is de twee grondwatermonitoring uitgevoerd en, conform beschikking, ter kennisname aan Rijkswaterstaat verstuurd.

Waterland

- *Havenbuurt 28-29 Marken*

Er is een ambtshalve beschikking 'ernstig niet spoedeisend' afgegeven. Vanuit de spoedlocaties is deze locatie afgerond.

Wormerland

- *Bartelsluisbuurt te Wormer (potentiële spoedlocatie)*

Voor het realiseren van een nieuwe oeververbinding (specifiek een brug) is een Besluit Uniforme Saneringen (BUS-melding) ingediend en is de saneringslocatie ontdaan van groen. De sanering van verontreinigde grond is gepland voor begin 2017.

- *Poelweg te Wormer (Uitvoeringsregeling Bodemsanering)*

In april en mei is de laatste fase van de saneringswerkzaamheden uitgevoerd. Het opgestelde evaluatierapport is in september ter beoordeling ingediend bij het bevoegd gezag.

Zandvoort

- *Grote Krocht 21/Louis Davidsstraat (spoedlocatie)*

In 2015/2016 is een (particuliere) deelsanering uitgevoerd in verband met de aanleg van een parkeerkelder. Na instemming met de resultaten van fase 1 laat de gemeente nu aanvullend onderzoek verrichten op basis waarvan een saneringsaanpak voor de totale verontreiniging kan worden bepaald. Namens de gemeente begeleiden wij de monitoringswerkzaamheden en zien wij toe dat wordt voorkomen dat de grondwaterverontreiniging verplaatst als gevolg van het tijdelijke verlagen van de grondwaterstand ten behoeve van rioleringswerkzaamheden in C. Slegersstraat en Louis Davidsstraat. In 2016 is dit voorbereid, waarna in 2017 onderzoek en uitwerking van de sanering zal plaatsvinden.

Spoed- en nazorglocaties onder regie van provincie Noord-Holland

- *Koningsplein 24 te IJmuiden*

In verband met bouwkundige risico's bij sloop van het pand wordt de aanpak van de saneringswerkzaamheden heroverwogen. Op verzoek van de provincie adviseren wij hierover.

3.1.3.2 **Spoodlocaties door verspreidingsrisico**

Beverwijk

Op diverse delen van industrieterrein De Pijp te Beverwijk is grond en grondwater ernstig verontreinigd met cyanide als gevolg van voormalige bedrijfsactiviteiten van de gasfabriek en de Chemica-fabriek. In december 2016 hebben wij de ontwikkelpotentie van het gebied in relatie tot de bodemverontreiniging besproken met de projectleider van de provincie.

Het gaat hierbij om de locaties:

- Wijkmeerweg ongenummerd (industrieterrein de Pijp);
- voormalig gasfabrieksterrein (ter hoogte van Woonplaza);
- Parallelweg 43 (Gaaf Woonoutlet);
- Randweg 2 (Rioolwaterzuiveringsinstallatie).

In 2017 wordt de uitwerking hiervan onder regie van de provincie opgepakt (in relatie tot gebiedsgericht grondwaterbeheer en als gedefinieerde "[oranje locatie](#)").

Heemstede

- *Blekersvaartweg 41-51 te Heemstede*

De provincie is op deze locatie het diepe grondwater aan het saneren middels gestimuleerde biologische afbraak gecombineerd met grondwatermonitoring. Over de afronding van deze grondwatersanering heeft regelmatig overleg plaatsgevonden met de provincie. De provincie heeft een beschikking op het evaluatierapport aangevraagd en verkregen.

- *Binnenweg 174 te Heemstede*

In overleg met gemeente hebben wij vragen beantwoord en is overleg gevoerd over de aansprakelijkheidsstelling van de overkoepelende organisatie in de textielbranche Stichting Bosatex (Bodemsanering Textielreiniging). In 2016 is er een saneringsplan goedgekeurd, waardoor de verontreiniging kan worden gesaneerd middels aanpak van chemische oxidatie. Bij chemische oxidatie is het doel een stof te breken om zo een andere stof te verkrijgen. Deze techniek wordt toegepast bij stoffen die zonder oxidatie niet of nauwelijks te verwijderen zijn. De gevormde restproducten na oxidatie zijn wel te saneren. De aanvang van de sanering staat voor begin 2017 gepland en zal in opdracht van Bosatex worden uitgevoerd. De gemeente heeft hier geen verdere rol meer in.

Landsmeer

- *Ilperveld, deelsanering 7 te Landsmeer*

Betreft een waterbodemsanering, waarbij verontreinigde baggerspecie onder saneringscondities is verwerkt als afdeklaag van voormalige stortlocaties in het Ilperveld. De saneringswerkzaamheden zijn in 2016 afgerond waarna een conceptevaluatierapport is beoordeeld en door de saneerder is ingediend bij het bevoegd gezag.

Velsen

- *Zuiderkruisstraat 52 te IJmuiden*

Door de provincie is onderzoek uitgevoerd naar de verspreiding en in 2016 is vastgesteld dat de verontreiniging niet spoedeisend is.

3.1.3.3 **Overgenomen nazorglocaties**

Onder regie van de provincie zijn begin 2016 diverse nazorglocaties afgekocht aan firma Bodemzorg. Bodemzorg heeft de beschikking van het geval van bodemverontreiniging op haar naam gekregen. Hierdoor komen alle nazorgverplichtingen op naam van Bodemzorg en worden niet meer ten laste van de gemeente gebracht. Het gaat hier om de locaties:

- Galvano te Uitgeest;
- Tussenbeeksweg te Velsen;
- Voormalig gasfabrieksterrein te Wormerland.

3.1.3.4 **Verstrekken van bodeminformatie**

Burgers, bedrijven en gemeenten vragen bij ons bodeminformatie op. De meerderheid van deze aanvragen komen van bedrijven, waaronder met name makelaars, nutsbedrijven en milieuadviesbureaus. Makelaars gebruiken de informatie voor verkooptransacties waarin zij altijd een bodemparagraaf moeten opnemen. Nutsbedrijven gebruiken de informatie voor de werkzaamheden die zij uitvoeren in de bodem. Milieuadviesbureaus gebruiken bodeminformatie als voorbereiding van bodemonderzoek. Een gedeelte van deze bodeminformatieverzoeken handelen wij automatisch af via onze digitale service, de omgevingsrapportage. Dit is een digitale module waarmee op elk gewenst moment en direct bodeminformatie kan worden opgevraagd en ingezien. Maar een gedeelte van deze verzoeken, verwerken wij nog steeds handmatig. Bijvoorbeeld wanneer er aanvullende informatie nodig is, die niet is opgenomen in onze omgevingsrapportage. Met deze online dienstverlening sluiten wij aan op de regelgeving die erop gericht is bodeminformatie voor eenieder beschikbaar te stellen.

Om ook onze bodemtaken geschikt te maken voor onze digitale werkwijze en het verstrekken van digitale bodeminformatie, digitaliseerden wij afgelopen jaren onze bodeminformatie. Alle bodemonderzoeken die ons worden aangeboden, voeren wij in in ons bodeminformatiesysteem (BIS). Doordat wij sinds januari 2016 de provinciale bodemtaak uitvoeren is ook de aanwezige bodeminformatie van de provincie naar ons gekomen. Deze bodeminformatie is in 2016 geïntegreerd met de reeds aanwezige bodeminformatie in ons bodeminformatiesysteem.

In 2016 is onderstaande informatie verstrekt en rapporten ingevoerd in het Bodeminformatiesysteem:

Afhandelen verzoeken via rapportagemodule

	gepland	gerealiseerd
Beemster	-	2
Beverwijk	150	54
Bloemendaal	200	311
Edam-Volendam	-	-
Haarlem	-	-
Haarlemmerliede & Spaarnwoude	-	-
Heemskerk	130	49
Heemstede	250	183
Landsmeer	50	26
Noordwijkerhout	60	28
Oostzaan	40	19
Purmerend	-	-
Uitgeest	40	36
Velsen	350	187
Waterland	140	29
Wormerland	100	47
Zandvoort	180	140

Naast makelaars, hebben veel adviesbureaus toegang gekregen tot de rapportagemodule voor uitvoeren van historisch onderzoek ten behoeve van uitvoeren bodemonderzoeken. Dit maakt dat het geplande aantal van het gebruik van de rapportage-module af kan wijken.

Verstrekken bodeminformatie handmatig

	gepland	gerealiseerd
Beemster	-	-
Beverwijk	50	50
Bloemendaal	60	61
Edam-Volendam	-	7
Haarlem	-	-
Haarlemmerliede & Spaarnwoude	-	-
Heemskerk	30	16
Heemstede	50	49
Landsmeer	30	22

Noordwijkerhout	30	14
Oostzaan	25	21
Purmerend	-	3
Uitgeest	10	19
Velsen	80	53
Waterland	30	18
Wormerland	30	23
Zandvoort	40	26

De cijfers van Edam-Volendam en Purmerend zijn bijgehouden vanaf respectievelijk augustus en oktober 2016.

Invoer rapporten in Bodeminformatiesysteem

	gepland	gerealiseerd
Beemster	-	2
Beverwijk	80	45
Bloemendaal	40	21
Edam-Volendam	-	
Haarlem	-	-
Haarlemmerliede & Spaarnwoude	-	
Heemskerk	40	12
Heemstede	25	15
Landsmeer	20	6
Noordwijkerhout	15	3
Oostzaan	20	13
Purmerend	-	-
Uitgeest	25	12
Velsen	90	50
Waterland	25	20
Wormerland	25	6
Zandvoort	25	9

Vanwege de samenvoeging van gegevens uit het provinciale bodeminformatiesysteem en ons bodeminformatiesysteem was er sprake van een invoerstop. Hierdoor zijn er minder rapporten ingevoerd dan gepland. De achterstanden zullen naar verwachting in 2017 worden ingelopen.

Offertes, onderzoeks- en saneringstrajecten begeleiden en toetsen van bodemonderzoeken voor nul- en eindsituatiebeoordelingen*

	gepland	gerealiseerd
Beemster	-	6
Beverwijk	55	43
Bloemendaal	15	17
Edam-Volendam	-	6
Haarlem	-	2
Haarlemmerliede & Spaarnwoude	4	3

Heemskerk	30	17
Heemstede	20	17
Landsmeer	10	3
Noordwijkerhout	6	8
Oostzaan	10	6
Purmerend	-	5
Uitgeest	12	6
Velsen	55	46
Waterland	8	4
Wormerland	15	8
Zandvoort	10	9

*het beoordelen van bodemonderzoeken in kader van Omgevingsvergunningen en ruimtelijke procedures maakt geen onderdeel uit van onderhavige aantallen.

3.1.4 Overdracht uitvoering vergunningverlening Wet bodembescherming provincie Noord-Holland

Naast de per 1 januari 2014 ingebrachte toezicht en handhavingstaken (basistaken) voeren wij sinds 1 januari 2016 ook in mandaat (van provincie Noord-Holland) de vergunningstaken Wet bodembescherming uit op het gebied van bodem. Deze plustak is verdeeld over de vier omgevingsdiensten in Noord-Holland. Concreet houdt deze taak in:

- Vergunningverleningstaken Wet Bodembescherming (Wbb) inclusief aanpak speedlocaties, meldingen Wbb en BUS-meldingen en juridische toetsing;
- Inschrijven in het kadaster van relevante besluiten Wbb en BUS;
- Afhandelingen meldingen Besluit Bodemkwaliteit (Bbk) bij provinciale inrichtingen binnen ons werkgebied;
- Het beheren van de provinciale informatie in het bodeminformatiesysteem (BIS).

Bodeminformatie en digitalisering

Met de overgang van de taak bodemvergunningverlening is ook het bodeminformatiesysteem (BIS) van de provincie overgekomen. Daarvoor heeft een conversie van de bodemgegevens vanuit het provinciale bodeminformatiesysteem (BIS) naar het BIS van Omgevingsdienst IJmond plaatsgevonden. Het scantraject was voor provincie Noord-Holland geen eenvoudige opgave. Door uiteenlopende redenen konden wij niet beschikken over alle documenten en bleek een aantal herstelacties nodig om de aangeleverde digitale dossiers te bewerken en aan onze systemen te koppelen. Voor de overgekomen bodeminformatie t/m 2012 is deze slag in de tweede helft van 2016 uitgevoerd en nagenoeg afgerond. Een steekproef heeft laten zien dat de herstelacties vooralsnog niet het gewenste resultaat hebben opgeleverd, waardoor aanvullende herstelacties in 2017 nodig zijn. Voor de beschikbaar gestelde informatie van de dossiers vanaf 2013 zal nog een intensieve herstelactie moeten plaatsvinden in 2017. Hierover vindt afstemming plaats met de provincie.

Naast het invoeren en integreren van de bodemgegevens, hebben wij het gehele vergunningentraject webbased ingericht. Hiertoe zijn o.a. de provinciale formulieren aangepast. Initiatiefnemers kunnen nu de verplicht in te vullen formulieren via de website invullen waarna deze geautomatiseerd in ons zaakstelsel worden verwerkt.

Overige activiteiten vergunningverlening

Raamsaneringsplan wegbermen

In 2016 hebben we, onder andere in overleg met Hoogheemraadschap, gewerkt aan een uitvoeringskader voor werkzaamheden aan wegbermen waarbij sprake is van verontreinigde grond. Het uitvoeringskader moet leiden tot vermindering van administratieve procedures (minder vergunningprocedures) door het goedkeuren van een raamsaneringsplan per gemeente. Hierin zijn de civiele grondwerkzaamheden voor alle wegbermen binnen de betrokken gemeente omschreven en zijn afspraken vastgelegd over vooraf benodigd onderzoek en termijnen voor indienen van de benodigde stukken. Wij hebben hiertoe voor alle acht relevante gemeenten een beschikking opgesteld waarin is ingestemd met het raamsaneringsplan.

(Loodproblematiek in) Werkwijzer Bodemsanering

In samenwerking met andere omgevingsdiensten hebben wij het uitvoeringskader van de provincie (Werkwijzer Bodemsanering) geëvalueerd. Er zijn initiatieven voor verbetering en verduidelijking voorgesteld en er is input gegeven. Daarnaast hebben wij, in samenwerking met RUD Noord-Holland Noord en Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, een voorstel gemaakt voor provinciaal beleid over hoe om te gaan met de diffuse loodverontreinigingen. Dit beleid wordt opgenomen in de nieuwe provinciale Werkwijzer Bodemsanering. Aanleiding van ons voorstel is de discussie over de aanpak van loodverontreiniging op basis van door de GGD gepubliceerde nieuwe inzichten en bij de discussie over het voorkomen van stoffen als PFOS en PFOA, alsook het besluit van Gedeputeerde Staten van 6 juli 2016 over loodverontreiniging.

Staalslakken

Wij hebben inhoudelijk een bijdrage geleverd aan de behandeling van Statenvragen over de toepassing van staalslakken in relatie tot de uitstroming van verontreinigd grondwater op de locatie Aagtenbelt in Beverwijk.

Locatiebeheer

Met de ingebrachte taak Vergunningverlening Wet bodembescherming per 1 januari 2016 is een achterstand locatiebeheer over de jaren 2014 en 2015 opgepakt. Het locatiebeheer bestaat eruit dat na afronding van een sanering elke melder van de bodemsanering een evaluatierapport moet indienen bij het bevoegd gezag. Uit analyse van de bodemwerkvoorraad bleek dat van de 72 ingediende saneringsplannen- en BUS-meldingen over de jaren 2014 en 2015 geen evaluatieverslagen zijn ingediend of opgevraagd. In 2016 hebben wij dit locatiebeheer opgepakt. Actiever communiceren met adviseurs en opdrachtgevers leverde de volgende resultaten:

- 33 saneringen zijn niet doorgegaan
- 26 evaluaties zijn alsnog ontvangen en beoordeeld,
- 10 saneringen zijn nog niet afgerond
- slechts bij 3 locaties wordt een handhaving-of toezichttraject doorlopen.

Ook hebben wij met de overgekomen bodemdata een overzicht gegenereerd waaruit blijkt dat voor ca. 30 gesaneerde locaties nog een monitoringsverplichting geldt waarvoor na 2014 geen gegevens zijn ingediend. Deze locaties zijn eind 2016 beoordeeld en aangeschreven. Afronding hiervan loopt door in 2017.

Vergunningaanvragen en verzoeken om beoordeling

Naast de spoedlocaties op grond van de (landelijke) spoedlocatielijst ontvangen wij, ten behoeve van geplande ruimtelijke ontwikkelingen, reguliere vergunningaanvragen of verzoek om beoordeling van evaluatierapporten of monitoringsrapporten van te saneren locaties.

Het merendeel van de aangevraagde instemmingen betreft instemming op saneringswerkzaamheden op basis van een standaardaanpak die gebruikt kan worden bij bepaalde soorten verontreinigingen, saneringsmethoden en/of grondwerkzaamheden op grond van het Besluit Uniforme Sanering (BUS). Binnen het BUS zijn drie saneringssituaties voor landbodem onderscheiden, met drie typen meldingen en drie typen evaluaties. Een van deze locaties is Polanenpark te Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Hier heeft divers vooroverleg plaatsgevonden over de wijze van een fasering van de sanering. In 2017 wordt verder gegaan met de uitvoering van de deelsanering. Een andere locatie is de Poort van Wormer, een nieuwbouwwijk, waarvan in 2017 fase 4 wordt opgeleverd. Fase 1 tot en met 3 zijn reeds in 2016 opgeleverd en door ons beoordeeld. Hiertoe wordt een tussenevaluatie van de sanering ter goedkeuring bij ons ingediend. Fase 5 is op dit moment de parkeerplaats omdat er nog geen ontwikkeling is gepland op dit laatste deel van de saneringslocatie. Er ligt wel een afdeklaag.

3.1.5 Advisering Bodem bij gemeentelijke werken

Gemeenten zijn aan- of verkopende partij en zijn als (professionele) contractpartij kwetsbaar. Er is geen expliciete verplichting tot uitvoeren van bodemonderzoek bij transacties, maar er zijn wel (verregeande) consequenties als blijkt dat bodem verontreinigd is. Voor alle werken waarbij de gemeente opdrachtgever is (en waarvoor wij het volledige milieutakenpakket uitvoeren), zoals civiele werken, herontwikkeling en reconstructie, aan- en verkoop van percelen, calamiteiten, begeleiden wij het benodigd onderzoek, eventuele sanering, vertaling van onderzoeksresultaten in de (besteks)voorbereiding, afvoer, (tijdelijke) opslag en/of hergebruik van grond. Concreet begeleiden wij diverse bodemonderzoeks- en saneringsprojecten door het voorbereiden en afstemmen van procedures met gemeenten en (sinds 1 januari in mandaat van provincie), het opstellen van collegenota's, het aanbesteden en begeleiden van en adviseren over bodemonderzoek, BUS-meldingen en saneringen en juridische ondersteuning bij procedures,

klachten en claims. Daarnaast faciliteren wij adviesbureaus in het uitvoeren van historisch onderzoek. Dit betreft onderzoek naar de verdenking ten aanzien van bodemverontreiniging op een locatie. Op basis van deze gegevens kan een onderzoeksstrategie passend bij het doel en de aanleiding van het te realiseren werk worden vastgesteld.

3.1.6 Asbest volkstuinen gemeente Heemstede

In opdracht van de gemeente Heemstede hebben wij afgelopen jaar de sanering van de asbestdaken op vier locaties van volkstuinvereniging Groenendaal begeleid. De asbestsanering is geïnitieerd door het bestuur van de volkstuinvereniging. Het bestuur wilde niet wachten met het verwijderen van het asbest totdat dit in 2024 verplicht is, omdat de aanwezigheid van asbest voor de gebruikers een mogelijk gezondheidsrisico vormt bij brand of vandalisme en door verwerking.

De verplichte asbestinventarisatie van de complexen aan de Dr. Schaepmanlaan, Herenweg, Manpadslaan en Leidsevaartweg vond plaats in het voorjaar van 2016. Vanwege de seizoensfunctie die een volkstuin kent, is in het najaar van 2016 gestart met de voorbereidingen voor de daadwerkelijke verwijdering van het asbest. Wij adviseerden om de verwijdering te laten uitvoeren door een daarin gespecialiseerd bedrijf. Echter heeft een aantal eigenaren ervoor gekozen om hun asbestdak zelf te verwijderen. Zij hebben de golfplaten verpakt en ingeleverd bij het daarvoor ingerichte depot op de gemeentewerf.

Uiteindelijk is eind 2016 door een hiervoor gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf het asbest van twee verenigingsgebouwen en twee huisjes zonder eigenaar of gebruiker verwijderd. Een van de gebouwen verkeerde in slechte staat en is volledig gesloopt. De overige gebouwen zijn voorzien van nieuwe asbestvrije golfplaatdaken. Naast de daken is er zwerfasbest, asbesthoudende erfafscheiding en asbesthoudende beschoeiing (wordt gebruikt tussen wal en oppervlakte van het water om te voorkomen dat grond wegspoelt) van de complexen verwijderd om te voorkomen dat het asbest op termijn alsnog in de bodem terecht komt.

In 2016 zijn alle asbestdaken van volkstuinvereniging Groenendaal gesaneerd. Als nazorg zal er in 2017 nog op een aantal locaties een onderzoek plaatsvinden om de bodem te controleren op de aanwezigheid van asbestvezels.

In het project zijn naast de bouwwerken van de Volkstuinvereniging ook twee asbestdaken van gebouwen van de gemeente in het wandelbos Groenendaal gesaneerd. In totaal is ca. 470 m² asbesthoudende golfplaat verwijderd.

3.2 Geluid

Ons werkgebied kent rijkswegen, provinciale wegen en gemeentelijke wegen. Er is lichte en zware industrie aanwezig, een spoorlijn en het gebied ligt onder aanvliegroutes van Schiphol. Al deze factoren dragen bij aan de geluidbelasting op de leefomgeving. Op diverse manieren controleren wij of deze geluidbelasting past binnen de regels uit de Wet geluidhinder, Wet Milieubeheer en het Bouwbesluit.

De Wet geluidhinder moet ertoe bijdragen dat de burger zo min mogelijk geluidoverlast ervaart. Daarom zijn er in de wet geluidnormen opgenomen waaraan woningen en gevoelige objecten mogen worden blootgesteld. Wanneer deze normen worden overschreden dan moeten (geluidsisolerende) maatregelen worden getroffen om de geluidbelasting omlaag te brengen. Wij toetsen nieuwe plannen van de gemeente voor woning- of wegenbouw en nieuwe plannen van bedrijven aan de Wet geluidhinder en het Bouwbesluit en begeleiden eventuele geluidsaneringen.

3.2.1 Zonebeheer industrieterreinen

Als een industrieterrein de mogelijkheid biedt om zogenaamde grote lawaaimakers in het kader van de Wet geluidhinder te vestigen, moet deze beschikken over een geluidzone. De bedrijven op een gezonde industrieterrein mogen tezamen op de zonegrens en op de woningen bepaalde geluidbelastingen niet overschrijden. Een geluidzone zorgt ervoor dat, voor nieuwe geluidgevoelige bestemmingen binnen deze zone, de geluidbelasting moet worden bepaald en getoetst aan de grenswaarden in de Wet geluidhinder. Hiermee wordt een goede ruimtelijke ordening geborgd. Wij voeren voor gemeente Beverwijk het zonebeheer uit van het Gascompressorstation. Namens de gemeente Wormerland voeren wij het zonebeheer uit voor industrieterrein Nieuweweg, Zuidwest en Croklaan.

In 2016 hebben wij, in samenwerking met gemeente Wormerland, industrieterrein Nieuweweg, Zuidwest en Croklaan aangepast. De terreingrens is in een ruimtelijke procedure aangepast zodat woningbouw, gelegen op het industrieterrein, nu buiten de terreingrens ligt. Daarnaast is het

zonebeheermodel geactualiseerd waarbij de bedrijven die niet langer op het industrieterrein liggen als bron verwijderd zijn en de geluidsbelastingen van de bedrijven op het industrieterrein is geactualiseerd.

3.2.2 Geluidsanering

Beverwijk

Alkmaarseweg/Breestraat/Baanstraat

Langs de Alkmaarseweg/Breestraat/Baanstraat lagen nog ongeveer 250 woningen die in aanmerking komen voor geluidwerende voorzieningen aan de gevels, vanwege geluid van verkeer. Dit gevelisolatieproject maakt onderdeel uit van het vastgestelde Actieplan geluid en wordt gefinancierd uit het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing-programma van de gemeente Beverwijk. Vanaf 2015 is de geluidsanering gecombineerd met de '[Wij wonen wijzer](#)'-subsidie voor woningisolatie. Tijdens de woningopname voor de geluidmaatregelen is op vrijwillige basis ook een onderzoek uitgevoerd naar mogelijkheden voor warmte-isolatiemaatregelen. Een advies hierover is aan de bewoners overlegd. Met het aflopen van de subsidie op 31 november 2016 wordt er niet meer aan gerefereerd. In 2016 is de voorbereiding op de sanering van het laatste woningencluster opgepakt. De sanering wordt in 2017 uitgevoerd waarbij eveneens, op vrijwillige basis, een woningisolatieadvies wordt verstrekt. Naar verwachting is de totale sanering eind 2017 afgerond.

Centrum

In en om het centrum van Beverwijk is voor 78 woning in 2015 een voorbereidingssubsidie van het Rijk verkregen. Wij stelden een concept-saneringsprogramma op, op basis waarvan een uitvoeringssubsidie is aangevraagd. Bij toekenning van deze subsidie zal de sanering in 2017 worden aanbesteed en uitgevoerd.

Heemskerk

In 2015 is een voorbereidingssubsidie (van het Rijk) verkregen voor 35 woningen in Heemkerk. Wij stelden een concept-saneringsprogramma op, op basis waarvan een uitvoeringssubsidie is aangevraagd. Bij toekenning van deze subsidie zal de sanering in 2017 worden aanbesteed en uitgevoerd.

Velsen

Santpoort-Noord / Driehuis

In 2015 is een voorbereidingssubsidie (van het Rijk) verkregen voor 41 woningen in Santpoort-Noord en Driehuis. Wij stelden een concept-saneringsprogramma op op basis waarvan een uitvoeringssubsidie is aangevraagd. Bij toekenning van deze subsidie zal de sanering in 2017 worden aanbesteed en uitgevoerd.

Driehuis / Velsen-Zuid / Santpoort-Zuid / Velsbroek

In 2016 is een voorbereidingssubsidie aangevraagd en verkregen voor 63 woningen in Driehuis, Velsen-Zuid, Santpoort-Zuid en Velsbroek. Voor in totaal 63 woningen dient een hogere waarde te worden vastgesteld. Deze 63 woningen komen op grond van het akoestisch onderzoek in aanmerking voor aanvullend onderzoek naar geluidwerende maatregelen aan de gevel.

3.2.3 Geluidkaarten en Actieplan omgevingsgeluid

Voor de regio IJmond en Kennemerland hebben wij in 2012 geluidbelastingkaarten laten vaststellen en zijn in 2013 de Actieplannen Geluid vastgesteld. De geluidbelastingkaarten en het Actieplan omgevingsgeluid vloeien voort uit de Europese Richtlijn Omgevingslawaai die gericht is op de evaluatie en de beheersing van geluid van (spoor)wegen, industrie en luchtvaart. Door een goede beheersing van het omgevingslawaai kan het aantal geluidgehinderden in drukke regio's worden beperkt. Hoge geluidsniveaus kunnen namelijk op langere termijn schadelijke effecten hebben voor de gezondheid van de mens.

In 2017 worden voor de derde keer (na 2007 en 2012) geluidsbelastingkaarten (vijfjaarlijks) opgesteld voor de gemeente Beverwijk, Heemskerk en Velsen. Deze kaarten beschrijven de geluidssituatie in het jaar 2016 vanwege de volgende geluidsbronnen: verkeerswegen, railverkeer, grootschalige industriële activiteiten en luchtvaart. Hiervoor zijn in 2016 de voorbereidingen gestart waarbij tevens een kwaliteitsslag van de bronmodellen is voorzien. Ook de in 2016 geactualiseerde Regionale Verkeersmilieukaart geldt als input voor de nieuwe geluidsbelastingkaarten. Dit model wordt ook gebruikt voor het berekenen van geluidbelastingen voor ruimtelijke plannen. Dit doen wij zelf, of wij verstrekken de gegevens uit dit geluidmodel aan adviesbureaus voor hun akoestische onderzoeken.

In het Actieplan geluid geeft het college vervolgens aan hoe zij de geluidshinder van met name wegverkeerslawaai in de komende periode wil beperken. Deze wordt in 2018 geactualiseerd waar mogelijk rekening houdend met kaders vanuit de (nieuwe) Omgevingswet. Het opstellen van de geluidbelastingkaarten wordt aangegrepen om ook het geluidmodel voor wegverkeer (GeoMilieu) te actualiseren.

3.2.4 Toekennen hogere waarden Wet geluidhinder

Voor de gemeenten Beverwijk, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen en Zandvoort voeren wij, in het kader van de Wet geluidhinder, de procedures voor vaststelling van hogere waarden voor de geluidsbelasting. Als de geluidsbelasting op geluidgevoelige objecten, zoals woningen en kinderdagverblijven, hoger is dan de voorkeursgrenswaarde, is het mogelijk om tot een bepaalde geluidsbelasting (maximale ontheffingswaarde) hogere waarde toe te staan door het nemen van een Hogere waarde besluit Wet geluidhinder.

3.3 Externe veiligheid

In ons werkgebied wordt bij veel bedrijven gevaarlijke stoffen verwerkt en opgeslagen. Op basis van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) houden wij intensief toezicht op deze inrichtingen. Uitgangspunt is dat wij ieder jaar een controle uitvoeren bij de bedrijven waarop dit besluit van toepassing is.

Impuls Omgevingsveiligheid

De Impuls Omgevingsveiligheid (IOV) 2015-2018 is een instrument dat bijdraagt aan een kwaliteitsimpuls in de omgevingsveiligheid. Het programma IOV is opgesteld in samenwerking met de gezamenlijke provincies, de VNG, IPO, het Ministerie van Infrastructuur en Milieu en Brandweer Nederland. De uitvoering ligt bij omgevingsdiensten, veiligheidsregio's en provincies. De IOV bestaat uit vier deelprogramma's op het gebied van omgevingsveiligheid, waar externe veiligheid een onderdeel van is. ODIJ verzorgt de regiocoördinatie voor deze subsidie. Wij houden ons bezig met twee van de vier deelprogramma's; Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS) en ondersteuning lokaal externe veiligheid (EV) beleid.

De IOV heeft in 2016 onder anderen geleid tot een hoger kwaliteitsniveau in de vergunningverlening, toezicht en handhaving, een actueel Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS), verdere digitaliseringsslag van het proces EV, goed inzicht in EV risico's en ruimtelijke plannen die up to date zijn.

Structuurvisie

De uitgevoerde werkzaamheden houden nauw verband met de invoering van de Omgevingswet. Op basis van een pilot zijn de huidige structuurvisies getoetst aan de Omgevingswet. Dit om de uiteindelijke ambities te kunnen bepalen. Het uitstel van de invoering van de Omgevingswet zorgt ervoor dat er tijd is om de pilots ook daadwerkelijk uit te voeren. In 2017 wordt het opstellen van de structuurvisies verder opgepakt.

Tankstations

De benzine- en LPG-tankstations zijn in 2016 door middel van de uniforme landelijke checklist, welke door ons is gedigitaliseerd, gecontroleerd. Alle controlegegevens worden op uniforme wijze in ons bedrijvenprocessensysteem vastgelegd.

Naast de bovengenoemde checklist hebben we in 2016 een start gemaakt met het vastleggen van de interne en externe afstanden van geselecteerde LPG tankstations. De medewerkers omgevingsrecht die de taak hebben toezicht te houden op LPG tankstations hebben de geografische gegevens van de aanwezige opslagen in kaart gebracht. De afstanden worden vastgesteld en verwerkt zodat wij de locaties kunnen vergelijken met de vergunde situatie. Ook is de jaarlijkse doorzet van LPG van de tankstations vergeleken met de vergunde doorzet. In de gevallen waaruit bleek dat de doorzet lager lag dan de vergunde doorzet hebben wij een start gemaakt met het ambtshalve wijzingen van de vergunning. Deze vergunningstrajecten hebben een doorloop in 2017.

Omdat bij planvorming een goede afstemming tussen ruimtelijke ordening en milieu van belang is, voerden we zowel in 2015 als in 2016 contact met de gemeente Beverwijk en een projectontwikkelaar. Gebleken is dat een plan niet inpasbaar is op de beschikbare kavel omdat de contour van een naastgelegen LPG tankstation over deze kavel ligt. Als de cirkel zou worden verkleind, door de doorzet te beperken en de vergunning daarop aan te passen, is het plan wel inpasbaar. Echter is er één partij in bezwaar gegaan tegen bovengenoemde optie waardoor deze afstemming doorloopt in 2017.

Vervoer gevaarlijke stoffen

Om gevaarlijke stoffen van en naar bedrijven te kunnen transporteren, wordt gebruik gemaakt van (verplicht) aangewezen routes. Voor de gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen hebben wij deze routes in 2016 geëvalueerd, geactualiseerd en ter vaststelling aan de colleges aangeboden. Mocht een transporteur willen afwijken van de vastgestelde route, dan dient hij daarvoor een ontheffing aan te vragen. Afgelopen jaar ontvingen en verleenden wij zes ontheffingen in Velsen (een m.b.t. vuurwerk/zes m.b.t. propaan) en drie ontheffingen in Beverwijk (allen m.b.t. propaan).

Vorig jaar mandateerden de gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Uitgeest ook het verlenen van toestemming voor het laden en lossen van gevaarlijke stoffen op voor publiek toegankelijke plaatsen aan ons. Dit jaar is daar het mandaat van gemeente Haarlem bijgekomen. In totaal hebben wij hier 34 besluit voor afgegeven.

Kwantitatieve risico analyses

Een Kwantitatieve Risico Analyse (QRA) is een hulpmiddel om de risico's van het gebruiken, vervoeren en opslaan van gevaarlijke stoffen inzichtelijk te maken. Daarbij wordt gekeken naar zowel de kansen op als de effecten van activiteiten met gevaarlijke stoffen. Wij hebben opdracht gegeven een QRA op te stellen. Het betreft een risicoanalyse voor een bedrijf in Haarlem, namelijk een bedrijf in de betonreparatie branche en spoorbouw. Middels de QRA is het risico van de bedrijfsactiviteiten in kaart gebracht. Dit is onderdeel van het traject om te komen tot een nieuwe vergunning voor het bedrijf.

Summer School

Vanuit het Kennislab voor Urbanisme is een Summer School met als thema Omgevingswet-testrit georganiseerd in Wijk aan Zee. Een groep van 24 studenten en young professionals gingen, ondersteund door experts, aan de slag om een omgevingsvisie voor Wijk aan Zee te schrijven. Wij hebben voor deze Summer School een milieuproject geleverd en zijn als stakeholder geïnterviewd. Aan het eind van drie dagen vol theorie over omgevingsveiligheid, omgevingswet, de milieukundige situatie en de opgave in de leefomgeving van Wijk aan Zee moesten de studenten en young professionals hun omgevingsvisie presenteren aan een jury. Directeur Bert Pannekeet was een van de juryleden en heeft als bonus twee traineeplaatsen aangeboden aan de deelnemers. Inmiddels is één Summer School deelnemer bij ons aan de slag gegaan.

3.4 Natuur en biodiversiteit

De gemeenten binnen ons werkgebied hebben waardevolle natuur binnen hun grenzen. Grote delen vallen onder Natuur Netwerk Nederland (NNN) (voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) en grote delen zijn aangewezen als Natura2000-gebied. Ons werkgebied kent ook beschermde plant- en diersoorten. Wij adviseren gemeenten over de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998, in het bijzonder bij ruimtelijke planvorming (inclusief MER), bouwprojecten en omgevingsvergunningen en de uitvoering van onderhoud aan landschapselementen en (water)wegen.

3.4.1 Wet natuurbescherming

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Deze vervangt drie wetten: de Boswet, de Flora- en Faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. In 2016 hebben wij de inhoud (ontwerpteksten) en gevolgen van deze wet voor onze advisering en afstemming met bevoegd gezag beoordeeld.

Deze wet is tamelijk ingrijpend qua wijziging van verantwoordelijkheden, zo wordt onder meer de rol van de provincie aanzienlijk versterkt. De RUD Noord-Holland Noord is per 2017, namens de provincie, het bevoegd gezag voor de Wet natuurbescherming. Gemeenten blijven de spin in het web bij gemeentelijke vergunningen en ruimtelijke ontwikkeling via de Wabo. Bij Wabo-vergunningen, waaraan tevens een ontheffing van de Wet natuurbescherming is verbonden, is de gemeente ook toezichthouder voor de bepalingen die aan de ontheffing zijn verbonden.

In het najaar van 2016 hebben wij overleg gevoerd met de RUDNHN om de taken bij de uitvoering van de Wet natuurbescherming op elkaar af te stemmen.

3.4.2 Natura 2000-gebieden

Provincie Noord-Holland heeft afgelopen jaren diverse Handhavingsplannen vastgesteld die ook betrekking hebben op gemeenten binnen ons werkgebied. Het gaat om:

- het Handhavingsplan Natura 2000 gebieden Noord Hollandse Duinen, inclusief een Handhavingsuitvoeringsprogramma voor twee Natura2000-gebieden in regio IJmond en omstreken
- het Handhavingsplan Laag Holland 2015-2021, inclusief een Handhavingsuitvoeringsprogramma voor vier Natura 2000 gebieden in regio Waterland en omstreken

Wij vervullen namens onze opdrachtgevers een signalerende functie in deze planperiode.

3.4.3 Gedragscode

Gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen vinden het belangrijk om beschermde soorten binnen de gemeentegrenzen te behouden en te versterken. De gemeenten werken daarom met een gedragscode. Hierin staan voorzorgsmaatregelen die er, gedurende werkzaamheden, voor moeten zorgen dat beschermde soorten niet in het geding komen. De gedragscode kent twee onderdelen. Het uitvoeren van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer & onderhoud en de voorbereiding en uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Gemeente Heemskerk heeft beide onderdelen opgenomen in haar gedragscode. Velsen beperkt zich tot enkel het onderdeel bestendig beheer. Het uitbreiden van de bestaande gedragscode in gemeente Velsen met het aspect Ruimtelijke ontwikkeling is uitgesteld naar 2017 vanwege de nieuwe Wet natuurbescherming. In 2017 zullen wij dit traject ondersteunen.

Wij hebben in 2016 bij de gemeente Uitgeest en gemeenten in de regio Waterland voorlichting gegeven over de meerwaarde voor het opstellen van gedragscodes door de gemeenten.

Gemeente Uitgeest en gemeenten in de regio Waterland hebben we geïnformeerd over het opstellen van een gedragscode. In 2016 zullen we met deze gemeenten de behoefte afstemmen om te komen tot gedragscodes.

3.4.4 Donkertebeleid

Op verzoek van de gemeente Velsen hebben wij een plan van aanpak opgesteld om te komen tot donkertebeleid dat door de gemeenteraad van Velsen kan worden vastgesteld. Dit donkertebeleid kan vervolgens dienen om in de betreffende bestemmingsplannen van de groengebieden tussen duinen en Randweg/A9, buiten bebouwde gebieden, regelingen op te nemen om lichthinder te beperken. In 2016 is het Plan van Aanpak afgerond. Het opstellen van het beleid vindt gefaseerd plaats waarbij in 2016 het ambitedocument is afgerond en in 2017 het beleid zal worden uitgewerkt.

4) Advisering ruimtelijke plannen en bouwplannen

Milieu speelt een grote rol bij ontwikkelingen in de leefomgeving. Om de kwaliteit van de leefomgeving te borgen, of te verbeteren is het belangrijk om bij planvorming een goede balans te vinden tussen diverse functies (zoals wonen, werken en recreëren). Milieu is een van de aspecten die bij het zoeken naar deze balans aan de orde komt. Voor een deel is een goed milieu geborgd via wet- en regelgeving, maar ook gemeentelijke ambities op milieugebied hebben invloed op ontwikkelingen. Voor het nemen van een ruimtelijk besluit (zoals een bestemmingsplan of een afwijking van het bestemmingsplan) moet een ruimtelijke onderbouwing worden opgesteld. Wij adviseren gemeenten hierin en toetsen op verschillende aspecten, zoals externe veiligheid, luchtkwaliteit, bodem, geluid, milieuzonering, ecologie en duurzaamheid.

In principe stelt de initiatiefnemer de ruimtelijke onderbouwing op en toetst het bevoegd gezag deze op volledigheid en juistheid. Op verzoek van de gemeenten toetsen wij de milieuparagraaf. In gevallen waarbij de gemeente initiatiefnemer is, stellen wij de milieuparagraaf van de ruimtelijke onderbouwing op. Waar dat nodig is, zetten wij namens de gemeenten onderzoeken uit, zoals bodemonderzoek en akoestisch onderzoek.

4.1 Milieueffectrapportages

Afgelopen jaar schreven wij de milieuparagrafen van bestemmingsplannen en projectbesluiten en toetsten wij milieuparagrafen op juistheid en volledigheid. Wanneer een project grote, nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben, schrijft de wetgeving voor dat er een milieueffectrapportage moet worden opgesteld. Afgelopen jaar boden wij ondersteuning bij het opstellen en beoordelen van milieueffectrapportage voor bestemmingsplan Wijk aan Zee.

4.2 Bestemmingsplannen

Een bestemmingsplan is een resultaat van een integrale ruimtelijke afweging, waarbij het belangrijk is dat ook alle milieuonderwerpen worden meegewogen. Over deze milieuonderwerpen adviseren wij onze gemeenten. Dat betekende in 2016 dat wij de milieutoets voor bestemmingsplannen (nieuw of actualisatie) uitvoerden, in totaal deden wij dit 37 keer. We adviseerden per bestemmingsplan gemiddeld drie keer (voorontwerp, ontwerp en definitief plan). Voor de gemeenten Beverwijk, Velsen en Zandvoort stelden we de milieuparagraaf van bestemmingsplannen op.

Belangrijkste projecten

- Pilot Omgevingsplan Wijk aan Zee
Samen met de gemeente Beverwijk en het adviesbureau Rho hebben wij, vooruitlopend op de Omgevingswet, een Pilot Omgevingsplan opgesteld voor Wijk aan Zee. In 2016 is het voorontwerp van het plan gepubliceerd en heeft de gemeente Beverwijk samen met ons een kennisbijeenkomst over het Omgevingsplan georganiseerd. Het Ministerie van Infrastructuur & Milieu heeft dit Omgevingsplan gebruikt als basis voor een kennisbijeenkomst met betrekking tot de Omgevingswet. Ook aan deze bijeenkomst leverden wij een inhoudelijke bijdrage.
- Raad van Statezaak Bestemmingsplan Spaarnwoude
Wij hebben de gemeente Velsen ondersteund bij de Raad van Statezaak tegen het bestemmingsplan Spaarnwoude. De uitkomst van de zaak was overwegend positief voor de gemeente. Wel diende er een aanvullende ecologische onderbouwing te worden opgesteld.
- Bestemmingsplan Bedrijventerrein Nieuw Noord Zandvoort
In 2016 is een begin gemaakt met het bestemmingsplan Bedrijventerrein Nieuw Noord Zandvoort. Wij hebben de gemeente geholpen bij het opstellen van een bestemmingsplan dat gericht is op ontwikkeling. Delen van het bedrijventerrein kunnen namelijk transformeren naar woningbouw, terwijl op het terrein van de voormalige waterzuivering ruimte komt voor nieuwe bedrijven. Voor het bestemmingsplan is een inventarisatie gemaakt van alle activiteiten die een relatie hebben met de stalling van viskramen en voorbereiding voor de verkoop van vis in deze kramen. Hiertoe is een specifieke omschrijving in het bestemmingsplan opgenomen die ervoor zorgt dat nu en in de toekomst deze activiteiten goed gereguleerd plaats kunnen vinden.
- Averijhaven IJmuiden
De Averijhaven in IJmuiden wordt in de toekomst ontmanteld en ingericht als insteekhaven met lichtervoorziening, oftewel overslag van bulk uit zeeschepen op binnenvaartschepen.

In 2016 is het bestemmingsplan dat dit ruimtelijk mogelijk maakt afgerond. Naast het inrichten als insteekhaven zijn er gesprekken gevoerd over het inrichten als volwaardige haven. Onze [betrokkenheid](#) bij dit traject bestond uit het inbrengen van kennis over de milieusituatie en uitgangspunten voor ontwikkelingen. De gesprekken hebben (nog) niet geleid tot concrete plannen.

In het kader van advisering op ontwikkelingen in strijd met het bestemmingsplan toetsten wij in 2016 54 omgevingsvergunningen en 36 principeverzoeken.

4.3 Advisering bouwplannen

Wij adviseren gemeenten over de onderwerpen geluid, ecologie, bodemkwaliteit en milieubeheer met betrekking tot Omgevingsvergunningen bouw. Wij toetsen of onderzoek noodzakelijk is en beoordelen de relevante onderzoeken (bijvoorbeeld bodemonderzoek of gevelwerkingsmaatregelen in verband met geluid), de mogelijkheid tot duurzame bouw en energiebesparingsmaatregelen. Hierover leveren wij een integraal advies. In 2016 behandelden wij 157 bouwaanvragen. De zaken die in 2016 zijn gestart en in 2017 worden afgerond berekenen wij volgend jaar opnieuw.

Standaard toetsen wij op de volgende onderwerpen:

- Flora en faunawet en Wet natuurbescherming,
- geluid
- bodem
- Milieubeheer (bijvoorbeeld: is het een nieuw bedrijf dat zich moet melden bij de Omgevingsdienst? Wat zijn de milieuvoorschriften waaraan het bedrijf moet voldoen?)
- duurzaam bouwen
- asbest in relatie tot sloop

4.4 Intentieverklaring Ruimte, Wonen, Werken in de IJmond

In 2006 is een intentieverklaring opgesteld (het "Waterlandakkoord") waarin afspraken zijn gemaakt tussen partijen om enkele benoemde gebieden in de IJmond binnen de geldende milieuraandvoorwaarden zowel woningbouw- als bedrijfsontwikkelingen mogelijk te maken. De intentieverklaring concentreert zich op de mogelijkheden voor woningbouw (maximale invulling) op verschillende locaties (specifiek in Beverwijk en Velsen) in samenhang met de revisievergunning van Tata en toekomstige bedrijfsontwikkelingen. Inmiddels is het akkoord al 10 jaar in uitvoering. Nieuwe ontwikkelingen en het (deels) uitvoeren van de afspraken van het Waterlandakkoord vroegen echter om een herijking van het akkoord. In 2016 heeft evaluatie van de uitgevoerde werkzaamheden en voorgenomen maatregelen plaatsgevonden en is dit afgezet tegen nieuwe en regelgeving en wensen ten aanzien van woningbouw. In 2017 zal bestuurlijke herijking en het vervolg uitgewerkt worden.

4.5 Advisering over hinder van Schiphol

Binnen het dossier Schiphol werken acht gemeenten samen; Alkmaar, Bergen, Beverwijk, Castricum, Heemskerk, Heiloo, Uitgeest en Velsen. Bergen en Heiloo sloten zich per 1 januari 2016 aan. In 2016 zijn de portefeuillehouders Schiphol van deze acht gemeenten vier keer bijeengekomen voor overleg over hun inbreng in de Omgevingsraad en voor de uitvoering van de Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer Schiphol. Wij bereiden het overleg voor, bespreken de agenda voor met betrokkenen en verzorgen de verslaglegging en de verdere uitvoering van daaruit voortgekomen acties.

Uitbreiding gemeentelijke deelname aan Omgevingsraad

Ook hebben wij ons in 2016 ingezet om te komen tot een uitbreiding van gemeentelijke deelname aan de Omgevingsraad Schiphol (als opvolger van de Alderstafel en de CROS); Velsen is hier nu ook bij aangesloten (Alkmaar, Castricum en Uitgeest waren al deelnemer).

Vlieghinder door nachtvluchten

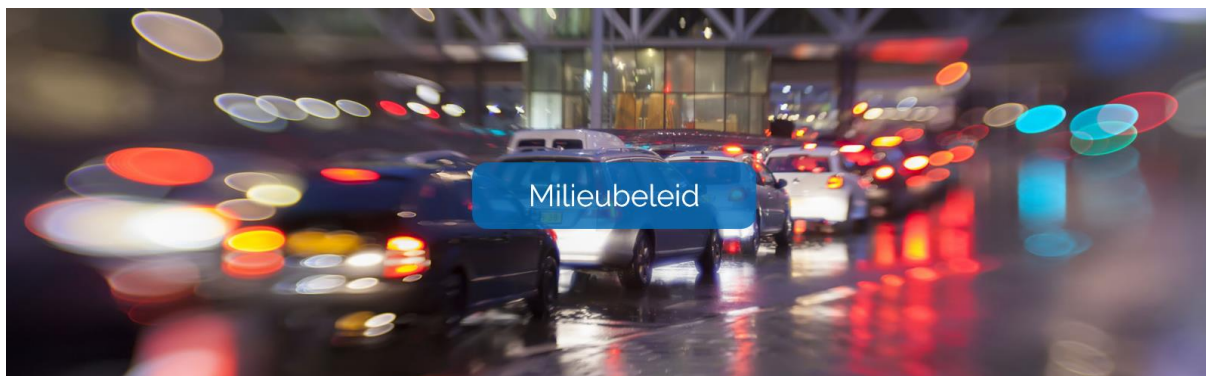
De gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum en Uitgeest liggen, voor wat betreft de nachtvluchten onder de vaste aanvliegroute van de Polderbaan op Schiphol. De inzet van de Polderbaan voor landingen in de nacht leidt tot een stijging van het aantal meldingen in deze gemeente. Met de afsluiting van de oostelijke nachtelijke aanvliegroute is de overlast in deze regio gegroeid. In 2016 is daarom aandacht besteed aan hoe de vlieghinder door nachtvluchten kan worden verminderd. Daarbij is aandacht gegeven aan:

- Het monitoren van het nakomen van de afspraak over het terugbrengen van het aantal nachtvluchten van 32.000 tot 29.000 als compenserende hinderbeperkende maatregel. Op dit moment heeft Schiphol een andere hinderbeperking voorgesteld. Wanneer hier geen resultaat uit komt zal er een second opinion gevraagd worden.

- Onderzoek naar de tijdelijke maatregel ter compensatie van de afgesloten nachtelijke aanvliegeroute uit het oosten (Artip2c).
In samenwerking met de bewonersorganisatie PVRC in Castricum is onderzoek gedaan naar de wijze van aanvliegen in de nacht. De resultaten uit dit onderzoek worden in het eerste kwartaal van 2017 gepresenteerd.
- Het laag aanvliegen boven ons gebied. Dit is de grootste bron van vlieghinder. Gemeente Bergen heeft hierover (en over de gewijzigde nachtroute) een speciale inwonersavond georganiseerd.

In 2016 hebben wij daarnaast ondersteund in de volgende projecten:

- Om het geluid van vliegtuigen objectief te registreren is in Heiloo een NOMOS-meetpunt gerealiseerd.
- Voor hinderbeperking bij het uitvliegen is een initiatief van de regio Zuid-West gesteund in de Omgevingsraad Schiphol dat ook ons gebied betreft. Dit verzoek loopt nog.
- Heldere communicatie met de eigen inwoners heeft volop de aandacht gekregen. In 2016 hebben wij gemeente Bergen geholpen met een informatieavond voor haar inwoners. ODIJ heeft aan de beheerders van de gemeentelijke websites gevraagd een link te plaatsen op hun sites naar de webpagina's over Schiphol op onze website.
- De inwoners die veel last hebben van vliegtuiglawaai zijn te woord gestaan.

5) Milieubeleid en duurzaamheid

Naast onze primaire taken, zoals toezicht, handhaving, vergunningverlening, advisering en de uitvoering specialistische milieuregelgeving, voeren wij ook projecten uit op het gebied van luchtkwaliteit, mobiliteit en duurzaamheid. Daarbij ligt de focus op regionale uitdagingen. In dit hoofdstuk gaan we daar verder op in.

5.1 Duurzaamheid

In september 2013 sloten meer dan 40 organisaties het Energieakkoord voor duurzame groei. Het Energieakkoord kent een hoge ambitie. In 2020 moet 14 procent van de energie duurzaam worden opgewekt. Daarnaast moet het energieverbruik in Nederland gemiddeld 1,5 procent per jaar omlaag. Duurzaamheid staat daarmee prominent op de agenda bij gemeenten. De doelstellingen uit het Energieakkoord hebben we via een Energietop, samen met gemeenten, burgers en het bedrijfsleven vertaald naar concrete actieplannen. De actieplannen bevatten zes thema's; openbare verlichting, maatschappelijk vastgoed, schoolgebouwen, warmtenet, bestaande bouw en bedrijventerreinen. Voor ons gelden in de uitvoering deze doelstellingen en deze actieplannen als belangrijke leidraad. In dit hoofdstuk komen de projecten uit de actieplannen terug.

5.1.1 Maatschappelijk vastgoed

Maatschappelijk vastgoed kent een hoog potentieel waar het gaat om energiebesparing. Niet alleen omdat vaak nog een forse reductie van het energiegebruik en opwekking van duurzame energie mogelijk is, maar ook vanwege de voorbeeldfunctie die deze gebouwen hebben. Denk daarbij aan gemeentelijke gebouwen (gemeentehuizen, gemeentewerven, enz.), sportverenigingen, maar ook zorginstellingen. Diverse initiatieven spelen in op deze potentie, zoals de Green Deal voor de zorg. Ook de subsidie voor sportverenigingen moet zorgen voor een stimulans als het gaat om energiebesparing. In dit hoofdstuk komen de verschillende onderdelen uit dit actieplan terug.

Zorginstellingen

Voor zorginstellingen zijn er veel kansen met betrekking tot duurzaamheid. Het zijn grootverbruikers van bijvoorbeeld energie, water en voedsel. Niet alleen een meerjarenplan kan bijdragen, ook acties op korte termijn kunnen verschil maken. Om de verduurzaming in de zorg te versnellen is er een Green Deal Zorginstellingen afgesloten. Via deze Green Deal zullen instellingen kennis en ervaringen delen én een duurzame bedrijfsvoering hoger op de agenda zetten. Wij zijn met zorginstellingen in ons werkgebied in gesprek gegaan en hen geïnformeerd over de mogelijkheden van energiebesparing en de kansen om deel te nemen aan de 'Green Deal'. Dit heeft ervoor gezorgd dat eind 2016 vier zorginstellingen (Heliomare, Wijk aan Zee – Viva! Zorggroep, Velsen Noord – Harteheem, Heemskerk en Stichting SHDH – Haarlem) en één ziekenhuis (Rode Kruis Ziekenhuis, Beverwijk) de Green Deal ondertekenden. Dit betekent dat zij alle wettelijke duurzaamheidsmaatregelen gaan treffen, plus de voor de hand liggende maatregelen zoals efficiëntere afvalscheiding en duurzaam inkopen.

Milieuthermometer

De zorginstellingen die de Green Deal hebben ondertekend gaan aan de slag met de Milieuthermometer. De Milieuthermometer is een interne routekaart voor een duurzame bedrijfsvoering. Een route die start bij het plaatsen van slimme meters en energiemonitoring om inzicht te krijgen in het verbruik. Via de maatregelmodule kan vervolgens gekozen worden uit ruim 100 maatregelen om energie te besparen. Belangrijk aan de Milieuthermometer is dat het ook de energiemaatregelen omvat van de erkende maatregelen uit het Activiteitenbesluit. Daarnaast

komen thema's zoals water, afval, medicijnen en voedselverspilling aan bod. Via de Milieuthermometer behalen instellingen de score brons, zilver of goud.

Bijeenkomsten

In 2016 hebben wij twee bijeenkomsten voor zorginstellingen en ziekenhuizen op locatie georganiseerd; een bij het Rode Kruis Ziekenhuis en een bij Viva! Zorggroep. Via deze bijeenkomsten is kennis gedeeld over verduurzaming, samenwerking tussen facilitaire managers tot stand gebracht en hebben wij zorginstellingen, die nog niet getekend hebben, aangemoedigd dit wel te doen.

Sportverenigingen

Bij (sport)verenigingen is verduurzamen niet het eerste waaraan wordt gedacht. Terwijl de installatie van zonnepanelen bijvoorbeeld juist heel interessant zou kunnen zijn. Kantines hebben vaak een plat en groot dak, prima voor zonnepanelen. En het rendement van zonnepanelen is erg gunstig. Door daarnaast zuinig om te gaan met het energieverbruik, wordt extra bespaard op de uitgaven. Zo blijft er meer geld over voor de sport en juist dat is waar het allemaal om draait!

Nu investeren in energiemaatregelen is voor verenigingen ook interessant door de beschikbare subsidie. Om sportverenigingen en sportstichtingen te informeren over de subsidieregeling en te adviseren over mogelijke energiebesparende maatregelen organiseerden wij diverse informatiebijeenkomsten in Velsen (in 2015), Bloemendaal, Heemstede en Wormerland (2016).

Een aantal verenigingen heeft al duurzaamheidsmaatregelen getroffen, in vrijwel alle gevallen na een energiescan. Gemeenten hebben de kosten voor deze energiescan voor de helft gedekt. In gemeente Bloemendaal hebben Bennebroekse Sportvereniging "Blijft Steeds Moedig" (SV BSM) en HC Bloemendaal tal van maatregelen getroffen in het kader van duurzaamheid. Zo heeft BSM koelapparatuur vervangen door energiezuinige apparaten en bewegingssensoren geplaatst die zijn aangesloten op het lichtnet.

In gemeente Heemstede werd bij roeivereniging 't Spaarne een energiescan uitgevoerd. Bij RCH, de voetbalclub in Heemstede, werden ketels vervangen en ledlampen geïnstalleerd. In gemeente Velsen ging IJ.V.V. Stormvogels verder met het verduurzamen van de club. Daarbij ging het om het vervangen van lampen, ketels en pompen.

In gemeente Wormerland zijn 15 sportclubs uitgenodigd voor een presentatie van Sportstroom. Tijdens deze presentatie werd niet alleen de rendabiliteit van verschillende duurzame maatregelen uitgelegd maar ook kregen de clubs informatie over subsidiemogelijkheden en financiering. Daarnaast kregen de clubs een gratis energiescan aangeboden waar 7 clubs gebruik van hebben gemaakt. Een van de clubs heeft direct subsidie aangevraagd voor het plaatsen van zonnepanelen (EDS). De andere clubs hebben de intentie uitgesproken in 2017 met de energiescan aan de slag te gaan. Wij zullen hen hier zo nodig bij ondersteunen.

Gemeentelijke gebouwen

Als het gaat om energiebesparing hebben gemeenten een voorbeeldfunctie. Afgelopen jaren hebben diverse gemeenten daarom gekozen voor de installatie van zonnepanelen op de daken van stad- en gemeentehuizen. Ook in 2016 zijn diverse maatregelen getroffen. Hieronder een selectie uit ons werkgebied.

Beverwijk

Sinds 2016 liggen er 320 zonnepanelen op het dak van dorpshuis de Moriaan in Wijk aan Zee. Deze zonnepanelen leveren jaarlijks evenveel stroom als het dorpshuis gebruikt. Daarmee is de Moriaan energieneutraal voor stroom.

Bloemendaal

In 2016 hebben kerk 't Trefpunt in Bennebroek en school SAB in Aerdenhout met behulp van de gemeentelijke subsidieregeling Duurzame energie non-profitorganisaties zonnepanelen aangeschaft en laten plaatsen op hun dak. Er is veel belangstelling voor deze subsidieregeling. Het gehele dak van de Reddingsbrigade in Bloemendaal aan Zee is vol gelegd met zonnepanelen, dat is ook gedaan met een deel van het dak van de sporthal de Kooi in Bennebroek.

In de gemeente Bloemendaal heeft een energieadviesbureau energiescans opgesteld voor kantine Bergweg 60, Bloemendaalseweg 160, de muziekschool, sporthal de Kooi en het CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin). Begin 2017 worden deze rapporten afgerond.

Ook zijn er door woningbouwcorporaties concept-beleidsregels opgesteld voor duurzame investeringen. Wij hebben hierover geadviseerd.

Heemskerk

Gemeente Heemskerk heeft de ambitie om in 2020 een energie neutrale gemeentelijke organisatie te zijn. In dit kader worden gemeentelijke gebouwen energiezuiniger gemaakt en voorzien van zonnepanelen. Wij hebben dit project gecoördineerd.

In 2016 is in gemeente Heemskerk het nieuwe bezoekerscentrum bij kasteel Assumburg opgeleverd. Het bezoekerscentrum is energieneutraal gebouwd. Het gebouw is voorzien van een luchtwarmtepomp voor de verwarming en van energiezuinige apparatuur. Met bewegingsmelders en deurdrangers wordt het stroomverbruik verder beperkt. Het resterende stroomverbruik wordt geneutraliseerd door zonnepanelen. Het gebouw is op 20 mei 2016 onder veel belangstelling geopend door wethouder Aad Schoorl.

Oostzaan

Voor de gemeente Oostzaan is er budget opgenomen in de begroting voor het plaatsen van zonnepanelen op de werf en 'de Greep'. Deze investering verdient de gemeente binnen 15 jaar terug. Hiervoor is subsidie aangevraagd bij de Provincie. Aanbesteding en begeleiding is gestart in 2016 en rond de zomer zijn de 248 panelen ook daadwerkelijk geplaatst op zowel de gemeentewerf als 'de Greep'.

Velsen

In Velsen werden op elf gemeentelijke gebouwen meer dan 1.000 zonnepanelen gelegd. Bijzonder hierin is dat deze gebouwen worden gehuurd.

Wormerland

De gemeente Wormerland plaatste in 2016 285 zonnepanelen op kinderboerderij 't Weidje, de gemeentewerf en financierde daarbij een deel van de zonnepanelen op de twee scholen: De WormerWieken en de Harpoen. Wethouder Schalkwijk en wethouder Van Waaijen zorgden niet alleen voor een feestelijke opening maar gaven tevens een duurzaamheidsles op de scholen waarbij ze knutselde een Picosol (zonnebloem met zonnepaneeltje) knutselden samen met de leerlingen.

Zeevang (Edam-Volendam)

De subsidieaanvraag van de gemeente Zeevang (Edam-Volendam) voor 250 al gerealiseerde zonnepanelen op vier scholen werd achteraf gehonoreerd door de provincie Noord-Holland.

5.1.2 Schoolgebouwen

Om energiebesparing bij scholen stimuleren, is een Green Deal Scholen afgesloten. Doelstelling van de Green Deal is het verduurzamen van schoolgebouwen en het verbeteren van het binnenklimaat in scholen. Wij hebben deze Green Deal aangegrepen om extra aandacht te vragen voor energiebesparing bij scholen binnen ons werkgebied. Zo hebben wij onder meer presentaties gehouden voor schoolbesturen en/of -directeuren in Bloemendaal, Velsen, Haarlem, Wormer en Heemskerk. Tijdens deze bijeenkomsten gaf het Klimaatverbond uitleg over de Green Deal. Wij hebben de erkende maatregelenlijst voor scholen toegelicht, informatie gegeven over beschikbare subsidies en uitleg gegeven over het inzetten van de warmtecamera en de datalogger om inzicht te krijgen het energieverbruik.

Toetsing erkende maatregelen

Energiebesparing is echter niet altijd vrijblijvend. Zo zijn er wettelijke maatregelen waar een school aan moet voldoen. Het gaat hier veelal om maatregelen die binnen vijf jaar zijn terug te verdienen. Deze maatregelen staan in een lijst met erkende maatregelen. Deze lijst is eind 2015, met de wijziging van artikel 2.15 van het Activiteitenbesluit, van kracht geworden voor zeven bedrijfstakken waaronder scholen. De erkende maatregelen zijn besparingsverplichtingen die gelden voor iedere bedrijfsmatige activiteit waarbij jaarlijks meer dan 50.000 kWh elektriciteit en/of meer dan 25.000 m3 aardgas wordt verbruikt. Tegelijkertijd met het spoor van stimulering, hebben wij ook, met deze erkende maatregelenlijst in de hand, ingezet op bedrijfscontroles.

Warmtecamera en datalogger

Vooruitlopend op de controles zijn nagenoeg alle basisscholen bezocht met de warmtebeeldcamera. Door middel van deze camera worden eventuele warmtelekken zichtbaar gemaakt. De resultaten zijn meegenomen in de controles. Op verzoek van enkele stichtingsbesturen hebben wij ook gebruik gemaakt van de inzet van de datalogger. Deze datalogger registreert gedurende ruim een week de werking van de koeling en de verwarming. Ook deze resultaten zijn meegenomen in de

controles. Wat opviel uit de resultaten was dat de verwarmingstijden van de scholen zelden overeenkwam met de gebruikstijden van de school, waardoor er veel verspilling is. Dat benadrukte eens te meer de besparingskansen bij basisscholen.

Bedrijfscontrole

Wij hebben de energieverbruiksgegevens opgevraagd van de 32 basisscholen binnen ons werkgebied. Van deze 32 scholen, hebben wij er 20 bezocht. De overige basisscholen kwamen niet boven de eerder genoemde drempelwaarden uit, waardoor zij niet verplicht gecontroleerd hoefden te worden. Bij slechts drie van de twintig basisscholen waren alle verplichte maatregelen getroffen. Uit de controles bleek dat bij basisscholen, waar een conciërge in dienst was, de zaken meer op orde waren dan scholen zonder conciërge. Stichtingsbesturen zitten vaak op afstand en weten niet hoe de energiehuishouding geregeld. Bij één basisschool is, door de inzet van een conciërge die installaties zo optimaal mogelijk inregelde, het energieverbruik met 100.000 kWh verminderd.

Besparingspotentieel

Vanuit de controles is vastgesteld dat bij 17 van de 20 gecontroleerde basisscholen niet alle energiebesparende maatregelen genomen zijn en dat er energiebesparingspotentieel aanwezig is. Bij basisscholen waar wij de datalogger hebben geplaatst, is het aanwezige besparingspotentieel nog duidelijker te zien. Bij één basisschool is vastgesteld dat zowel op de verwarming als op de ventilatie alle regelingen, die een zuinig verbruik moeten bewerkstelligen, ontbreken. Deze basisschool verbruikt tweemaal zoveel elektriciteit en gas als nodig is. In dit specifieke geval is het besparingspotentieel 48.000 kWh en 10.550 m3 gas.

Een voorzichtige schatting over het besparingspotentieel dat is opgedaan bij alle controles in dit project is 150.000 kWh en 45.000 m3 gas.

Meeste overtredingen

Helaas constateerden we, naast successen, ook overtredingen. Bij de meeste scholen ging het mis bij de verwarming. Bij 10 basisscholen ontbrak de isolatie om verwarmingsleidingen, op plaatsen waar geen warmtebehoefte nodig is, zoals bijvoorbeeld in een kruipruimte. Ook bij de ventilatie constateerden we overtredingen. Bij 8 basisscholen werkte de ventilatie niet correct. Bij 1 basisschool constateerden we dat de ventilatie 24/7 in werking was. Bij 6 basisscholen hebben wij vastgesteld dat de verlichting in de lokalen tijdens de pauzes bleef branden of dat bij toiletgroepen geen aanwezigheidsdetectie was waardoor het licht veelal onnodig brandde.

5.1.3 Bestaande bouw

Lerend netwerk

Via diverse initiatieven, georganiseerd door gemeenten, het bedrijfsleven en burgerinitiatieven wordt aandacht gegeven aan energiebesparing om zo een bijdrage te leveren aan het verduurzamen van de bestaande bouw. Wij zijn in 2016 netwerken gestart om te leren van elkaars aanpak en ervaringen en eraan bij te dragen dat de initiatieven elkaar versterken.

Activatiecampagne verduurzaming energie IJmond/Zuid-Kennemerland

Projecten, met als doel het verduurzamen van de bestaande bouw, zijn vrijwel altijd gericht op particuliere woningeigenaren. De belangrijkste reden is dat deze doelgroep eerder geneigd is om ook duurzame maatregelen te treffen. Maar ook binnen de huursector liggen veel kansen om woningen te verduurzamen. Een samenwerking met woningbouwcorporaties is hierin essentieel. Dat is ook de reden dat wij, samen met gemeenten in de regio's IJmond en Zuid-Kennemerland, woningbouwcorporaties en lokale bewonersinitiatieven, in 2016 een lerend netwerk zijn gestart. Doel van dit netwerk is leren van elkaars ambities, plannen, ervaringen en expertise. Het traject startte met een co-creatiesessie 'Energiebesparing' bij de gemeente Haarlem. Aan deze sessie namen vertegenwoordigers mee van de gemeente Haarlem, Omgevingsdienst IJmond, Pré Wonen, Woon op Maat, Woningbedrijf Velsen en lokale bewonersinitiatieven als Duurzaam Overveen, Stadsgarage en Energiek Velsen.

Met de input uit de co-creatiesessie is gestart met het selecteren van geschikte wijken in Haarlem, Zuid-Kennemerland en IJmond. Voor Haarlem is Schalkwijk geselecteerd. Binnen onze regio vonden wij, ook dankzij contacten in ons netwerk, een geschikte wijk in Beverwijk. Vervolgens is samen met bewoners gewerkt aan het ontwerpen van campagnes. Als doel voor de campagne stelden we dat we achter de voordeur wilden komen van mensen die we doorgaans lastig bereiken. Daarnaast wilden we deze doelgroep overtuigen om met gedrag en kleine maatregelen in huis te besparen op gas, water en licht. De zogezegde kleine en laagdrempelige maatregelen.

Na ontwerp van de campagne en is eind 2016 de vereniging De Groene Wijkers opgericht. Een lokale bewonersgroep, vergelijkbaar met al bestaande groepen als Energiek Velsen, Duurzaam

Overveen en Wormerland Duurzaam. De praktijk wijst uit dat dit soort burgerinitiatieven er goed in slagen om mensen aan te zetten hun woningen te verduurzamen. Groot verschil met duurzaamheidscampagnes van overheid of bedrijven is dat bewoners aan elkaar de boodschap overbrengen. Voor deze peer-to-peer boodschap hebben wij budget gereserveerd voor vrijwilligersvergoedingen. De Groene Wijkers zijn begin 2017 gestart met een actieve duurzaamheidscampagne. Een belangrijk onderdeel uit de campagne is een energiebespaarbox waarmee inwoners met een investering van 30 euro voor kleine energiemaatregelen al snel 110 euro kunnen besparen.

Met de lessen, die wij leren van de activatiecampagne uit Beverwijk, zullen wij in 2017 ook campagnes uitrollen elders in de IJmond en Zuid-Kennemerland. Tijdens de voorbereiding en uitvoering van deze activatiecampagne zijn wij ondersteund door externe experts op het gebied van de marketing van duurzaamheid en op het gebied van betrokkenheid van bewoners bij verduurzaming. Wij maken gebruik van middelen die beschikbaar zijn gesteld door Provincie Noord-Holland.

Lerend netwerk Energiebesparing particuliere woningeigenaren

Afgelopen jaar vormden wij samen met het Duurzaam Bouwloket, gemeente Haarlem en de initiatiefnemers van de Opgewekte Woning Club een lerend netwerk om onze wijkgerichte aanpak voor verduurzaming van de bestaande bouw te optimaliseren. Op basis van onze ervaringen en ervaringen van de samenwerkende partijen, succesfactoren, bezoekersprofielen en feedback van deelnemers aan de Opgewekte Woning Club en de informatiebijeenkomsten hebben we deze aanpak geoptimaliseerd. De wijkgerichte aanpak is verdeeld in een voortraject, een startbijeenkomst, een vervolgtraject met daarbij extra bijeenkomsten en uiteindelijk een collectieve inkoop van bijvoorbeeld zonnepanelen of isolatiemaatregelen.

Op deze manier streven wij ernaar een grote groep bewoners te inspireren, activeren en klaar te stomen voor het treffen van isolatiemaatregelen en zorgen we dat bewoners vanaf het allereerste begin (waarom zou ik isoleren en is dat iets voor mij?) tot het eind waar de maatregelen daadwerkelijk getroffen zijn (middels georganiseerde collectieve inkoop) op een leuke en professionele wijze begeleid worden.

Aanpak wijkgerichte aanpak

In het voortraject selecteren we een geschikte wijk op basis van demografische gegevens, energiegegevens en woningtypen. Vervolgens brengen we in kaart wat de wensen zijn van de wijk (door contact met lokale wijkplatforms bijvoorbeeld) en de gemeente. Vervolgens sturen we inwoners een brief en maken we infraroodfoto's in de wijk. De infraroodsafari's zorgen voor grote interesse in de wijk en gemeente, wat resulteert in veel animo voor de startbijeenkomst. Mensen nemen hun infraroodfoto vaak mee naar de bijeenkomst om bijvoorbeeld vragen te stellen over het zichtbare energieverlies op de foto en wat daar aan te doen is.

Startbijeenkomst & traject

Tijdens de startbijeenkomst worden bewoners geïnformeerd en aangezet tot actie. Tijdens de avond krijgen ze genoeg informatie om een keuze te maken voor een traject:

- **individuele route:** Deze optie is geschikt voor mensen die de voorkeur geven aan het grotendeels zelfstandig verkennen van de mogelijkheden. Het voorwerk voor de offerteaanvraag wordt zelf gedaan en aankoop wordt vervolgens in een groep gedaan. Op basis van een volledige infraroodscan van referentiewoningen (veel voorkomende woningen in de wijk) krijgen bewoners meer inzicht en advies met betrekking tot de meest geschikte maatregelen met behulp van het Duurzaam Bouwloket.
- **participatieve route:** Deze optie is geschikt voor bewoners die nog niet goed weten waar te beginnen en eerst het eigen huis en/of de buurt beter willen leren kennen. Bewoners krijgen meettools mee naar huis en middels deelname aan meerdere bijeenkomsten met andere buurtbewoners en een duurzaamheidsadviseur krijgen ze stap voor stap meer inzicht in hun woning en hoe deze te verduurzamen. Deze route wordt begeleid door de Opgewekte Woning Club.

Tweede bijeenkomst & vervolg

Tijdens de tweede bijeenkomst worden referentiewoningen gepresenteerd en de resultaten van de Opgewekte Woning Club sessie gedeeld. Op deze manier wordt duidelijk welke maatregelen voor een groot deel van de bewoners het meest interessant is. Hierdoor kunnen na deze bijeenkomst inkooptrajecten worden gestart, waarbij de deelnemers wederom worden begeleid zodat we kunnen monitoren of en hoe de aankopen tot stand komen en verlopen.

Evaluatie

Het proces en de resultaten in de verschillende wijken zullen zorgvuldig gemonitord worden zodat we onze aanpak blijvend kunnen aanscherpen en toespitsen op de wensen van bewoners om te komen tot een zo hoog mogelijk resultaat.

Achtergrond infraroodfoto's

Infraroodfoto's, gemaakt via een warmtebeeldcamera, laten zien waar woningen warmte en energie verliezen. Een mooie manier dus om te kijken wat het isoleren van een woning de bewoner kan opleveren. Vanuit hier kan de bewoner verder ontdekken welke maatregelen bij de woning en de wensen passen. Het isoleren van een woning zorgt ervoor dat het wooncomfort van een woning verbetert. Er ontsnapt minder warmte, waardoor er ook minder gestookt hoeft te worden. Omdat het energieverbruik daalt, dalen ook de jaarlijkse energielasten en dat is weer merkbaar in de portemonnee.

Achtergrond Opgewekte Woning Club

Met de Opgewekte Woning Club leer je in een aantal heldere stappen je huis en je energieverbruik beter kennen. Vervolgens maak je zelf, met ondersteuning van een professionele duurzaamheidsadviseur, een stappenplan voor de verduurzaming van je woning. Met buurtgenoten pak je de uitvoering van energiebesparende en comfort-verhogende maatregelen gezamenlijk op. Zo wordt energie besparen leuker, makkelijker en slimmer! Doordat buurtgenoten een aantal stappen samen uitvoeren, kunnen zij situaties met elkaar vergelijken, ervaringen uitwisselen en eventueel plannen samen uitvoeren. Zo zijn zij op weg om kosten en moeite te besparen. En... het is natuurlijk ook leuk om met andere buurtgenoten kennis te maken!

Wijkgerichte aanpak

Beverwijk en Heemskerk

In 2016 zijn we met wijkgerichte aanpakken gestart in Beverwijk en Heemskerk. Woningen in de Beverwijkse wijk tussen de Laan van Blois, Gladiolenlaan, Westertuinen en de Plantage konden zich aanmelden voor een infraroodfoto van hun woning. In Heemskerk ging het om inwoners in de wijk tussen Jan Ligthartstraat, Jonkheer Geverslaan, Kerkweg en Ruysdaelstraat. Inwoners uit beide wijken hebben wij via een huis-aan-huisbrief geïnformeerd. Via de infraroodfoto wordt zichtbaar waar een woning energie en warmte verliest en of het isoleren van een woning zinvol is. In de twee wijken reageerden zo'n 75 inwoners (per wijk).

In beide gemeenten vond een infraroodsafari plaats, wat betekende dat we van alle aangemelde huizen in een aantal dagen tijd foto's maakten met een warmtebeeldcamera. Het ging hier om 1 foto van de voorgevel. Het was een teaser om het gesprek met de inwoner aan te kunnen gaan.

Daarna hebben we de hele wijk, maar via een persbericht ook de gehele gemeente, uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst over woningisolatie. Daar kwam zo'n 100 man op af. Op deze avond werden de gemaakte foto's toegelicht door het Duurzaam Bouwloket, werd meer informatie over subsidiemogelijkheden gegeven en werden gepaste isolatiemaatregelen besproken. Een van de avonden hebben we integraal via internet uitgezonden, wat circa 75 unieke views opleverde. Daarna hebben we via een brief de wijk geïnformeerd over de mogelijkheden om deel te nemen aan een nieuw initiatief en vervolg op deze informatiebijeenkomst; de Opgewekte Woning Club.

Zowel in Beverwijk als in Heemskerk konden we, dankzij voldoende animo, starten met een Opgewekte Woning Club. Het traject van de Opgewekte Woning Club bestond uit drie bijeenkomsten. Bijeenkomst 1 ging over inzicht in verbruik (deelnemers kregen een aantal gadgets mee naar huis waarmee ze hun eigen verbruik konden monitoren), bijeenkomst 2 over het maken van een fijn-wonenplan en bijeenkomst 3 ging in op de resultaten uit het fijn-wonenplan. Bijzonder aan dit traject is dat na de tweede bijeenkomst een duurzaamheidsadviseur bij de deelnemers thuis is gekomen om hen te adviseren over specifieke maatregelen, die moesten leiden tot het fijn-wonenplan.

De ambities was om vanuit de Opgewekte Woning Clubs ook te kunnen starten met collectieve inkoop van isolatiemaatregelen, waar ook weer andere wijkbewoners konden aanhaken, maar dat is niet van de grond gekomen. Wel heeft een aantal deelnemers gebruik gemaakt van de subsidieregeling voor woningisolatie en daaruit maken we op dat zij uiteindelijk individueel maatregelen hebben getroffen.

Bloemendaal

In de gemeente Bloemendaal hebben we voor de wijkgerichte aanpak 'Duurzaam Bloemendaal' samengewerkt met Duurzaam Overveen en Duurzaam Bouwloket. Ook hier startte de aanpak met diverse informatieavonden.

In maart en april vond een serie informatieavonden plaats in Overveen en Bloemendaal. De avonden werden inhoudelijk verzorgd door Duurzaam Bouwloket. Ook was er een mogelijkheid om deel te nemen aan workshops over isolatiemaatregelen, zonne-energie en waterzijdig inregelen van de cv. Koplopers en experts vertelden over hun ervaringen met duurzaam verbouwen en energiebesparing.

Na deze avond zijn collectieve inkopen georganiseerd door de bewoners zelf.

Oostzaan

In de periode september-november 2016 is in Oostzaan een wijkaanpak voor particuliere woningen georganiseerd. De inwoners werden door middel van drie informatieavonden en maatwerkadviezen geïnformeerd en gestimuleerd tot het nemen van energiebesparende en –opwekkende maatregelen voor hun woning. Ook werden er 50 infraroodscans verloot. Daarnaast werd de mogelijkheid geboden om deel te nemen aan een collectieve inkoopactie. Hieruit ontstond een groep actieve burgers die zich wil inzetten voor collectieve inkopen voor verschillende duurzaamheidsmaatregelen zoals zonnepanelen, spouwmuurisolatie en plat dakisolatie.

Na afloop van deze bijeenkomsten, waaraan circa 150 inwoners hebben deelgenomen, heeft Duurzaam Bouwloket voor diverse woningtypen in de gemeente energieadviezen opgesteld. Met deze referentiewoningen zijn de mogelijkheden voor energiebesparing, energieopwekking, verbetering van (lucht)kwaliteit en toename van wooncomfort in kaart gebracht. De referentiewoningen geven een goed beeld van welke ingrepen voor deze woningen het meest interessant kunnen zijn om te zorgen voor meer comfort en besparing.

De volgende stap is een collectief inkooptraject. Wij zullen dit coördineren en worden daarin begeleid door Duurzaam Bouwloket.

Velsen

In de gemeente Velsen hebben we in 2016 gewerkt aan drie wijkaanpakken; in IJmuiden, Driehuis en Santpoort. Alle drie de wijkaanpakken bestonden uit een combinatie van infraroodfoto's en de Opgewekte Woning Club. De aanpakken werden uitgevoerd in samenwerking met het Duurzaam Bouwloket. Eind januari 2017 zijn de trajecten afgerond om zo aan te kunnen sluiten bij de start van een collectieve inkoop die jaarlijks georganiseerd wordt door de lokale energievoorzieningsorganisatie Energiek Velsen.

Driehuis

In Driehuis hebben we inwoners uitgenodigd via een huis-aan-huisbrief om deel te nemen aan een wijkgerichte aanpak via de Opgewekte Woning Club. We ontvingen hier 24 aanmeldingen voor. Meer dan genoeg om het traject op te starten. Alle 24 deelnemers hebben deelgenomen aan drie bijeenkomsten. Het resultaat was voor alle deelnemers dat zij een duurzaamheidsadviseur thuis over de vloer hebben gehad en via een persoonlijk fijn-wonenplan inzicht hebben op welke wijze zij hun eigen woning kunnen verduurzamen.

Santpoort

In Santpoort hebben we inwoners uitgenodigd via een huis-aan-huisbrief. Circa 135 mensen gaven hieraan gehoor en waren aanwezig bij de eerste informatiebijeenkomst. 120 inwoners hebben aangegeven interesse te hebben in een infraroodfoto van de eigen woning. Deze foto's hebben wij in november/december gemaakt. Onder de 135 deelnemers van de informatiebijeenkomst hebben wij vijf maatwerkadviezen verloot. De woningen waarvoor wij een maatwerkadvies hebben laten opstellen, hebben wij ook ingezet als referentiewoning om de geïnteresseerde inwoners te informeren over potentiële maatregelen.

Tijdens de informatiebijeenkomst zijn de deelnemers uiteengegaan in twee werksessies. Tijdens één werksessie werd meer informatie gegeven over energiemaatregelen en de mogelijkheden van collectieve inkoop. De tweede groep startte met de eerste ronde van de Opgewekte Woningclub. Deze groep is later nog tweemaal bijeen gekomen om het traject Opgewekte Woningclub af te ronden. Het resultaat was voor alle deelnemers dat zij een duurzaamheidsadviseur thuis over de vloer hebben gehad en via een persoonlijk fijn-wonenplan inzicht hebben op welke wijze zij hun eigen woning kunnen verduurzamen.

Om eraan bij te dragen dat maatregelen ook daadwerkelijk getroffen gaan worden, zullen wij inwoners begeleiden bij collectief inkooptrajecten. Deels gaat dat, voor spouwmuurisolatie en zonnepanelen, in samenwerking met het Energiek Velsen die in 2017 een inkooptraject zullen starten, maar voor overige maatregelen, zoals vloerisolatie of de aankoop van zonneboilers, werken wij samen met de initiatiefnemers van de Opgewekte Woning Club.

IJmuiden

In IJmuiden konden inwoners deelnemen aan de Opgewekte Woning Club. De sessies vonden plaats in pop-upstore Du-Dock. Omdat slechts vijf inwoners zich aanmeldde, is het traject na twee sessies beëindigd.

Energiek Velsen

Wij hebben in 2016 ook ondersteuning geboden aan het collectieve inkooptraject van Energiek Velsen. De ondersteuning bestond uit het meewerken aan communicatiemiddelen, waaronder een huis-aan-huisbrief, maar ook onze aanwezigheid bij informatiebijeenkomsten om meer informatie te vertrekken over subsidiemogelijkheden en het effect te laten zien van isolatiemaatregelen middels infraroodfoto's. De inkooptrajecten voor spouwmuurisolatie en zonnepanelen van Energiek Velsen waren succesvol en zullen in 2017 worden herhaald.

Wormerland

In de periode april-december 2015 is in Wormerland een wijkaanpak voor particuliere woningen gestart. De inwoners werden door middel van informatieavonden, maatwerkadvisen en infraroodscans geïnformeerd en gestimuleerd tot het nemen van energiebesparende maatregelen en duurzame energie opwekking voor hun woning. Daarnaast werd de mogelijkheid geboden om deel te nemen aan een collectieve inkoopactie. Hieruit ontstond Wormerland Duurzaam: een burgercollectief welke na de eerste collectieve inkoop in Plaszoom Oost (2016), inmiddels een tweede collectieve inkoop in een andere wijk (bij de Oranjelaan) heeft voorbereid (april 2017). Tevens heeft het burgercollectief Wormerland Duurzaam zich eind november 2016 ingeschreven bij de KvK als vereniging en is er regelmatig contact met de ZEK (Zaanse Energie Kooperatie). Waar nodig, bieden wij ondersteuning aan de vereniging.

Energy Battle

Voor de gemeenten Heemskerk, Heemstede, Oostzaan en Velsen coördineerden wij ook afgelopen jaar de Energy Battle van het Klimaatverbond. In deze energiestrijd wordt elke deelnemende gemeente vertegenwoordigd door drie teams van elk 10 deelnemers. Deelnemers moeten thuis zoveel mogelijk energie besparen. Zij krijgen hiervoor een slimme energiemeter; de Wattcher. Via dit energiedisplay zien zij direct hoeveel energie ze verbruiken. De Energy Battle start elk jaar op de Dag van de Duurzaamheid in oktober en duurt tot aan de Warme Truiendag in februari. Afgelopen jaren realiseerden de deelnemers aan de Battle gemiddeld 15% besparing. Dat komt neer op ruim 700 ton CO₂ of omgerekend ruim 275 euro per deelnemer per jaar. Wat bijzonder is aan de energiestrijd, is dat uit de praktijk blijkt dat 87% van de deelnemers na afloop bewuster met energie omgaat.

Bewoners en schoolkinderen uit Heemstede hebben de landelijke energiebesparingswedstrijd gewonnen. Gemeente Heemstede heeft in enkele maanden een besparing van maar liefst 15% elektriciteit en 25% gas gerealiseerd en won daarmee de Klimaatverbond Energy Battle 2017. Gemeente Leiden heeft 17% elektra en 22% gas bespaard en eindigde op de tweede plaats. Gemeente Heemskerk realiseerde een besparing van 14% elektra en 25% gas en eindigde daarmee op de derde plaats. Met 17 deelnemende gemeenten, verspreid over heel Nederland, scoorde de gemeenten in ons werkgebied dus erg goed!

Wij wonen wijzer

Inwoners in de gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Heemskerk, Uitgeest en Velsen konden afgelopen jaar aanspraak maken op de subsidieregeling Wij Wonen Wijzer, waarmee zij subsidie ontvingen op dak-, gevel, en vloerisolatie en HR++-glas. De subsidieregeling liep af op 1 december 2016. Daarom hebben wij via een communicatiecampagne een extra impuls gegeven aan de regeling. Ook koppelden we de subsidieregeling aan diverse wijkgerichte aanpakken. De communicatiecampagne bestond uit een perscampagne met regelmatige persberichten en – uitingen, advertentiecampagne in goed gelezen media in de betreffende gemeenten, Facebook-promotie in samenwerking met Duurzaam Bouwloket en het linken van diverse wijkgerichte projecten die wij afgelopen jaren uitvoerden.

De extra aandacht voor de regeling heeft eraan bijgedragen dat aan het eind van de looptijd in vrijwel alle gemeenten het subsidieplafond was bereikt. In totaal ontvingen wij afgelopen jaar 513 subsidieaanvragen.

gemeenten	aanvragen in 2016	Toegekende subsidies in 2016	totaal over periode 2014-2016
Beverwijk	115	65	156
Bloemendaal	87	65	140
Heemskerk	103	69	158
Uitgeest	61	46	80
Velsen	147	100	232

Een inwoner die subsidie bij ons aanvraagt, maakt daarvoor gebruik van ons aanvraagformulier. Wanneer wij de aanvraag en offerte goedkeuren, kan een erkend installatiebureau opdracht krijgen de isolatiemaatregel toe te passen. Wanneer de werkzaamheden zijn afgerond, stuurt de inwoner ons een gereedmeldingsformulier met factuur. Pas wanneer deze binnen is, keren wij de subsidie uit en is de aanvraag afgehandeld. Dat is ook de reden dat eind 2016 nog niet alle aanvragen zijn afgehandeld. In het eerste kwartaal 2017 ronden wij de subsidieregeling af.

Na afronding van de subsidieregeling zullen wij 766 subsidieaanvragen hebben behandeld. In de IJmond hebben we dan 250.000 euro aan subsidie verstrekt, wat neerkomt op een investering door particuliere woningeigenaren van circa 1,7 miljoen euro.

In 2016 heeft het rijk twee nieuwe subsidieregelingen ingesteld. Een voor woningisolatie en een voor kleinschalige hernieuwbare warmteopties zoals zonneboilers, biomassaketels en warmtepompen.

Pop-up store gemeente Velsen

Op 10 oktober 2016 is de pop-up store Du-Dock geopend, in opdracht van de gemeente Velsen. Du-Dock, afgekort van Duurzaam Dock, is een plek waar inwoners terecht kunnen voor advies en informatie over duurzaam en energiezuinig wonen, renoveren en verbouwen. Daarnaast is deze locatie beschikbaar voor samenwerking tussen bedrijven, overheden, scholen en maatschappelijke organisaties om te komen tot nieuwe initiatieven en het faciliteren van een ontmoetingsplek met burgers.

In een tijd waar je op internet alle mogelijke informatie kunt vinden over duurzame energie, energiebesparing en financieringsvormen, zien we ook dat inwoners in toenemende mate behoefte hebben aan betrouwbare en onafhankelijke informatie en begeleiding. Dit bij voorkeur in persoonlijk contact. Door samenwerking tussen onder andere de gemeente, lokale ondernemers, bewonersinitiatieven, Duurzaam Bouwloket en lokale energiecoöperatie Energiek Velsen wordt het aanbieden en filteren van deze informatie, het tonen van materialen en installaties en het uitwerken van nieuwe initiatieven mogelijk in de pop-up store. Het uiteindelijke doel is om bewoners op een laagdrempelige manier (op een centrale en herkenbare locatie) in aanraking te brengen met duurzame maatregelen, technieken en initiatieven en voorzien van deskundig advies zodat ze in staat zijn hun woning te verduurzamen.

Sinds de opening van Du-Dock op 10 oktober zijn er diverse activiteiten georganiseerd. Zo is de winkelruimte ingericht en vond op 4 november het openingsfeest plaats. Er zijn bedrijven en lokale initiatieven uitgenodigd om via een co-creatie bijeenkomst wensen en ideeën te bespreken voor het optimaal benutten van Du-Dock. In november vond de kick-off plaats van de Energy Battle in Velsen. Du-Dock was gastheer van diverse bijeenkomsten in het kader van de Opgewekte Woning Club. Ook vond in Du-Dock een workshop plaats over het zelf installeren van zonnepanelen én organiseerde Du-Dock een warmtecamera-excursie voor inwoners van Velsen.

Project Vereniging van Eigenaren (VvE)

Op ons initiatief is binnen het samenwerkingsverband regio Zaanstreek-Waterland in samenwerking met gemeente Zaanstad een project voor Verenigingen van Eigenaren (VvE) voor woningen tot stand gekomen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van gelden uit het Regionaal Actieprogramma Volkshuisvesting en gelden van de Vereniging Nederlandse Gemeenten. In de gemeenten Oostzaan, Wormerland, Landsmeer en Zeevang zijn VvE's uitgenodigd om in gesprek te gaan met een energiespecialist zodat gericht energieadvies kan worden gegeven. Er is een aantal

bijeenkomsten voor VvE's gehouden en er zijn energiescans uitgegeven. De 5 meest kansrijke projecten worden begeleid bij uitvoering in 2017. Doel van het project is om praktische en navolgbare voorbeelden onder de aandacht van VvE's te brengen in de regio Zaanstreek-Waterland.

Duurzaamheidslening Wormerland

Particuliere woningeigenaren in de gemeente Wormerland konden afgelopen jaar gebruikmaken van een duurzaamheidslening via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn). De duurzaamheidslening maakt het mogelijk om tegen aantrekkelijke voorwaarden en een lage rente geld te lenen voor het treffen van energiebesparende maatregelen. In 2016 hebben wij ook onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor maatschappelijk organisaties, in aanvulling op de duurzaamheidslening voor particulieren, in de vorm van een revolverend fonds. De raad heeft hier in 2016 een bedrag van € 500.000,- voor beschikbaar gesteld. Naar aanleiding van dit onderzoek blijkt dat van de 17 ondervraagde organisaties (met name sportclubs en MFA) meer dan de helft interesse heeft in een lening ten behoeve van duurzaamheidsmaatregelen. Tevens geeft men aan behoefte te hebben aan ondersteuning en een energiescan zodat de juiste maatregelen genomen worden.

In 2017 zullen de overleggen met SvN, financiën van de gemeente en de input van de maatschappelijke organisaties vorm krijgen. De verwachting is in het eerste kwartaal van 2017 een revolverend fonds in werking te hebben.

Lesprogramma duurzame energie voor basisscholen

Voor het merendeel van de scholen in de regio Waterland hebben wij een gastles ontwikkeld met opdrachtenboekje en digitaal beschikbare filmpjes van o.a. het Klokhuis waarin aandacht wordt besteed aan duurzame energie en energiebesparing. De wethouders Duurzaamheid en educatie hebben de gastlessen afgelopen jaar gegeven. In 2017 zullen wij de gastlessen ook aanbieden aan de andere scholen in de regio. De les is bedoeld voor leerlingen in de bovenbouw van het basisonderwijs (groep 5/6/7/8). Afsluitend knutselen de kinderen een Picosol, een zonnepaneeltje op een zonnebloem, welke bij voldoende licht kan draaien.

5.1.4 Bedrijventerreinen – GreenBiz IJmond

Afgelopen jaar was het tweede jaar dat de succesvolle GreenBiz-formule was uitgerold over de hele IJmond. Ondernemers van zes bedrijventerreinen in de IJmond werken binnen GreenBiz IJmond aan het verduurzamen van bedrijventerreinen. GreenBiz IJmond werkt daarbij samen met Ondernemersvereniging IJmond.

Het gaat om de volgende zes bedrijventerreinen:

- Havengebied Velsen - Velsen
- Broekerwerf – Velsersbroek
- Velsen-Noord/BPIJ – Velsen-Noord
- Kagerweg-Oost/ De Pijp – Beverwijk
- De Houtwegen – Beverwijk
- Trompet – Heemskerk
- Uitgeest

Op alle bedrijventerreinen in de IJmond zijn bijeenkomsten georganiseerd om doelstellingen te formuleren en activiteiten te organiseren. Daarbij zijn plannen gemaakt om het energieverbruik terug te dringen en transport en mobiliteit te vergroenen. Op elk bedrijf is een werkgroep geformeerd. Iedere werkgroep is in 2016 3 à 4 keer bij elkaar geweest.

Hoogtepunten 2016

Led it Go!

In februari heeft in de Skybox van Daalimpex een led-congres plaatsgevonden over het inzetten van ledverlichting. Samen met OV IJmond is het gelukt om 108 ondernemers samen te brengen om over dit onderwerp te praten. Er waren leveranciers van Led verlichting, een aantal praktijk voorbeelden en er werden mogelijkheden aangereikt om dit als bedrijf goed op te pakken. Energiebesparing in de metaal en elektro. Via de verruimde reikwijdte zijn ondernemers verplicht om energiebesparingsmaatregelen uit te voeren die zich binnen 5 jaar terugverdienen. Maar nog beter is het als de ondernemers deze verplichting voor zijn en zelf keuzes maken en uitvoeren voor hun bedrijf. Soms wordt dit ook branchegericht aangemoedigd. Zo is er een handboek ontwikkeld voor de metaal en elektro. GreenBiz heeft samen met deze branche in maart een bijeenkomst georganiseerd waar 40 metaalbedrijven aan hebben meegedaan.

Een-op-eengesprekken

Een aantal ondernemers willen graag aan de slag met verduurzamen maar weten niet hoe ze hier het beste mee kunnen starten. Daar zijn de één-op-ééngesprekken met een energiespecialist vanuit GreenBiz voor. In 2016 zijn 15 een-op-eengesprekken geweest met ondernemers die goed op weg zijn geholpen met het nemen van de eerste stap. Voor een ieder is dat weer anders georganiseerd.

Energieonderzoeken met provinciale subsidie

In 2016 is HIRB-subsidie aangevraagd bij de Provincie Noord-Holland voor het uitvoeren van energieonderzoeken. Met behulp van deze subsidie kunnen energieonderzoeken voor de helft van de oorspronkelijke kosten uitgevoerd worden. Echter, ondanks veel publiciteit en het benaderen door Tebodin van meer dan 100 kansrijke ondernemers, is het niet gelukt om hier een succesvol project van te maken. Daarom is eind 2016 besloten om te onderzoeken hoe we de middelen alsnog kunnen gaan inzetten.

Enquête Houtwegen

Op de Houtwegen is een enquête uitgezet onder alle ondernemers om de kansen en knelpunten op het terrein te inventariseren. Hieruit kwam onder andere de behoefte naar meer informatie over afval-kansen naar voren.

Zonnepanelen Velsbroek

Het verduurzamingspotentieel van bedrijventerrein Velsbroek is in kaart gebracht waar onder andere de toepassing van zonnepanelen als zeer kansrijk uit naar voren kwam. Vervolgens zijn alle ondernemers op het terrein benaderd over de mogelijkheid voor deelname aan een collectieve inkoopactie (20 geïnteresseerden) en ontvangen van indicatieve berekening (7 ondernemers).

Afvalworkshop

Op donderdag 27 oktober waren op initiatief van GreenBiz IJmond zo'n vijftien bedrijven aanwezig bij de afval-workshop van Jan-Henk Welink van de TU Delft. Aan de hand van voorbeelden en tips gaf Welink uitleg over hoe bedrijven hun afval kunnen beperken of als grondstof kunnen aanbieden aan andere bedrijven.

Bijeenkomst Post Staalbouw

De OV IJmond buurtborrel werd in het najaar in Velsen-Noord gehouden bij Post Staalbouw. Deze buurtborrel stond in het teken van zonnepanelen op bedrijfsdaken. Naast een toelichting van de directeur zelf, de heer Jaap Zijlstra, is uitgebreid stilgestaan bij de mogelijkheden voor ondernemers. GreenBiz IJmond bood gratis indicatieve berekeningen aan. Er waren circa 60 ondernemers aanwezig.

Datalogger-estafette

Gedurende het jaar is bij tien ondernemers een datalogger geplaatst. In meer dan 90% van de ondernemers bleek dat bij het inregelen van de CV nog heel veel energie te besparen valt. Vanwege de positieve reacties is GreenBiz IJmond in november 2016 gestart met het organiseren van een Datalogger-estafette waarbij ondernemers kosteloos een week een datalogger geïnstalleerd krijgen, mits een opvolger wordt gekozen en de ondernemer terugkoppelt wat hij met de resultaten gaat doen.

Communicatie

Een belangrijk communicatieinstrument voor GreenBiz IJmond is de website. Deze is in 2016 volledig vernieuwd. Iedere week verscheen een nieuwsbericht en iedere maand is een digitale nieuwsbrief verstuurd. Daarnaast zijn in magazine de IJmondiaan een viertal artikelen verschenen over de lopende projecten. Ook is afgelopen jaar actief gebruik gemaakt van social media via Twitter en LinkedIn. Op de Trompet hebben wij geflyerd om extra aandacht te vragen voor de initiatieven van GreenBiz.

5.1.5 Openbare verlichting

De doelstellingen met betrekking tot Openbare Verlichting naar aanleiding van de Energietop 2015 zijn in de meeste gemeenten die aangaven dit te gaan realiseren ook daadwerkelijk doorgevoerd. Per gemeente moest in één buurt ledverlichting worden aangebracht.

Afgelopen jaar hebben wij toegewerkt naar gezamenlijke inkoop van (onderdelen van) openbare verlichting. Dit bleek echter geen succes omdat er te veel verschillen zijn tussen de gemeenten voor wat betreft de ingekochte materialen. Hierdoor werden geen schaalvoordelen ingeboekt. Wel werd kennis en informatie uitgewisseld tussen de beheerders van de openbare verlichting.

Vanuit het Energieakkoord was er aandacht voor het monitoren van de doelstellingen voor de openbare verlichting, waaronder een monitor van Rijkswaterstaat. Nog niet alle gemeenten hebben de monitor ingevuld.

5.1.6 Warmtenet IJmond

Om de IJmond economisch te kunnen blijven ontwikkelen, is efficiënter gebruik van bestaande grondstoffen en energie nodig. Het gebruik van warmte uit de eigen regio staat steeds vaker hoog op de agenda. Zowel in de Toekomstvisie op Velsen als in de Metropoolregio Amsterdam, als bij de Amsterdam Economic Board is er veel aandacht voor het gebruik van deze vorm van warmtevoorziening. Ook de regionale Staalagenda van Tata Steel benoemt het belang van het gebruik van restwarmte. Warmte, afkomstig van Tata Steel kan hierin een grote rol spelen. Door warmte op het terrein van Tata Steel af te vangen en via een regionaal warmtenet naar woningen en gebouwen te transporteren is minder aardgas nodig voor de verwarming van deze gebouwen. Dit zou een schaa sprong betekenen voor de duurzame energievoorziening van de IJmond.

Kansenkaart en businesscase

Samen met Tata Steel, Provincie Noord-Holland, Gemeente Velsen, netbeheerder Alliander en Veolia sloten wij op 10 maart 2014 een samenwerkingsovereenkomst en hebben sindsdien de mogelijkheden en haalbaarheid in kaart gebracht. Dit heeft geleid tot een kansenkaart en een globale business case voor de uitkoppeling van restwarmte bij Tata Steel en de levering van warmte in Beverwijk, Velsen en Heemskerk. In de businesscase is gekeken naar woningen van woningcorporaties Pré Wonen, WOONopMAAT en Woningbedrijf Velsen. Daarom is eind 2014 met deze partijen een Samenwerkingsovereenkomst Regionaal Warmtenet IJmond fase II ondertekend.

Profiteren van verduurzaming

Afgelopen jaar is hard gewerkt aan de optimalisatie van de businesscase en de uitdieping in scenario's. Uitgangspunt daarbij is dat alle partijen profiteren van de verduurzaming. Dat betekent dat de woonlasten voor bewoners niet mogen stijgen en bij voorkeur zelfs zullen dalen, dat het voor corporaties de financieel meest aantrekkelijke manier is om te verduurzamen en dat in de toekomst nieuwe aanbieders en afnemers van duurzame warmte toegang krijgen tot het open warmtenet. Naar verwachting is de businesscase begin 2017 afgerond en voorzien van een sluitende begroting en is meer duidelijk over de geografische afbakening van het aan te sluiten vastgoed/gebied.

Stuurgroep

Op 28 september organiseerden wij een bestuurlijke bijeenkomst om wethouders en woningcorporaties bij te praten over de stand van zaken. Via een simulatiesessie hebben wij inzicht geboden in de businesscase voor Beverwijk en Heemskerk. Daarbij is gekeken naar aantal aansluitingen, qua route van het netwerk en kostenverdeling. Doordat de partijen dit met elkaar simuleren, als aanbod en vragende partij, worden kip en ei bij elkaar gebracht.

Om een impuls te geven aan de plannen rondom het warmtenet zullen formeren wij een stuurgroep Warmtenet, met daarin bestuurders van gemeenten en woningcorporaties.

5.1.7 Milieubeleidsplan gemeenten Beverwijk en Velsen

Wij voeren in opdracht van de gemeenten Beverwijk en Velsen het milieubeleid uit. Voor beide gemeenten hebben wij een milieubeleidsplan opgesteld, met daarin ambities, doelstellingen en daaruit voortkomende concrete projecten voor de periode 2015-2020. Diverse onderwerpen en projecten uit deze beleidsplannen, die afgelopen jaar een rol hebben gespeeld voor onze werkzaamheden, worden in dit hoofdstuk behandeld. Tevens zijn er enkele cijfers beschikbaar die wij inzetten om de ambities die in de beleidsplannen zijn vastgesteld, op te volgen.

Rapportage

In 2012 is aan de hand van lokale en nationale monitoringsinstrumenten (RWS Klimaatmonitor, Enervisa van bureau DWA en onze eigen gegevens) een nulsituatie bepaald met betrekking tot het energieverbruik in de gemeenten Beverwijk en Velsen. De databases worden elk jaar, met de kennis van nu, aangevuld en zo nodig worden cijfers uit het verleden aangepast. Dit omdat monitoring over energieverbruik en -productie nog in ontwikkeling is. Zo worden er soms in verband met privacy gegevens niet vrijgegeven. Dit heeft gevolgen voor de uiteindelijke cijfers.

Bijvoorbeeld in gemeente Velsen is het getal uit 2012 maar een fractie van wat de categorie Industrie daadwerkelijk verbruikt, omdat de grootste energie-intensieve bedrijven (bijvoorbeeld

zware industrie) niet in deze categorie getoond kunnen worden. In gemeente Beverwijk ontbreken om dezelfde redenen bepaalde cijfers.

Gemeente Beverwijk

Doelstelling

In gemeente Beverwijk is de doelstelling 1,5% energiebesparing per jaar, vanaf 2012. Momenteel zou er 6% bespaard moeten zijn. Om eerdergenoemde redenen zijn alleen de cijfers voor woningen en bouwnijverheid beschikbaar, deze laten een daling in energiegebruik zien.

		Energiegebruik 2012 (TJ/jaar)	Energiegebruik 2015* (TJ/jaar)	Percentage verschil (%)
Gebouwde omgeving	Woningen	995	941	-1,5 %
	Commerciële dienstverlening	415	Onbekend	Onbekend
	Publieke dienstverlening	251	Onbekend	Onbekend
Industrie, Afval, Water	Industrie en energie (incl. RWZI)	84	Onbekend	Onbekend
	Bouwnijverheid	28	21	-25 %

**Let op: de cijfers zijn van 2015 omdat de cijfers van 2016 pas later in 2017 aangevuld en gevalideerd worden.*

Groene stroom

De hoeveelheid stroom uit zonnepanelen is fors toegenomen, maar de doelstelling dat 14% van het particuliere energiegebruik uit zonne-energie moet komen is nog niet bereikt. Energie in Beeld (database van de netbeheerders) laat zien dat in 2016 ongeveer 2,8% van de door particulieren gebruikte stroom door lokale zonnepanelen wordt geproduceerd.

Categorie	Duurzame Energie 2012 (TJ)	Duurzame energie 2015* (TJ)	Percentage verschil (%)
Zonnestroom	2,3	5	117 %
Houtkachels in woningen	14,5	13	-10 %
Duurzame energieproductie obv aangeleverde reststromen en aandelen in HVC	43,8	65,5	50 %
WKO utiliteitsbouw	4	5	25 %
Overige hernieuwbare projecten als Biomassavergisting	33,4	Onbekend	Onbekend

Gemeente Velsen

Doelstelling

De doelstelling voor gemeente Velsen is 1,5% energiebesparing per jaar vanaf 2012, wat betekent dat er tot op heden 6% energie bespaard zou moeten zijn. Voor woningen is deze doelstelling bijna behaald, voor publieke dienstverlening is deze ruimschoots behaald. De aantrekkende bouwnijverheid laat wel een stijging zien.

		Energiegebruik 2012 (TJ/jaar)	Energiegebruik 2015* (TJ/jaar)	Percentage verschil (%)
Gebouwde omgeving	Woningen	1.713	1.627	-5 %
	Commerciële dienstverlening	643	Onbekend	Onbekend
	Publieke dienstverlening	358	285	-20 %
Industrie, Afval, Water	Industrie en energie (incl. RWZI)	22	Onbekend	Onbekend

	Bouwnijverheid	15	23	53 %
--	----------------	----	----	------

**Let op: de cijfers zijn van 2015 omdat de cijfers van 2016 pas later in 2017 aangevuld en gevalideerd worden.*

Groene stroom

De hoeveelheid stroom uit zonnepanelen is fors toegenomen, maar de doelstelling dat 14% van het particuliere energiegebruik uit zonne-energie komt is nog niet bereikt. Uit gegevens van Energie in Beeld valt op te maken dat ongeveer 2,6% van de door particulieren gebruikte stroom door lokale zonnepanelen wordt geproduceerd.

Categorie	Duurzame Energie 2012 (TJ)	Duurzame energie 2015* (TJ)	Percentage verschil (%)
Zonnestroom	2	7	204 %
Houtkachels in woningen	15	22	52 %
Windturbines op land (9,5 MW)	78	82	5 %
Duurzame energieproductie obv aangeleverde reststromen en aandelen in HVC	72	106	48 %
WKO utiliteitsbouw	5	6	20 %

**Let op: de cijfers zijn van 2015 omdat de cijfers van 2016 pas later in 2017 aangevuld en gevalideerd worden.*

5.1.8 Circulaire economie

Een circulaire economie is gericht op het optimaal inzetten en hergebruiken van grondstoffen in de verschillende schakels van de productieketen: van de winning van grondstoffen tot consumptie. Eind 2016 is het Rijksbrede programma Circulaire Economie: 'Nederland Circulair in 2050' gepubliceerd door de Rijksoverheid. In dit programma zijn alle programma's die zich richten op het beter omgaan met grondstoffen gebundeld, waaronder Van Afval Naar Grondstof (VANG), Groene Groei en Biobased Economy. In toezicht en handhaving vormt de verruimde reikwijdte, naast energie, ook voor zuinig gebruik van grondstoffen het belangrijkste wettelijke kader. Deze ontwikkelingen zorgen ervoor dat het onderwerp circulaire economie in 2017 extra aandacht krijgt. Om daar in 2016 al op voor te sorteren, organiseerden wij op donderdag 8 december een groot congres. Het congres was gericht op ondernemers en bestuurders uit de IJmond, maar kon ook rekenen op veel animo buiten de IJmondregio en zelfs buiten ons werkgebied. Het congres telde in totaal 221 deelnemers. Naast het congres hebben wij ook onderzoeksbureau Metabolic gevraagd onderzoek te doen naar de transitie naar een circulaire economie.

IJmond Circulair

Voor het congres hebben wij Dolf Jansen gevraagd als dagvoorzitter. Naast een aansprekende voorzitter, konden wij ook rekenen op een aantal keynote-speakers. Bijvoorbeeld Michael Braungart, een voortrekker op het gebied van recyclage en groene productietechnieken en co-auteur van het boek *Cradle tot Cradle; Remaking the way we make things*, en Marjan Minnisma, directeur van de Stichting Urgenda die zich inzet om Nederland sneller duurzaam te maken. Braungart ziet de oplossing in de Cradle to Cradle-gedachte, waarbij producten worden ontwikkeld die, in een gesloten systeem, eraan bijdragen dat er geen afval ontstaat. Minnisma benadrukte vooral het proces: "Wat ondernemers alleen niet durven of kunnen, kan samen of samen met de overheid wel! Zo ontstaat slagkracht in de keten en kun je werken aan concrete successen."

De dag werd verder ingevuld door workshops en inspiratiesessies die gericht waren op de dagelijkse praktijk. Deze gaven de deelnemers verder inzicht in het thema. De workshops gingen in op afval, grondstoffen, circulair groen, regionale kansen, circulaire grond, weg en water en circulair inkopen. De inspiratiesessies gingen in op de beste cases van Nederland, afvalvrij en energiearm bouwen, van ambitie naar realiteit, duurzaam vervoer in de IJmond, Tata Steel 100% circulair. Alle sessies hadden tot doel om bezoekers inzicht te geven in de kernprincipes van de circulaire economie en uit te dagen om na te denken over hoe het lokaal (verder) vorm te geven. Zowel vanuit perspectief van het bedrijfsleven als vanuit (lokale) overheden, maar vooral in samenwerking.

Onderzoeksbureau Metabolic

Wij hebben het onderzoeksbureau Metabolic de opdracht gegeven om te onderzoeken hoe wij de bedrijven in de IJmond in hun transitie naar een circulaire economie het beste zouden kunnen ondersteunen. In oktober 2016 zijn zij gestart met grondstofstromen-analyse voor de sectoren Haven en visserij, Metaal, en Transport en logistiek.

Door middel van deskresearch is gekeken hoe op andere plekken wordt omgegaan met de meest voorkomende stofstromen uit deze regio. Metabolic heeft daaropvolgend interviews met diverse lokale MKB bedrijven in voornoemde sectoren uitgevoerd. Uit de analyses is een kansenverkenning gedaan op het gebied van vervaardiging en uitwisseling van reststromen en het verkennen van nieuwe circulaire verdienmodellen en productieketens.

In het eerste kwartaal van 2017 wordt het onderzoek afgerond en zullen de resultaten gepresenteerd worden.

5.1.9 GPR-gebouw

Al een aantal jaren stellen wij het instrument GPR ter beschikking aan initiatiefnemers, architecten en projectontwikkelaars. Met dit instrument krijgen zij op eenvoudige wijze inzicht in de mate van duurzaamheid van een op te richten gebouw. De initiatiefnemer kan zelf keuzes maken waar hij het zwaartepunt wenst aan te brengen (materiaalkeuze, energieverbruik, toekomstwaarde, watergebruik etc.). Ook in 2016 is het instrument GPR Gebouw zoveel als mogelijk aan initiatiefnemers van nieuwbouw beschikbaar gesteld. Wanneer iemand gebruik maakt van een GPR-licentie, bieden wij ook informatie over duurzame technieken.

Enkele gemeenten hebben een GPR score vastgelegd in het milieubeleidsplan, zoals de gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Velsen en Wormerland. In 2016 is het aantal GPR licenties dat verstrekt is, gestegen. Dit is veroorzaakt door het herstel op de woningmarkt en de vele nieuwbouwprojecten, zowel van woningcorporaties als van particuliere initiatieven. Met name de laatste doelgroep heeft veelvuldig gebruik gemaakt van GPR Gebouw.

In ons werkgebied zijn ook een aantal energieneutrale woningen ontwikkeld. GPR Gebouw is een goed instrument om bewustwording te bewerkstelligen bij architecten en bouwbedrijven. In 2016 is met alle aanvragers van bouwvergunningen een contactmoment geweest waar aandacht is besteed aan de mogelijkheid om duurzaam te bouwen.

5.1.10 IJmond Duurzaam Award

Op dinsdag 15 november reikten wij tijdens het ondernemersnetwerkevent IJmond Onderneemt driemaal de IJmond Duurzaam Award uit. Tata Steel, strandpaviljoen Aloha en Zee Boerderij IJmond ontvingen alle drie een Award. De IJmond Duurzaam Award wordt jaarlijks uitgereikt aan het bedrijf dat duurzaam ondernemen zo optimaal mogelijk heeft geïntegreerd in de eigen bedrijfsvoering. Tijdens de voorgaande drie uitreikingen ontving uit drie genomineerden steeds één bedrijf de IJmond Duurzaam Award. Dit jaar is gekozen voor een nieuw concept. Drie bedrijven ontvingen zonder competitie de Award. De drie bedrijven - Tata Steel, strandpaviljoen Aloha en Zee Boerderij IJmond - zijn niet met elkaar te vergelijken, maar wel ieder succesvol bezig met duurzaam ondernemen. Ze verdienen daarom alle drie een plek in de schijnwerpers.

Buitencategorie

Zee Boerderij IJmond ontving de IJmond Duurzaam Award als aanmoedigingsprijs. Strandpaviljoen Aloha laat zien hoe je, ook in een gebied ingeklemd tussen zware industrie, oog kan en moet hebben voor het milieu en duurzaamheid in de volle breedte van een bedrijf kan doorvoeren. Duurzaam ondernemen bij een bedrijf als staalgigant Tata Steel, laat zich niet vergelijken met welk ander bedrijf dan ook in de regio. Vandaar dat zij de prijs in de 'buitencategorie' kregen uitgereikt.

5.1.11 Wind op land

Om aan de doelstellingen uit het Energieakkoord te kunnen voldoen, kunnen windmolens van groot belang zijn. De gemeente Velsen leent zich zeer goed voor de plaatsing van windmolens. Daarom zijn vorig jaar twee omgevingsvergunningen aangevraagd; één voor een lijnopstelling van zes windturbines langs de Noordersluisweg en één voor drie windturbines in het verlengde van de bestaande drie windturbines langs de Reyndersweg op terrein van Tata Steel. De omgevingsvergunningen voor vijf andere windturbines op het terrein van Tata Steel zijn door de provincie geweigerd, ondanks de zienswijze van de gemeente Velsen en Beverwijk. De Provincie Noord-Holland is het bevoegd gezag voor deze zaken. Wij zijn namens de gemeenten Beverwijk en Velsen wettelijk adviseur. Onderzoek moet vaststellen welke effecten de plaatsing van de windmolens heeft voor omwonenden van het Windpark.

Voor de gemeente Velsen zal de beleidsnotitie Wind op Land in 2017 worden aangepast, naar aanleiding van het besluit van het college om ruimer Wind op land toe te staan. Ook initiatief voor nieuwe windturbineparken in Velsen (langs de A22) zal hierin worden meegenomen.

5.1.12 Drinkwatercampagne Wormerland

In de gemeente Wormerland zou in 2016 een drinkwatercampagne van start gaan. Doel was hier, op verzoek van de raad, het besparen van drinkwater. Na een aantal gesprekken met PWN blijkt dat drinkwatersverspilling eigenlijk geen probleem is. Wel zou de gemeente het gebruik van kraanwater kunnen stimuleren en het (her)vullen van (plastic) flesjes. Dit door middel van een drinkwatertappunt. Omdat de recreatievisie op dit moment nog herschreven wordt, heeft de gemeente aangegeven de mogelijkheid tot het plaatsen van een tappunt nog even uit te stellen.

5.2 Luchtkwaliteit

Het verbeteren van de luchtkwaliteit staat al een aantal jaar hoog op de politieke agenda in de IJmond. Gezondheid van mensen is gebaat bij een goede luchtkwaliteit. Om de luchtkwaliteit en daarmee de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren, ontvingen wij subsidie vanuit het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Dit is een samenwerkingsprogramma van de Rijksoverheid en lokale overheden om de luchtkwaliteit te verbeteren ten behoeve van de volksgezondheid. Het NSL is sinds 1 augustus 2009 van kracht en bevat een pakket aan maatregelen waarmee overal in Nederland tijdig wordt voldaan aan de Europese grenswaarden. Omdat mobiliteit en luchtkwaliteit nauw verbonden zijn met elkaar, hebben wij diverse middelen, die waren gereserveerd voor de verbetering van de luchtkwaliteit, ook zijn ingezet voor de verbetering van de doorstroming van het verkeer in de IJmond.

5.2.1 Platform Milieu & Gezondheid

Luchtkwaliteitsprojecten in de IJmond worden uitgevoerd namens het Platform Milieu & Gezondheid, dat wordt gevormd door wethouders milieu en wethouders gezondheid van de vier IJmondgemeenten. De leden van het platform Milieu & Gezondheid komen periodiek bijeen. Wij ondersteunen het platform op het gebied van milieu en de gemeente Velsen en GGD Kennemerland op het gebied van gezondheid. Daarnaast overlegt het platform met de gedeputeerde van Provincie Noord-Holland, de heer A. Tekin. Het platform wordt voorgezeten door de wethouder gezondheid van de gemeente Velsen.

5.2.2 Visie Luchtkwaliteit

Evaluatie visie Luchtkwaliteit 2012-2016

In 2012 is door de gemeenteraden van de gemeente Beverwijk, Velsen, Heemskerk en Uitgeest de Visie Luchtkwaliteit 2012-2016 vastgesteld. De visie is opgesteld in opdracht van het Platform Milieu & Gezondheid. Afgelopen jaar liep deze visie af. Daarom hebben wij deze geëvalueerd en hebben wij de opdracht ontvangen om een nieuwe visie op te stellen. Ten behoeve van de evaluatie hebben wij diverse gesprekken gevoerd met stakeholders, zoals wijkplatforms, Haven Amsterdam, Tata Steel en Provincie Noord-Holland. De resultaten zijn teruggekoppeld aan de IJmondcolleges en -raden. Naast de input van deze gesprekken hebben wij ook de uitgevoerde maatregelen opgenomen in het evaluatierapport. Uit de evaluatie kon worden geconcludeerd dat de visie Luchtkwaliteit IJmond 2012-2016 haar meerwaarde heeft bewezen. Er zijn diverse maatregelen getroffen, waaronder de extra fietspont, walstroom in de Zeehaven IJmuiden en de reconstructie van de Velsertaverse. Ook belangrijk is dat de verbetering van de luchtkwaliteit zowel regionaal als nationaal op de agenda staat.

Nieuwe visie Luchtkwaliteit 2017-2021

Bij het vaststellen van het Milieubeleidsplannen in gemeente Velsen en gemeente Beverwijk is eind 2015 in de raad aangegeven dat verbetering van de luchtkwaliteit op de agenda moet blijven. Toen is de wens en ambitie uitgesproken om een nieuwe, actuele visie te ontwikkelen. Gedurende de evaluatie is dit direct gerealiseerd, waarbij de uitkomsten van de evaluatie zijn meegenomen in de nieuwe visie Luchtkwaliteit 2017-2021. Belangrijk punt hierin is dat er meer wordt ingezet op lokale bronnen en de lokale bijdrage aan de luchtkwaliteit. Eind 2016 is de nieuwe visie afgerond en aangeboden ter besluitvorming. Het besluitvormingsproces zal in 2017 plaatsvinden.

5.2.3 Milieudialoog

In het najaar van 2012 is gestart met de milieudialoog. IJmondgemeenten en Provincie Noord-Holland hebben het initiatief genomen om met diverse regionale partijen om tafel te gaan en te onderzoeken op welke manier, gezamenlijk, de kwaliteit van de leefomgeving in de IJmond kan worden verbeterd. De partijen vinden het belangrijk om de balans te vinden tussen enerzijds economische ontwikkeling en anderzijds een gezonde leefomgeving. Om invulling te geven aan

deze doelstelling zitten, naast de IJmondgemeenten en de provincie, ook Tata Steel, gemeente Amsterdam, het ministerie van Infrastructuur & Milieu, Rijkswaterstaat West-Nederland, Zeehaven IJmuiden N.V., de Haven- en Ondernemersvereniging IJmond en Havenbedrijf Amsterdam aan tafel.

In 2016 is de Milieudialoog IJmond voortgezet. Tijdens de bijeenkomsten is onder andere gekeken naar de luchtkwaliteit in zwaar belaste gebieden, de herinrichting van het meetnet IJmond, ontwikkelingen in de Averijhaven, ontwikkelingen bij Tata Steel en de gezondheidsmonitor IJmond. Tevens is de wens uitgesproken voor een eventuele verbreding van de onderwerpen in de milieudialoog. Tot nu toe betreft het voornamelijk de luchtkwaliteit in de IJmond. In een volgende milieudialoog zal deze wens verder worden besproken.

5.2.4 Gevoelige bestemmingenbeleid

Het gevoelige bestemmingenbeleid is geborgd in de milieubeleidsplannen van gemeenten Beverwijk en Velsen. De implementatie hiervan zal worden meegenomen bij de uitvoering van de nieuwe Visie Luchtkwaliteit.

5.2.5 Meetnet IJmond

In de IJmond wordt de luchtkwaliteit bepaald op basis van metingen. Daartoe maakt de provincie gebruik van een meetnet. Dit meetnet wordt beheerd door GGD Amsterdam. Jaarlijks publiceert de provincie een datarapport met meetresultaten. Het datarapport over de gemeten luchtkwaliteit in 2015 is in zomer van 2016 gepubliceerd. Samenvattend kan worden gesteld dat in 2015 de concentraties van de meeste componenten in de IJmond ten opzichte van 2014 zijn gedaald. Een opvallende uitzondering hierop is de stijging van de Benzo(a)pyreenconcentratie te Wijk aan Zee. Uit nadere analyse is gebleken dat de stijging vermoedelijk komt door de ongunstige meteorologische omstandigheden in december (veel zuidenwind).

Bijzonder detail in 2015 was de afname van de achtergrondconcentratie op meetstation De Rijk van PM10. Deze is in 2015 5,8µg/m3 gedaald ten opzichte van 2014. De afname van de PM10 concentratie op de andere meetstations varieert van 0,6µg/m3 op meetstation Reijndersweg tot 5,3µg/m3 op meetstation IJmuiden en toont daarmee een gevarieerde daling.

In 2015 is ten opzichte van 2014 meer wind, meer neerslag, minder oostenwind en meer westenwind voorgekomen. Volgens het KNMI is 2015 over heel Nederland beschouwd een warm en zonnig jaar geweest met een normale hoeveelheid neerslag, het RIVM heeft specifiek voor het trendonderzoek op basis hiervan over 2015 de laagste 'meteofactor voor PM10' sinds 1999 berekend. Dit wil zeggen dat 2015 uit oogpunt van PM10 als uitzonderlijk gunstig jaar kan worden bestempeld. Op de zes meetstations in de IJmond wordt in 2015 aan alle wettelijke grens- en richtwaarden voldaan.

De gemiddelde PM10 dalingen tussen 2008 en 2015 zijn op de stations in de IJmond (op IJmuiden na) sterker dan de landelijke trend voor de (regionale)achtergrond.

Voortgang Meetnet IJmond

Begin 2014 is het evaluatierapport van het meetnet gepubliceerd. Hierin zijn de meetresultaten over de periode 2011 – 2013 geëvalueerd. Sindsdien zijn betrokken partijen intensief met elkaar in gesprek geweest over het vervolg van het meetnet. De discussie vond voornamelijk plaats over de nut en noodzaak van de meetpunten Staalstraat en Reijndersweg, de twee meetpunten die in 2011 zijn toegevoegd. Meerdere partijen vonden dat deze twee meetpunten opgeheven konden worden. De IJmondgemeenten konden zich hier niet in vinden. Hierbij speelde vanuit de IJmond het belang om de bronnen van het Tata Steel-terrein goed in beeld te kunnen houden en de trendontwikkeling van fijn stof op de meetstations te kunnen blijven volgen, gezien de ontwikkelingen van o.a. Averijhaven, nieuwe zeesluis en de eventuele productiegroei van Tata Steel. Voor alle partijen was het uitgangspunt voor de aanpassing van het meetnet om kostenneutraal te blijven. Bestuurlijke gesprekken hebben er uiteindelijk toe geleid dat de IJmondgemeenten, vanaf 1 januari 2017, de meetstations Staalstraat en Reijndersweg overnemen van Provincie Noord-Holland. Op deze manier kunnen fijn stof (PM10 en PM2,5) metingen worden gecontinueerd op deze twee meetstations. Alle partijen konden zich vinden in het uitbreiden van het meetpakket in bewoond gebied.

Ook zijn er nog enkele andere uitbreiding die gerealiseerd zijn:

- Naar aanleiding van recente onderzoeken en signalen vanuit de samenleving zullen de meetstations Kanaaldijk (IJmuiden) en Banjaert (Wijk aan Zee) vanaf 1 januari 2017 worden uitgebreid met roetmeters. Hiervoor worden twee roetmeters aangeschaft.

- Bij meetstation Beverwijk-West worden zware metalen en PAK's toegevoegd aan het te meten stoffenpakket.
- Aan meetstation De Rijp zal meten van PM_{2,5} worden toegevoegd. Dit meetstation dient als achtergrondstation voor de IJmond.

5.2.6 Gezondheidsmonitor IJmond

De GGD heeft binnen de Gezondheidsmonitor 2012 in regio Kennemerland een verdiepend onderzoek uitgevoerd naar de gezondheidsbeleving in de IJmond. Tegelijkertijd heeft het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) in opdracht van de staatssecretaris onderzoek uitgevoerd naar medicijngebruik op basis van apothekersgegevens in de IJmond. Beide onderzoeken vormen tezamen de Gezondheidsmonitor IJmond.

In de tweede helft van 2016 zijn de enquêtes verstuurd voor deze tweede IJmondiale Gezondheidsmonitor. Deze gezondheidsmonitor heeft de volgende doelstellingen:

- Het periodiek bepalen van de gezondheidssituatie in de regio IJmond, samenhangend met de luchtkwaliteit
- Eventuele veranderingen in de beleving/hinder van bewoners van de IJmond in relatie tot de woonomgeving vaststellen (in de tijd en hoog-laag belast door industrie)
- Vinger aan de pols te houden

De monitor geeft lokale informatie en inzicht in de gezondheidseffecten (chronische aandoeningen, ongerustheid en hinder) van inwoners in relatie tot de leefomgeving.

Om het onderzoek te begeleiden is een adviescommissie opgericht, waarin diverse partijen zijn vertegenwoordigd waaronder bewoners, een longarts en een huisarts, gemeenten, Omgevingsdienst IJmond, GGD Kennemerland en Amsterdam en RIVM. Het Platform Milieu & Gezondheid fungeert als stuurgroep voor de uitvoering van de gezondheidsmonitor IJmond. Begin 2018 wordt de eindrapportage verwacht.

5.2.7 Afronding NSL subsidie

Op 1 augustus 2009 is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) in werking getreden. Dit subsidieprogramma had in de eerste instantie een looptijd tot 1 augustus 2014, maar is ondertussen verlengd tot 1 januari 2017.

Het NSL is opgebouwd uit regionale luchtkwaliteitsplannen, ook wel het Regionale Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit Noordvleugel (RSL Noordvleugel) genoemd, met maatregelen die ertoe moeten leiden dat zowel tijdig aan de Europese normen wordt voldaan, als dat er rekening wordt gehouden met noodzakelijke ruimtelijke ontwikkelingen. Jaarlijks wordt de voortgang van de uit te voeren maatregelen en het halen van de normen gemonitord door het Ministerie van Infrastructuur & Milieu.

In juni 2012 is de Visie Luchtkwaliteit IJmond vastgesteld door de raden van de vier IJmondgemeenten. Eén van de aspecten in de Visie is de gebiedsgerichte aanpak, inmiddels bekend als de Milieudialoog. Eind 2013 heeft de dialoog onder andere geresulteerd in het verkrijgen van een extra NSL subsidie van het Rijk ter waarde van € 2,1 miljoen voor een pakket aan maatregelen ter verbetering van de luchtkwaliteit in de IJmond. Inclusief de verplichte cofinanciering komen de totale beschikbare middelen uit op een subsidie van € 4,2 miljoen tot 2016.

In de afgelopen jaren zijn met deze subsidiegelden diverse projecten uitgevoerd ter verbetering van de luchtkwaliteit. In voorgaande rapportages zijn diverse projecten al uitgevoerd en afgerond en in de jaarverslagen van Omgevingsdienst IJmond aan de orde gekomen. Een aantal projecten hiervan heeft IJmond Bereikbaar uitgevoerd, waaronder fietsstimulering.

In 2016 zijn de laatste projecten uitgevoerd, waarvan 2 nog een doorloop hebben in 2017. De doorloop van deze projecten is afgestemd met Provincie Noord-Holland. Het gaat om de fietspont en walstroom aan de kade van de Grote Hout.

5.2.8 Walstroom NAM kade

Bij de reconstructie van NAM-kade wordt walstroom meegenomen in het kader van het NSL-programma. Er worden diverse aansluitpunten voor walstroom mogelijk gemaakt. In 2016 zijn de civiele werkzaamheden op de kade uitgevoerd. Voor de aanleg van de walstroom is een offerte aangevraagd. Er zullen in 2017 diverse punten voor aansluitingsmogelijkheden voor walstroom worden gemaakt.

5.2.9 Slimme & Gezonde Stad

Naar aanleiding van het programma Slimme & Gezonde Stad van het Rijk is in 2016 een aantal bijeenkomsten bijgewoond. Dit is een programma met de ambitie om de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren. De doelen van dit programma sluiten aan bij de Visie Luchtkwaliteit.

5.2.10 Schone brandstoffen (LNG)

In 2016 is ingezet op het bevorderen het gebruik van de brandstof LNG door transporteurs en verladers. Tijdens het LNG-diner in IJmuiden zijn afspraken gemaakt over het versnellen van de invoering van LNG in de provincie Noord-Holland. De bijeenkomst werd goed bezocht door verschillende partijen, waaronder Tata Steel, Zeehaven IJmuiden, Middelkoop, Detail Result, Shell, Engie. GP Groot en OV IJmond. Tijdens de bijeenkomst gaf Tata Steel aan in 2017 als pilot twee trucks op LNG te laten rijden. Ook Detail Result gaf aan meerdere LNG-trucks te laten rijden, wanneer er een LNG-pomp om de hoek zou zijn. Meerdere LNG pompexploitanten gaan de haalbaarheid van dit pompstation toetsen. Voor de scheepvaart is afgesproken dat wordt onderzocht of LNG als brandstof benut kan worden voor de Ferry naar Newcastle. In 2017 wordt tijdens het volgende Nationaal Platform LNG de resultaten besproken.

5.3 Mobiliteit

Mobiliteit is nauw verbonden aan het milieu. Een goede doorstroming van het verkeer in onze regio is van economisch belang, maar draagt ook bij een verbetering van de luchtkwaliteit. De vier IJmondgemeenten werken hierin samen via de Regionale Mobiliteitsvisie. Met de renovatie van de Velsertunnel kwam er veel druk te staan op het verkeer in de IJmond. Programma IJmond Bereikbaar heeft een grote bijdrage aan de verlichting hiervan geleverd door de stimulering van fietsgebruik. In dit hoofdstuk komen onder andere deze projecten aan bod.

5.3.1 Regionale Mobiliteitsvisie IJmond

De Regionale Mobiliteitsvisie is in januari 2014 vastgesteld in de gemeenteraden. In opdracht van de vier IJmondgemeenten coördineerden wij zowel het opstellen, als het uitvoeren van de visie. Samen met de gemeenten is in 2016 een uitvoeringsprogramma en een financieringsvoorstel voor de projecten en maatregelen uit de visie opgesteld, die als basis dienen voor een gezamenlijk Mobiliteitsfonds. De gemeenteraden van Beverwijk, Heemskerk en Velsen hebben ingestemd met het voorstel voor het instellen van een Mobiliteitsfonds.

5.3.2 IJmond Bereikbaar

Wij verzorgen het programmamanagement voor IJmond Bereikbaar. Binnen het programma IJmond Bereikbaar werken de IJmondgemeenten en het regionale bedrijfsleven samen aan de bereikbaarheid en leefbaarheid van de regio. In 2015 hebben wij samen met de IJmondgemeenten en Stichting IJmond Bereikbaar een succesvolle subsidieaanvraag ingediend voor Beter Benutten 2. Er is een subsidie van ruim € 3,6 miljoen toegekend. Met dit geld konden wij een aantal projecten in de IJmond mede financieren.

Beter Benutten 2

Met het programma Beter Benutten 2 zette het ministerie – net als bij Beter Benutten 1 – in op het verbeteren van bestaande infrastructurele voorzieningen, waardoor de doorstroming verbetert. Deze keer lag de nadruk op maatregelen die een duurzame gedragsverandering beogen op het gebied van spitsreductie. Maatregelen die gedragsverandering teweegbrengen in de keuze van de reiziger (van auto naar fiets of OV), worden met name gehonoreerd. De campagne *IJmond Bereikbaar, Goed op Weg* voldoet in hoge mate aan de genoemde voorwaarden, waardoor onze aanvraag werd gehonoreerd.

Renovatie Velsertunnel

Wegens renovatie is van 15 april 2016 tot 16 januari 2017 de Velsertunnel geheel afgesloten. IJmond Bereikbaar en Rijkswaterstaat werkten nauw samen om de IJmond tijdens de werkzaamheden zo goed mogelijk bereikbaar te houden. Zo heeft IJmond Bereikbaar, samen met de IJmondgemeenten en het bedrijfsleven, intensief bijgedragen aan het bereikbaarheidsplan. Verschillende maatregelen uit dat plan zijn uitgevoerd door IJmond Bereikbaar en mede gefinancierd door Rijkswaterstaat. Het gaat onder meer om het ontlasten van de wegen tijdens de spits. Dit heeft IJmond Bereikbaar gerealiseerd door het gebruik van fiets en openbaar vervoer voor het woon-werkverkeer te stimuleren en het bedrijfsleven te informeren over spitsontlastende maatregelen. Daarnaast werd de regio via de website van IJmond Bereikbaar goed op de hoogte gehouden over de omleidingsroutes, verkeersdrukte en mogelijke extra hinder die verband hielden met de werkzaamheden aan de tunnel.

Stimulering fietsgebruik

De campagne *IJmond Bereikbaar, Goed op Weg* is in 2016 zeer succesvol verlopen. Met behulp van subsidie Beter Benutten 2 en een bijdrage van Rijkswaterstaat uit het projectbudget Renovatie Velsertunnel is het mogelijk dit project in 2017 voort te zetten.

Een goed verlopen pilot met 10 bedrijven, waarbij werknemers bewust vaker de fiets gingen gebruiken voor woon-werkverkeer en een kleine financiële vergoeding per kilometer kregen, is uitgegroeid tot een volwaardig programma waarbij in totaal 170 bedrijven zich hebben aangesloten. Dit heeft geresulteerd in een actieve, enthousiaste fietscommunity van ruim 2.600 werknemers. Met de deelnemende bedrijven wordt gekeken naar mogelijkheden om het programma binnen de eigen organisatie een definitieve status te geven. IJmond Bereikbaar adviseert de bedrijven op het gebied van regelingen en de vertaling naar bijvoorbeeld vitaliteitsbeleid.

Op 16 januari 2017 wordt de tunnel heropend en per 1 april 2017 stopt de kilometervergoeding van IJmond Bereikbaar. Desondanks geeft maar liefst 96% van de fietsende werknemers aan ook dan te blijven fietsen.

Fietspont Velsen-Noord/Velsen-Zuid

In 2015 is met subsidie vanuit het NSL, tijdens de ochtend en avondspits een tweede pont ingezet. Deze tweede pont voorziet in een duidelijke behoefte van de fietsers in de IJmond. Met behulp van subsidie Beter Benutten 2 en een bijdrage van Rijkswaterstaat uit het projectbudget Renovatie Velsertunnel is de tweede pont in 2016 gefinancierd.

Door gezamenlijke inspanning van de IJmondgemeenten en van ons is het benodigde budget voor 2017 ook gedekt, waardoor het mogelijk is de extra pont nog een jaar te laten varen. De ambitie is een duurzame financiering te realiseren voor het behoud van de tweede pont in de *spits*.

Shuttlediensten

Als aanvulling op het bestaande openbaar vervoer is in 2016 de ambitie geweest om in de IJmond vraaggerichte shuttlediensten naar de bedrijventerreinen te realiseren. Sinds 2016 zijn er twee shuttlediensten actief in de IJmond, deze rijden van station Beverwijk naar bedrijventerreinen De Pijp en Wijkmeer in Beverwijk. Een derde shuttle vanaf station Driehuis naar bedrijven in Velsertbroek is wegens een tekort aan animo na enkele maanden weer uit dienst genomen.

Uitgangspunt van dit project is dat deelnemende bedrijven, na afloop van de campagneperiode IJmond Bereikbaar, die loopt tot 31 maart 2017, de kosten voor inzet van de shuttle overnemen.

5.3.3 IJmond rijdt alternatief

In het kader van het programma *IJmond rijdt alternatief* is door gemeentelijke organisaties een start gemaakt met de vergroening van het wagenpark. Om de vergroening van het totale wagenpark te versnellen wordt ingezet op de realisatie van e-laadpalen, zodat elektrisch rijden wordt gestimuleerd.

5.3.4 Actualiseren Verkeersmilieukaart

Iedere vijf jaar actualiseren we in Velsen, Beverwijk, Heemskerk en Uitgeest de Regionale Verkeersmilieukaart (RVMK). In 2016 is de RVMK volledig geactualiseerd. Hiertoe zijn er voor de IJmondgemeenten en gemeente Bloemendaal en Heemstede nieuwe verkeersgegevens gegenereerd op basis waarvan het verkeersmodel is geactualiseerd. Van Zandvoort is een beperkter update verkregen. De uitkomsten worden vervolgens gebruikt als input voor de in 2017 op te stellen [EU-geluidskaarten](#). Daarnaast worden de uitkomsten gebruikt als input voor de luchtkwaliteitsberekeningen.

5.3.5 Mirt NoWa

De IJmondgemeenten zijn gevraagd om een bijdrage te leveren aan de oplossingsrichtingenfase van het Mirt onderzoek Noordwestkant Amsterdam (Mirt NoWa). In een eerdere fase is, samen met de regio, de bereikbaarheidsproblematiek in de A9-corridor breed verkend en zijn oplossingsrichtingen in kaart gebracht. In de IJmond is een werkgroep geformeerd met daarin vertegenwoordiging vanuit de gemeenten en het bedrijfsleven om deze oplossingsrichtingen te vertalen naar concrete maatregelen. Wij coördineren deze werkgroep met ondersteuning vanuit het Programmteam Mirt NoWa.

6) Natuur- en Milieueducatie

Wij verzorgen de Natuur- en Milieueducatie (NME) voor gemeenten Beverwijk en Heemskerk. NME heeft als doel jongeren en volwassenen kennis bij te brengen over natuur, milieu en duurzaamheid. Uitgangspunt is om mensen bewust te maken van hun eigen fysieke leefomgeving en hun betrokkenheid bij een duurzame samenleving te vergroten.

Doelgroep

Een belangrijke doelgroep zijn basisschoolleerlingen. Op jonge leeftijd wordt de basis gelegd voor een positieve houding ten opzichte van natuur, milieu en duurzaamheid. Natuurbeleving staat hierbij voorop. Ook onder volwassenen blijkt behoefte te zijn aan natuur- en milieu gerelateerde educatie. Om zoveel mogelijk doelgroepen in Beverwijk en Heemskerk de natuur te laten beleven, hebben wij in 2016 een gevarieerd en aantrekkelijk NME-programma aangeboden. Met verschillende programma's op diverse locaties hebben meerdere doelgroepen gebruik kunnen maken van ons aanbod.

6.1 Lesprogramma's en ondersteunende lesmaterialen

Verschillende scholen en andere organisaties hebben gebruik gemaakt van onze lesprogramma's. De grootste vraag kwam van basisscholen waarvoor wij ruim 100 lesprogramma's hebben uitgevoerd in 2016. Veel belangstelling was er voor de herfstexcursie *Op zoek naar herfstschatten* (waarbij kinderen in het bos met een gids op zoek gingen naar onder andere paddenstoelen, diertjes en boomvruchten), het lesprogramma *Pannenkoeken op de boerderij* en het lesprogramma *Waterdieren* (waarbij kinderen zelf met een schepnet onder andere kikkervisjes, libellelarven en salamanders vingen en met een zoekkaart moesten identificeren).

Ook de ondersteunende lesmaterialen konden op interesse rekenen, we hebben 50 aanvragen ontvangen. Veel belangstelling was er voor het lesmateriaal *Vlinders in de klas* en *Paddenstoelen in de klas*. Onze leskisten zijn verscheidene keren uitgeleend aan scholen in Beverwijk en Heemskerk.

6.2 Themamiddagen en excursies

In 2016 hebben wij 17 themamiddagen georganiseerd op kinderboerderij De Baak in Beverwijk en kinderboerderij Dierendorp en bezoekerscentrum het Koetshuys in Heemskerk. Tijdens deze themamiddagen stond natuurbeleving centraal. De thema's waren zeer uiteenlopend, maar altijd gerelateerd aan natuur, milieu of duurzaamheid. De activiteiten werden goed bezocht, met als uitschieter *Schaapscheerdersdag* op kinderboerderij De Baak en de opening van het nieuwe bezoekerscentrum het Koetshuys.

Naast deze themamiddagen hebben wij ook zes excursies aangeboden voor volwassenen. Wegens de grote belangstelling hebben we de *Vleermuisexcursie* drie keer georganiseerd.

6.3 Naschoolse activiteiten

Via Welschap Heemskerk, verantwoordelijk voor buurtcentra, kinderopvang en naschoolse opvang, hebben wij in 2016 het verzoek ontvangen om naschoolse activiteiten aan te bieden bij verschillende scholen in Heemskerk. In totaal hebben wij afgelopen jaar 18 naschoolse activiteiten waaronder uilenballen pluizen, appelmoes maken en nestkastjes timmeren aangeboden op verschillende scholen in Heemskerk.

6.4 Nacht van de Nacht

Om aandacht te vragen voor de schoonheid van een donkere nacht en onnodig lichtverbruik wordt al enkele jaren de Nacht van de Nacht georganiseerd. In samenwerking met vele vrijwilligers en bedrijven waaronder Tata Steel en PWN wordt een avondwandeling in het duingebied van Heemskerk en Wijk aan Zee georganiseerd. De Nacht van de Nacht 2016 heeft in totaal 1.900 mensen mogen verwelkomen.

6.5 Project 'Taste before you Waste'

Zes basisscholen in Beverwijk en Heemskerk hebben met verschillende klassen deelgenomen aan het project *Taste before you Waste*. Tijdens dit project ontdekten leerlingen hoe zij zelf konden bijdragen aan het voorkomen van voedselverspilling. Het team van *Taste before you Waste* gingen met de kinderen aan de slag met levensmiddelen die je in de winkel niet zo snel meer zou kopen waaronder overrijpe bananen, daar maakten ze uiteindelijk een bananentaart van. Ook werd de leerlingen kennis bijgebracht over houdbaarheidsdata.

6.6 Tegel eruit, boom erin!

In het kader van Boomfeestdag konden scholen afgelopen jaar hun eigen schoolplein vergroenen. De scholen kregen een gratis boom als zij 1m² verwijderden. In totaal negen scholen in Beverwijk en Heemskerk hebben gebruik gemaakt van de actie *Tegel eruit, boom erin!*

6.7 NME in de regio IJmond en Zuid-Kennemerland

NME Beverwijk en Heemskerk is al enkele jaren voortrekker in de samenwerking in de regio IJmond en Zuid-Kennemerland. Afgelopen jaar hebben wij twee overleggen georganiseerd met alle NME centra in de regio IJmond en Zuid-Kennemerland. Tevens hebben wij namens deze NME centra twee nieuwsbrieven verstuurd aan alle scholen, BSO's en geïnteresseerde partijen in deze regio. Het complete aanbod van de NME centra is ondergebracht op de website www.nmewijzer.nl.

In regio Zuid-Kennemerland is een groot aanbod van natuur- en milieu-educatieve middelen en activiteiten. De basisscholen in de gemeente Bloemendaal krijgen (een deel) van deze kosten vergoed. Omgevingsdienst IJmond coördineert deze regeling, geeft hieraan bekendheid bij de basisscholen en handelt de verzoeken hiervoor af. Er zijn bijvoorbeeld verzoeken ingediend voor excursies/lessen van Thijssse's Hof, Bezoekerscentrum De Kennemerduinen, de Meerlanden en voor ondersteunend NME-materiaal zoals een bijenhotel, zaden en afvalscheidingsbakken.

6.8 Ondersteunende taken

Naast de activiteiten en werkzaamheden zoals beschreven, hebben wij afgelopen jaar ook verschillende ondersteunde taken uitgevoerd. Zo waren wij bijvoorbeeld betrokken bij het Klimaatcongres van gemeente Beverwijk en Heemskerk, waar het thema betrekking had op de grotere hoeveelheden regen die we verwachten en omgang met water en wateroverlast in de toekomst. Ook waren we bij de Energieke Zondag, een energiemarkt, op de Breestraat in Beverwijk. Jaarlijks stellen wij voor de gemeenten Beverwijk en Heemskerk een uitgebreid jaarverslag op. Het gehele NME jaarverslag kunt u aanvragen via nme@odijmond.nl.

7) KIMO Nederland & België

KIMO is een Europese milieu- en veiligheidsorganisatie voor lokale overheden rond de noordelijke zeeën. KIMO Nederland en België bestaat uit 37 kustgemeenten en maakt onderdeel uit van KIMO International, waar meer dan 70 gemeenten uit 8 Europese landen lid van zijn. Het secretariaat van KIMO Nederland en België is ondergebracht bij Omgevingsdienst IJmond. Robert te Beest, wethouder gemeente Velsen, is voorzitter van KIMO Nederland en België.

KIMO streeft naar een betere toekomst voor haar gemeenten in relatie tot de aangrenzende zeeën en kustwateren. Dit doet KIMO niet alleen, maar in samenwerking met andere overheden en instanties.

7.1 Internationaal secretariaat

KIMO is een netwerkorganisatie van kustgemeenten in Noordwest Europa, waarbij er per land een nationaal secretariaat is naast een internationaal secretariaat. Het internationaal secretariaat is verantwoordelijk voor internationale aangelegenheden, maar wordt sinds 2016 vaak vertegenwoordigd door de nationale tak als het gaat om bijvoorbeeld het bijwonen van conferenties. Zo is KIMO Nederland en België afgevaardigde voor overleggen in Brussel. Daarnaast is het afgelopen jaar een aantal Europese conferenties in Nederland bezocht, die hier gehouden werden in verband met het Nederlandse voorzitterschap van de Europese Unie.

KIMO International komt tweemaal per jaar bijeen. De voorjaarsvergadering van het internationale bestuur op 14 mei 2016 was afgelopen jaar in Öckerö in Zweden. De eer om de Internationale Algemene ledenvergadering te hosten ging dit jaar naar de gemeente Noordwijk, waar op 7, 8 en 9 oktober 2016 de vergadering in Noordwijk is gehouden.

7.2 KIMO Nederland en België in Brussel

In 2016 heeft KIMO Nederland en België in Brussel de Europese Commissie en andere in Brussel gevestigde organisaties bezocht om naamsbekendheid te creëren en de contacten te verstevigen. Zo is overlegd met vertegenwoordigers van de EU Directoraten Generaal (DG) Milieu, Zee en Transport in Brussel.

Ook is het overleg van niet-EU-organisaties - georganiseerd door het Comité voor de Perifere Maritieme Regio's (CPMR), in samenwerking met het Huis van de Nederlandse Provincies en Provincie Noord-Holland - bezocht. In Nederland was KIMO aanwezig bij het internationale overleg van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, over plastics. Adviezen vanuit dit overleg kunnen van invloed zijn op Europees beleid omtrent visvangst en haveninstallaties. Om deze reden komt er in 2017 een internationaal vervolg over afvalnetten.

Door de lobbywerkzaamheden bij het Directoraat Generaal Transport heeft KIMO nu zitting in werkgroep Havenontvangstinstallaties (een voorziening in een haven waar schippers olie, afval en chemisch afval afkomstig van schepen kwijt kunnen) van het Europese Duurzame Scheepvaart Forum (ESSF). Daardoor kan KIMO de Commissie rechtstreeks adviseren over de aanpassing van de Richtlijn Havenontvangstinstallaties, die straks ook in Nederland en België zijn doorwerking zal vinden.

7.3 Projecten

KIMO Nederland en België werkte in 2016 aan een aantal strategische projecten, allemaal gericht op het tegengaan of opruimen van afval in zee.

1. Green Deal Schone Stranden & Green Deal Visserij voor een Schone Zee
Van dit project voert KIMO het projectsecretariaat, in nauwe samenwerking met het Ministerie van I&M. De initiatieven richten zich op samenwerking met belanghebbenden in strandtoerisme, visserij, afvalinzameling en milieu. Samen met hen zorgen we beter voor het milieu en zorgen we voor een breed draagvlak voor deze activiteiten. Zo proberen we de afvalkringloop meer te sluiten. Hiervoor zijn interactieve bijeenkomsten georganiseerd, is er een informatieve website opgezet en zijn pilotprojecten gefaciliteerd. Daarnaast heeft KIMO de *Nationale Stranddagen* naar Velsen weten te halen voor 2017, waarbij zowel KIMO als de gemeente Velsen gastheer zijn.
 - a. Onderdeel van de Green Deal Schone Strand is de *Schoonste Strand Verkiezing*. Inspecteurs van de ANWB en het publiek kiezen een winnaar. Afgelopen jaar was het strand van Heemskerk het schoonste strand van Noord-Holland.
 - b. Het *Fishing for Litter-programma* is onderdeel van de Green Deal Visserij. Samen met twaalf visserijhavens, lokale vissers, gemeenten en het Ministerie van I&M

halen wij afval uit zee en verwerken dit zo duurzaam mogelijk. Eind 2016 werd het programma genomineerd voor de internationale Ocean Award, waarbij KIMO als tweede eindigde tijdens de uitreiking in januari 2017 in Londen.

- c. **Integraal afvalbeleid** is onderdeel van de Green Deal Visserij. In dit project wordt gewerkt aan afvalstromen. Zo heeft KIMO een convenant getekend met Healthy Seas over de inzameling en recycling van visnetten. Daarnaast wordt gewerkt aan een integraal afvalplan voor alle verschillende afvalstromen uit de visserijsector (huisvuil, netten en pluis, Fishing for Litter, bedrijfsafval). Omdat alles begint bij bewustwording rondom de afvalproblematiek in en op zee wordt hier vanuit de Green Deal sterk op ingezet.
2. **Tentoonstelling**
Sinds 2014 brengt KIMO het probleem van afval op zee (de plastic soep, het effect van afval op zeedieren en de gevolgen van microplastics) onder de aandacht door middel van een reizende tentoonstelling. Ook in 2016 heeft deze tentoonstelling weer op verschillende plaatsen in Nederland gestaan. Uit ervaring is gebleken dat een periode van minimaal 3 maanden geschikt is voor uitleen. De tentoonstelling staat tot maart 2017 in Delft en is daarna weer beschikbaar.
3. **Expeditie Juttersgeluk**
In 17 gemeenten (van Westvoorne in het zuiden tot Texel in het noorden) werd de strandschoonmaakactie Expeditie Juttersgeluk georganiseerd, voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit werd gedaan in samenwerking met Stichting Juttersgeluk, deelnemende gemeenten en zorginstellingen. Het leuke en succesvolle project, waar veel media aandacht aan hebben besteed, vond ook in gemeente Velsen plaats. Om de expeditie in 2017 nationaal uit te kunnen rollen hebben tijdens onze internationale ledenvergadering op 7, 8 en 9 oktober 2016 in Noordwijk zowel Jan van Zanen (voorzitter VNG) als Robert te Beest (voorzitter KIMO) en Suzanne Klaassen (directeur St. Juttersgeluk) een samenwerkingsconvenant getekend.
4. **Global Goals voor Duurzame Ontwikkeling**
Volgens de VNG is KIMO bij uitstek de partij die doel nummer 14 van de Global Goals kan dragen: gezonde zeeën. In dit kader steunen zowel KIMO Nederland en België als VNG International de Expeditie Juttersgeluk 2017. Ook is een strategisch overleg over de Global Goals (Accelerator) op 30 juni 2016 bijgewoond, waar zowel de voorzitter als de secretaris een presentatie over leven onder water hebben verzorgd.

7.4 Nederlandse overleggen en presentaties

KIMO Nederland en België is bij de volgende nationale overleggen aanwezig geweest:

- Tijdens de Trilaterale Conferentie "UNESCO Waddenzeehavens" op 20 juni 2016 heeft KIMO samen met het ministerie van I&M twee workshops over afvalbeheer aan boord van schepen verzorgd.
- KIMO was aanwezig bij het nationaal overleg over de aanpak van vispluis op juli 2016. Dit zijn de plastic draadjes ter bescherming van trawlnetten.
- Op 13 augustus 2016 tijdens het HavenVistijn op Texel mocht KIMO zich grootschalig presenteren. Tevens is hier een aantal convenanten over de aanpak van afval op zee ondertekend door de gemeente Texel, KIMO en Healthy Seas.

7.5 Internationale overleggen

KIMO Nederland en België is bij de volgende internationale overleggen aanwezig geweest:

- KIMO was bij een High Level Meeting met EU-functionarissen over kustvaart op 15 februari 2016 in Amsterdam.
- KIMO was aanwezig bij twee overleggen van het Europees Duurzame Scheepvaart Forum van de EU, waarbij tijdens één overleg een presentatie over Fishing For Litter door KIMO werd verzorgd. Deze presentatie werd zo goed ontvangen dat er nu gekeken wordt naar de mogelijkheid Fishing for Litter in andere landen in te zetten als beleidsinstrument.
- KIMO was bij het Polytalk Overleg over het thema *Geen plastics in de oceanen* op 16 maart 2016 in Brussel.
- De jaarlijkse internationale KIMO ledenvergadering op 7, 8 en 9 oktober 2016 was dit jaar in Noordwijk. Na de vergadering was er een interessant congres met sprekers waaronder onze astronaut André Kuipers en voorzitter van de VNG Jan van Zanen. Ter plekke ondertekenden de heer Van Zaanen, mevrouw Klaassen (St. Juttersgeluk) en de heer Te Beest (KIMO) een samenwerkingsovereenkomst voor 2017 om gezamenlijk de Expeditie Juttersgeluk langs de gehele Nederlandse kust te organiseren.

7.6 Publiciteit

Artikelen over KIMO en haar werk werden gepubliceerd in diverse nationale, regionale en lokale media zoals Strand Magazine, Visserijnieuws, One World, Amports. Ook stonden er tientallen artikelen in lokale media.

Tijdens het Achtuurjournaal van 22 juni 2016 werd er aandacht besteed aan KIMO en Fishing for Litter middels een interview.

8) Sociaal Jaarverslag

Personeel en organisatie

Omgevingsdienst IJmond is een Gemeenschappelijke Regeling van de gemeenten Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest, Velsen, Haarlem, Beemster, Purmerend en Provincie Noord-Holland. Voor diverse gemeenten uit Zuid-Kennemerland en Waterland voeren wij op contractbasis milieutaken uit. Onze organisatie bestond afgelopen jaar uit zes teams: Strategisch beleid, Omgevingsrecht, Vergunningverlening, Milieuadvisering, Milieuprojecten en Bedrijfsbureau. De samenstelling van ons dagelijks bestuur wordt gevormd door de vier wethouders milieu van de gemeenten en de gedeputeerde van de provincie in de Gemeenschappelijke Regeling. Het algemeen bestuur bestond in 2016 uit het dagelijks bestuur, aangevuld met leden van de gemeenteraden.

Dagelijks bestuur

De heer T. De Rudder – gemeente Beverwijk
De heer F.J.A. Frowijn – gemeente Heemskerk
De heer F. Bal – gemeente Velsen
De heer C.F.J. Mens – gemeente Uitgeest (afgetreden per 22 september 2016)
De heer T.P.J. Talsma – Provincie Noord-Holland (overleden op 2 november 2016)
Mevrouw C.Y. Sikkema – gemeente Haarlem

Algemeen bestuur

De heer T. De Rudder – gemeente Beverwijk
De heer F.J.A. Frowijn – gemeente Heemskerk
De heer F. Bal – gemeente Velsen
De heer C.F.J. Mens – gemeente Uitgeest (afgetreden per 22 september 2016)
De heer A.A. Tromp – gemeente Uitgeest (aangetreden per 19 november 2016)
De heer T.P.J. Talsma – Provincie Noord-Holland (overleden op 2 november 2016)
De heer A. Tekin – Provincie Noord-Holland (aangetreden per 12 december 2016)
Mevrouw C.Y. Sikkema – gemeente Haarlem
De heer M. Hegger – gemeente Purmerend
Mevrouw A. Zeeman – gemeente Beemster

Instroom

Over het jaar 2016 zijn er 23 nieuwe medewerkers in verschillende teams in dienst getreden.

Omgevingsrecht:

5 junior medewerkers Omgevingsrecht
1 juridisch medewerker
5 medewerkers afkomstig van de gemeente Zandvoort
1 geworven medewerker

Bedrijfsbureau:

4 medewerkers

Milieuadvisering:

4 medewerkers afkomstig van Provincie Noord-Holland
1 geworven medewerker

Projecten:

1 junior medewerker Omgevingsrecht

1 geworven medewerker medewerker (traineeship vanuit de Summer School Omgevingswet, Wijk aan Zee)

Doorstroom

Eén junior medewerker Omgevingsrecht is doorgestroomd in de functie van milieuprojectmedewerker in het team Projecten. Vanuit het team Omgevingsrecht is een medewerker overgegaan naar het team Milieuadvisering.

Uitstroom

Er zijn over het afgelopen jaar acht medewerkers uitgestroomd.

3 medewerkers van team Bedrijfsbureau

1 medewerker van team Milieuadvisering

1 medewerker van team Projecten

1 medewerker van team Strategisch Beleid

2 medewerkers uit het team Omgevingsrecht.

Stage

Gedurende het jaar zijn er zes stagiaires gestart in het team Omgevingsrecht. In het team Projecten zijn er twee stagiaires opgenomen in de periode van februari 2016 tot en met juni 2016. Zij hebben bijgedragen aan het energiebeheer project Wij wonen wijzer en het duurzaamheidsproject GreenBiz.

Opleidingen

Het opleidingsplan, dat jaarlijks wordt opgesteld en is gebaseerd op veranderende wetgeving, het onderhouden van kennis, competenties, vaardigheden en persoonlijke ontwikkeling van medewerkers, is gerealiseerd.

Verzuimgegevens 2016

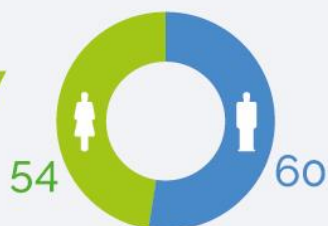
	2015	2016
Totaal aantal ziekteverlofaanvragen	115	122
Totaal aantal dagen	1956,4	1708
Verzuimpercentage	5,77%	4,5%
Meldingsfrequentie	1,2	1,08

Personeelsgegevens per 31 december 2016

Formatie

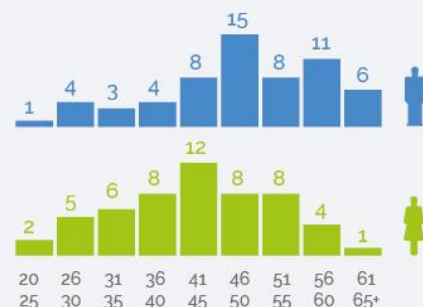
Man/vrouw verhouding

Medewerkers per organisatieonderdeel

Leeftijdsopbouw

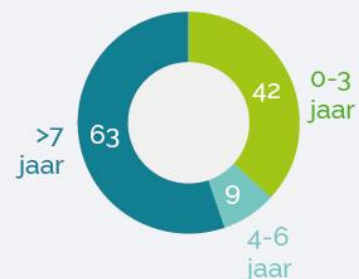

Gemiddelde leeftijd

2015
46,2 jaar

2016
45,5 jaar

Lengte diensttijd

9) Financieel jaarverslag

In dit hoofdstuk geven wij een toelichting op het overzicht van baten en lasten over 2016. Voor een uitgebreid inzicht in de balans en de staat van baten en lasten verwijzen wij u naar “De Jaarstukken”. De realisatie van de doelstellingen lichten wij elders in dit jaarverslag toe.

Het financieel jaarverslag is u separaat toegestuurd.

BIJLAGE

Uitvoeringskader Omgevingsdienst IJmond 2015-2018

In 2014-2015 hebben de colleges van de gemeenten en provincie Noord-Holland waar Omgevingsdienst IJmond de VTH-taken op het gebied van het basistakenpakket en milieu voor uitvoert vastgesteld. Daarmee is een meerjarige prioritering aangebracht in deze taken.

Vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn geen doelen op zich, maar middelen tot een doel. Uiteindelijk gaat het er bij de uitvoering van wettelijke taken op dit gebied om wat het resultaat daarvan is in de buitenwereld (outcome). Dit betekent minder sturing op aantallen en producten, en meer op kwaliteit en effect. Om dit meetbaar te maken dienen de concrete prestaties die geleverd worden om de gewenste resultaten te realiseren geduid te worden (outputcriteria).

Hierna volgt de stand van zaken ten aanzien van de geformuleerde doelen uit het Uitvoeringskader Omgevingsdienst IJmond 2015-2018. De stand van zaken is een kwalitatieve stand van zaken, hetgeen volgt uit de wijze waarop de doelen zijn geformuleerd. Jaarlijks wordt bijgestuurd op het behalen van deze doelen.

Voortgang doelen

Omgevingsdienst IJmond zorgt voor een gevoel van veiligheid met betrekking tot de fysieke leefomgeving, vertrouwen in de overheid en een hoge mate van klanttevredenheid.

Indicator	Voortgang	Toelichting
Omgevingsdienst IJmond is helder, direct en proactief in de communicatie en de bereikbaarheid en reactiesnelheid van Omgevingsdienst IJmond worden als zeer goed ervaren.		In het Uitvoeringskader Omgevingsdienst IJmond 2015-2018 is opgenomen dat wij, zowel richting burgers als bedrijven, monitoren in welke mate de dienst de gewenste output realiseert. Dit monitoren wordt gedaan middels klanttevredenheidsenquêtes. Uit alle, voor 2016 geplande, controles is er per toezichthouders willekeurig één bedrijf geselecteerd. Dit bedrijf is door één van onze medewerkers telefonisch benaderd voor een klanttevredenheidsonderzoek (KTO). Van de 23 geselecteerde bedrijven werkten 14 bedrijven mee aan de enquête. Van deze 14 bedrijven betrof het 9 keer een controle waarbij geen overtredingen werden geconstateerd en 5 keer een controle waarbij dit wel het geval was.
Omgevingsdienst IJmond is een betrouwbare dienst.		
De afhandeling door Omgevingsdienst IJmond wordt als correct, duidelijk en rechtsgelijk ervaren.		Van de 5 bedrijven waarbij er overtredingen werden geconstateerd gaf de ondernemer in 3 gevallen aan dat dit begrijpelijk was. In 2 gevallen bleek de overtreding voor de ondernemer niet geheel duidelijk te zijn; één ondernemer gaf aan niet te begrijpen waarom dit zo in de wetgeving geregeld is en één ondernemer gaf aan alleen bij het begin van de controle aanwezig te zijn geweest en de verdere controle met iemand anders is uitgevoerd waardoor hij niet op de hoogte was.
De medewerkers van Omgevingsdienst IJmond worden als deskundig op hun vakgebied getypeerd.		Verder is uit het KTO gebleken dat men tevreden is over de inspecteur en onze werkwijze: • 86% van de ondernemers geeft aan voor de controle geïnformeerd te zijn over de naleving van de voorschriften. • 93% geeft aan dat de communicatie gedurende het controletraject goed verlopen is. • 93% geeft aan de inhoudelijke kennis van de inspecteur en de uitleg van het doel van de milieucontrole voldoende te vinden.

Tevens bleek uit de antwoorden dat de inspecteurs over het algemeen deskundig en zakelijk overkwamen, de brief die n.a.v. de betreffende controle is verstuurd duidelijk was en de ondernemer zelf al van voor zijn bedrijf geldende voorschriften op de hoogte was.

Bovenstaande is een eerste aanzet geweest. Nu zal worden gekeken hoe het KTO verbreed en verdiept kan worden door de gestelde vragen te evalueren, te experimenteren met de wijze van uitvoeren (telefonisch/schriftelijk of een combinatie daarvan) en de mogelijkheid het KTO intercollegiaal uit te voeren te onderzoeken. Op deze wijze wordt het KTO steeds verder geoptimaliseerd.

Omgevingsdienst IJmond levert vergunningen en maatwerk van hoog (adequaat) niveau, op basis van een zorgvuldige en transparante afweging van belangen met als resultaat beperking -en waar mogelijk terugdringing- van de milieudruk op de omgeving.

Indicator	Voortgang	Toelichting
90% van de verleende vergunningen en afgegeven maatwerkvoorschriften houden stand in een evt. bezwaar- of beroepsprocedure.		Het aantal bezwaar- en beroepsprocedures is in de periode 2015 tot heden beperkt geweest. Een reden hiervoor is waarschijnlijk dat een concept van het besluit met de aanvrager wordt besproken en toegelicht. In de gevallen waarin het toch tot een bezwaar of beroep komt, houdt het merendeel van de vergunningen en maatwerkvoorschriften (>90%) stand.
Alle besluiten in het kader van een vergunningprocedure worden tijdig (binnen de maximale wettelijke termijn) genomen.		Het is in de periode 2015 tot heden nog niet volledig gelukt alle besluiten in het kader van een vergunningprocedure binnen de wettelijk gestelde termijn te nemen. Dit heeft vaak te maken met verschil van inzicht met de aanvrager over de typering van activiteiten, soms met het onvoldoende betrokken worden aan de voorkant van de procedure (indienen aanvraag zonder vooroverleg) en regelmatig omdat aanvragen rijkelijk laat worden doorgezonden vanuit het loket waar de aanvraag initieel is ingediend. Aangezien voor nagenoeg alle procedures die wij voeren geen lex silencio positivo geldt, leidt het uit de termijn lopen van een aanvraag niet tot een van rechtwege verleende vergunning. De inzet blijft erop gericht in de voorfase van een vergunningprocedure afstemming te zoeken en zo de procedure soepel te kunnen doorlopen. Indien zicht op legalisatie bestaat, wordt gekeken of voor de periode tot aan vergunningverlening een gedoogbeschikking tot de mogelijkheden behoort. Op die wijze kunnen de aangevraagde activiteiten gereguleerd plaatsvinden.
Het vergunningenbestand is actueel (inclusief BBT).		Vrijwel de meeste vergunningen voor de inrichtingen waarop wij toezien zijn actueel. Het aantal vergunningen dat ouder is dan tien jaar is inzichtelijk. Van deze vergunning heeft actualisatie geen spoed in verband met de milieurelevantie van de activiteit of de ontwikkelingen binnen het betreffende bedrijf. Deze vergunningen worden geactualiseerd op het moment dat de noodzaak zich daartoe aandient, of ruimte bestaat binnen het werkpakket. Dit is overeenkomstig de vergunningstrategie.

Omgevingsdienst IJmond bereikt met het toezicht dat zij uitvoert bewustwording van de geldende regelgeving met als effect een verhoogde mate van naleving van die regelgeving, vermindering van het aantal incidenten, klachten en handavingsverzoeken.

Indicator	Voortgang	Toelichting
Binnen 2 weken na datum toezichtscontrole gaat een brief uit naar degene op wie het toezicht zich richt.		Nog niet in alle gevallen wordt de toezichtsbrief binnen twee weken na de controle uitgedaan. Dit wordt onder meer veroorzaakt doordat vaak nog documentatie moet worden nagezonden, of ruimte wordt gegeven overtredingen op te lossen alvorens een uitgebreide brief uit gaat. Inmiddels ontwikkelen wij door naar de mogelijkheid direct na de controle het toezichtsrapport digitaal ter beschikking te stellen aan de gecontroleerde, zodat diegene direct inzichtelijk heeft of hij voldoet, danwel waar niet conform de regelgeving wordt gehandeld. Dit maakt op termijn het uitdoen van een papieren brief overbodig.
Omgevingsdienst IJmond heeft inzicht in de verschillende doelgroepen binnen de geprioriteerde ketens en het risico van niet-naleving bij die betreffende doelgroepen.		De afgelopen jaren is hard gewerkt aan de inrichting van een branchegerichte bibliotheek voor digitale checklisten. De doelgroepen waarop wij toezien zijn onderverdeeld in branches, waarna per doelgroep een digitale checklist is opgesteld. Op basis van het gebruik van deze checklisten wordt een zich steeds verder verdiepend inzicht verkregen in hoe het naleefgedrag zich ontwikkelt. Een mooi voorbeeld van de toepassing van deze methodiek is het project autoherstelbedrijven . Ook in de ketenaanpak asbest, bodem en afval wordt op deze wijze gewerkt.
De doelen in de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's worden geformuleerd volgens de methodiek van programmatisch en risicogestuurd handhaven. De dienst rapporteert over de voortgang en het resultaat hierop.		Inmiddels wordt een groot deel van onze toezichtstaak programmatisch en risico-gestuurd ingericht. Dit betekent dat we, voorafgaand aan een de uitvoering, eerst een grondige analyse maken van een branche of problematiek. In die analyse kijken we waar de kans op niet-naleving het grootst is en welke oorzaken aan niet-naleving ten grondslag liggen. Op basis van die analyse bepalen we waar het toezicht zich op toespitst en van welk instrumentarium gebruik wordt gemaakt. Een goed voorbeeld hier is de wijze waarop toezicht wordt gehouden op vuurwerkbedrijven .
Inmiddels is duidelijk dat dataverzamelingen onmisbaar worden bij een efficiënte en effectieve wijze van het voeren van toezicht. Dat betekent dat vooraf goed bedacht moet worden welke data noodzakelijk is om de juiste analyses te kunnen maken om een probleem inzichtelijk te krijgen. Steeds belangrijker daarbij is ook het visueel en ruimtelijk op de kaart inzichtelijk maken van die data. Daarom zijn we al geruime tijd bezig met de ontwikkeling van een GISviewer waarop verschillende data inzichtelijk worden gemaakt. Richting de Omgevingswet biedt dit een schat van kennis.		

Omgevingsdienst IJmond handhaaft daar waar overtredingen plaatsvinden op een open, eenduidige en voortvarende wijze en zorgt daarmee voor een verhoogd gevoel van veiligheid bij de burger, een verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving en versterking van het vertrouwen in de overheid bij de uitvoering van haar taken.

Indicator	Voortgang	Toelichting
Het percentage inrichtingen dat haar overtredingen voor de eerste hercontrole beëindigt bedraagt 75%.		Het percentage inrichtingen dat haar overtredingen voor de eerste hercontrole beëindigde bedroeg 76% over 2016 over het gehele werkgebied. Daarmee wordt de doelstelling van 75% nipt gehaald. Na de eerste hercontrole is ruim 95% van alle geconstateerde overtredingen opgelost. In een kleine 5% van de gevallen is een vooraankondiging last onder dwangsom of bestuursdwang

Minimaal 90% van de afgegeven handhavingsbeschikkingen houdt stand in een eventuele bezwaar- of beroepsprocedure. In 90% van de handhavingsbesluiten die wordt verzonden wordt geen bezwaar gemaakt of beroep ingesteld.		noodzakelijk. In een klein aantal gevallen, van het toch al lage (in 2016 ongeveer 80 op ruim 2000 controles) aantal handhavingsbeschikkingen (last onder dwangsom of bestuursdwang), dat wij opleggen wordt bezwaar en soms ook beroep ingesteld. Meer dan 90% hiervan houdt stand in een dergelijke procedure. Het aantal handhavingsbeschikkingen (last onder dwangsom of bestuursdwang) dat wij jaarlijks opleggen is minimaal. Het merendeel van de geconstateerde overtredingen wordt opgelost voor de eerste hercontrole en een deel vervolgens voor de tweede hercontrole. Van de 81 handhavingsbeschikkingen die zijn opgelegd, is tegen minder dan 10% bezwaar of beroep ingesteld.
---	--	---

Omgevingsdienst IJmond is een toonaangevende dienst op het gebied van informatie-uitwisseling, samenwerking met de handhavingspartners en afgestemd handelen op zowel strategisch, tactisch en operationeel niveau. Daarmee draagt Omgevingsdienst IJmond bij aan level playing field op regionaal en landelijk niveau, ontwikkelt zij een volledig beeld van de problematiek die speelt en realiseert zij een efficiënte inzet van toezichthouders en handhavers.

Indicator	Voortgang	Toelichting
Omgevingsdienst IJmond fungeert voor haar handhavingspartners als informatieknooppunt met betrekking tot regionale en regio-overschrijdende milieu- en gerelateerde problematiek.		Wij zijn op verschillende niveaus actief om invulling te geven aan het fungeren als informatieknooppunt voor onze partners. Wij bekleden op landelijk niveau het voorzitterschap van het vakberaad handhaving onder OmgevingsdienstNL, waarin alle omgevingsdiensten van Nederland vertegenwoordigd zijn. Op provinciaal niveau bekleden wij het voorzitterschap van het provinciaal MilieuInformatieOverleg waarin informatiemakelaars van omgevingsdiensten, provincie, andere inspectiediensten en politie en justitie informatie uitwisselen en het voorzitterschap van het casusoverleg Noord-Holland en Utrecht op de keten asbest en nemen deel aan het selectieoverleg (hoofden handhaving OM, politie, justitie). Daarnaast nemen wij actief deel aan de ontwikkeling van Kennisnet onder OmgevingsdienstNL.
Omgevingsdienst IJmond initieert, ontwikkelt en trekt toezicht- en handhavingsprojecten in regionaal en bovenregionaal verband, steeds met oog voor de lokale problematiek.		Vanuit de landelijke overleggen worden projecten naar de uitvoering gebracht. Wij zijn landelijk trekker voor de branche-aanpak LPG-tankstations, ammoniakkoelinstallaties en autoherstelbedrijven. De uitvoering en afwegingen vinden daarbij steeds op regionaal en lokaal niveau plaats.
Omgevingsdienst IJmond maakt concrete afspraken met het OM, politie, ketenpartners en andere omgevingsdiensten over informatieuitwisseling, samenwerking en afgestemd handelen en geeft hier uitvoering aan.		In 2015 hebben wij een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met de drie andere omgevingsdiensten in Noord-Hollandse. Met Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied hebben wij een samenwerkingsagenda afgesloten. Met andere handhavingspartners maken wij afspraken en wisselen wij informatie uit via de bestaande overleggen (o.a. selectie-overleg met OM en politie). Daarnaast werken wij actief samen met het RIEC in het kader van integrale gebiedsgerichte aanpak van criminaliteit in de brede zin, inclusief milieucriminaliteit.

Door integraal toezicht en handhaving kan Omgevingsdienst IJmond haar toezicht- en handhavingsapparaat efficiënter inzetten en realiseert zij op effectievere wijze op meerdere terreinen een verhoogd gevoel van integrale veiligheid bij de burger, een verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving en versterking van het vertrouwen in de overheid bij de uitvoering van haar taken.

Indicator	Voortgang	Toelichting
Door het voeren van integraal toezicht verkrijgt Omgevingsdienst IJmond een beter inzicht in de uitgangssituatie en worden problemen in het veld sneller duidelijk. De oog- en oorfunctie van de verschillende taakvelden levert hiervoor input. Integrale handhaving, waarbij een bepaald thema of gebied vanuit verschillende invalshoeken geïntegreerd wordt opgepakt, leidt uiteindelijk tot verbetering van de effecten van de geleverde inspanningen; concreet betekent dit een beter nalevingsgedrag. Omgevingsdienst IJmond realiseert een vermindering van de toezichtslast bij bedrijven door het voeren van integraal toezicht en vergroot hiermee zowel het vertrouwen in de overheid met betrekking tot haar deskundigheid als het vertrouwen met betrekking tot handhaving van de naleving van voorschriften.		De hiervoor beschreven wijze van toezicht met op een doelgroep toegespitste instrumenten, uitgebreide informatiedeling en kennisuitwisseling en regelmatig afstemmen met handhavingspartners maakt dat de problematiek in een regio vanuit verschillende invalshoeken steeds beter geadresseerd kan worden. Door de bank genomen zien we dat een klein deel van de onder toezichtstaanden verantwoordelijk is voor het merendeel van de overtredingen. Dat betekent dat je slimmer moet omgaan met de grote populatie zodat je capacitair kunt inzetten op het kleine deel dat niet voldoet en soms diepgaand onderzoek verlangt. De ontwikkeling van toezicht is daarbij van enkel milieutoezicht, monistisch op aantallen controles gericht, gegaan naar het duiden van een groter probleem in de buitenwereld en dat als geheel adresseren, mede gevoed door de mogelijkheden die informatisering en automatisering ons bieden. Naar de toekomst toe zal toezicht zich meer en meer richten op de (negatieve) uitschieters in een gebied.